

Záradék: Az irat papíralapú iratról készített elektronikus másolat.

Alkotmánybíróság
Magyar Köztársaság
Legfelsőbb Bírósága
Kvk.II.39.430/2022/2.
(Nemzeti) Választási Bizottság
361/2022. (IV.14.) NVB határozat
Budapest

KÚRIA 3.		
Kvk. I. 39430/2022/3		
Érkezett: 2022 ÁPR 24.		
Példány: 1	Melléklet: —	Köztük: fm!

Alulírott [REDACTED] az Alkotmányon alapuló, alkotmányos jogállam Magyar Köztársaság állampolgára [REDACTED] a jelenleg is joghatályos, az **Alkotmánybíróságról** szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 48.§.(1) bekezdése alapján

ALKOTMÁNYJOGI PANASZT

terjesztek elő a **Nemzeti Választási Bizottság** néven eljáró választási szerv **361/2022. (IV.14.) NVB határozatával**, valamint a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága által Kúria néven meghozott **Kvk.I.39.430/2022/2.** számú határozatával szemben.

Az alkotmányjogi panaszomat azért **az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény** alapján terjesztem elő, mivel az Alkotmánybíróság működése alapját képező, az **Alkotmánybíróságról 2011. évi CLI. törvényt** a jogalkotó tudatosan és szándékosan, a jogalkotás előírásait és szabályait megkerülve, felülírva, mellőzve és figyelmen kívül hagyva alkotta meg, ezért az nem jogszerű jogalkotásra tekintettel jogszerűen nem létezik, tehát közjogilag alkotmányellenes, mire tekintettel visszamenőleges hatállyal semmis.

1989. évi XXXII. törvény az Alkotmánybíróságról

Az alkotmányjogi panasz

48. § (1) Az Alkotmányban biztosított jogainak megsértése miatt alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz az, akinek a jogsértelme az alkotmányellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be, és egyéb jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, illetőleg más jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Ugyanakkor mivel az Alkotmánybíróság mégis erre a jogszerűen nem létező, az **Alkotmánybíróságról 2011. évi CLI. törvényre** alapozza eljárását, ezért – annak ellenére, hogy ez a törvény jogszerűen nem létezik – konkrétan megjelölöm és meghatározom ezen (jogilag nem létező) törvény idevonatkozó, a jelen alkotmányjogi panasz benyújtását megalapozó szabályait is:

2011. évi CLI. törvény

az Alkotmánybíróságról

26. § (1) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán

- a) az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és
- b) jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

(2)* Az (1) bekezdéstől eltérően, az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján, ha

- a) az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és
- b) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

27. § (1) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

- a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és
- b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

(2) Jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy vagy szervezet,

- a) aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt,
- b) akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz, vagy
- c) akinek (amelynek) jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed.

(3) Közhatalmat gyakorló indítványozó esetén vizsgálni kell, hogy a panaszában megjelölt, Alaptörvényben biztosított jog megilleti-e.

28. § (1) Az Alkotmánybíróság a 27. §-ban meghatározott bírói döntés felülvizsgálatára irányuló eljárásban a 26. § szerinti, jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálatot is lefolytathatja.

(2) Az Alkotmánybíróság a 26. § alapján indítványozott eljárásban a bírói döntés alkotmányosságát is vizsgálhatja.

29. § Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

Ezen alkotmánybírósági törvényben hivatkozott, valamint a jelen alkotmányjogi panaszom alapjául szolgáló alaptörvényi rendelkezések az alábbiak:

Magyarország Alaptörvénye

24. cikk

(2) Az Alkotmánybíróság

c) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját;

B) cikk

(1) Magyarország független, demokratikus jogállam. *(Ami egyébként a valóságban nem igaz)*

1. cikk

(1) MAGYARORSZÁG legfőbb népképviselői szerve az Országgyűlés. *(A valóságban ez sem igaz, valójában rendeleti kormányzás folyik)*

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

2. cikk

(1) Az országgyűlési képviselőket a választópolgárok általános és egyenlő választójog alapján, közvetlen és titkos szavazással, a választók akaratának szabad kifejezését biztosító választáson, sarkalatos törvényben meghatározott módon választják

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Alkotmány

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:
„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”
„19. § (1) A Magyar Köztársaság legfelsőbb államhatalmi és népképviselői szerve az Országgyűlés.

(3) E jogkörében az Országgyűlés

b) törvényeket alkot;

„20. § (2) Az országgyűlési képviselők tevékenységüket a köz érdekében végzik.”

32/A. § (1) Az Alkotmánybíróság az Alkotmányban meghatározott esetek kivételével felülvizsgálja a jogszabályok alkotmányosságát, illetőleg ellátja a törvénnyel hatáskörébe utalt feladatokat.

„57. § (1) A Magyar Köztársaságban a bíróság előtt mindenki egyenlő, és mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelességeit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el.
(...)

(5) A Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslással élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslati jogot — a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében, azzal arányosan — a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény korlátozhatja.”
70/K. § Az alapvető jogok megsértése miatt keletkezett igények, továbbá a kötelességek teljesítésével kapcsolatban hozott állami döntések elleni kifogások bíróság előtt érvényesíthetők.

Itt kívánom megjegyezni, hogy az alaptörvényt a jogalkotó – az **Alkotmánybíróságról 2011. évi CLI. törvény**hez hasonlóan – ugyancsak a tudatosan és szándékosan, a jogalkotás előírásait és szabályait megkerülve, felülírva, mellőzve és figyelmen kívül hagyva alkotta meg, ezért az nem jogszerű jogalkotásra tekintettel jogszerűen nem létezik, tehát közjogilag alkotmányellenes, mire tekintettel visszamenőleges hatállyal semmis. Tehát az alaptörvény alkotmányos keretek között nem létezik, mivel jogszerűen nem alkották meg.

Ebből következően a jelen alkotmányjogi panaszom tárgyát képezően az Alkotmánybíróság nem tud olyan jogi helyzetbe kerülni, hogy az alaptörvénynek a közjogi alkotmányellenességét az alaptörvényhez viszonyítva, az alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, mivel semmilyen norma, így az alaptörvény sem legitimálja önmaga szabályai alapján önmagát. Ha ugyanis maga az alaptörvény egésze közjogilag alkotmányellenes, vagyis jogszerűen nem létezik, akkor az alaptörvényt, mint önmagát nem lehet vizsgálni az alaptörvénnyel való összhangja tekintetében.

Mindezekén túlmenően azért is jelölöm meg az Alkotmánybíróság által alkalmazott és hatályosnak tartott jogszabályok előírásait (miközben ezek jogszerűen nem léteznek), mert ez az Alkotmánybíróság mondta ki a Legfelsőbb Bíróság **Kvk.II.37.514/2019/2.** számú végzésével szemben benyújtott alkotmányjogi panaszomat elbíráló **3120/2019. (V. 29.) AB** végzésében, hogy

*[9] Az Alkotmánybíróság megjegyzi: annak vizsgálatakor, hogy az indítvány formai és tartalmi szempontból megfelelő-e, az indítvány benyújtásakor hatályos **jogszabályok** az irányadók; érdemben tehát semmiképpen nem bírálható el az az alkotmányjogi panasz, amely a vélt közjogi érvénytelenség okán szándékosan nem teljesíti a **hatályos** jogszabályban (Abtv.-ben) előírt feltételeket.*

Annak okán tehát, hogy az Alkotmánybíróság érdemben elbírálja a jelen alkotmányjogi panaszomat, teljesítem az Alkotmánybíróság által elvárt és előírt alaki-formai feltételeket, de megjegyezni kívánom, hogy a fentiekben idézett alkotmánybírósági [9]-es bekezdésben maga az Alkotmánybíróság is hatályos jogszabályokra utalt. És én a világért sem kívánok a hatályos jogszabályokkal szembemenni, azoknak minden körülmények között meg kívánok felelni. Csakhogy ott van az eltérő álláspont az Alkotmánybíróság és az enyém között, hogy amit az Alkotmánybíróság hatályos jogszabálynak tart, vagy vél, azok jogszerűen nem léteznek. Tehát, amikor az Alkotmánybíróság azzal érvel, hogy az indítvány benyújtásakor hatályos **jogszabályok** az irányadók (*eddig a pontig maradéktalanul egyetértünk*), érdemben tehát semmiképpen nem bírálható el az az alkotmányjogi panasz, amely a vélt közjogi érvénytelenség okán szándékosan nem teljesíti a **hatályos** jogszabályban (Abtv.-ben) előírt feltételeket, akkor onnantól és attól a ponttól lesz az Alkotmánybíróság álláspontjától eltérő az én álláspontom, hogy amit az Alkotmánybíróság hatályos jogszabályoknak tart, azok a jogszabályok

joghatályosan és jogilag nem léteznek és sosem léteztek. És amikor én ezt állítom, akkor az nem – ismétlem: NEM – vélt közjogi érvénytelenség, hanem tényszerűen közjogi érvénytelenség, amelyet a jelen beadványom végén bizonyítani is kívánok.

Tehát, amikor az Alkotmánybíróság által alkalmazott és hatályosnak tartott jogszabályok idevonatkozó és releváns pontjainak idézése és feltüntetése mellett megjelölöm a Magyar Köztársaság (jelenleg is joghatályos) Alkotmányának, valamint **Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény** idevonatkozó pontjait, akkor azt azért teszem, mert ha az alaptörvény és az **Alkotmánybíróságról 2011. évi CLI. törvény** a jogalkotás szabályainak be nem tartása miatt jogszerűen nem jött létre és ezért mindkettő közjogilag érvénytelen, akkor sem az alaptörvény nem helyezte hatályon kívül az Alkotmányt, sem pedig az **Alkotmánybíróságról 2011. évi CLI. törvény** – a jogi létezés hiányában – nem helyezte hatályon kívül az **Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvényt**. Minderre tekintettel jelenleg a Magyar Köztársaság Alkotmánya és az **Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény** az irányadó szabály. Ezt a jelen alkotmányjogi panaszom végén részletesen kifejtem.

A lényeg az, hogy amikor az Alkotmánybíróság a hatályos jogszabályokról beszél, akkor én is ugyanerről beszélek. Annyi eltéréssel, hogy az én jogi szakmai álláspontom alapján nem azok a hatályos jogszabályok, amelyeket az Alkotmánybíróság annak tart, vagy vél, illetve, amelyeket az eljárásában alkalmaz. Az én jogi szakmai álláspontom szerint az Alkotmánybíróság által hatályosnak tartott, pontosabban az Alkotmánybíróság által hatályosnak vélt és ezáltal alkalmazott jogszabályokat a jogalkotás követelményeinek megfelelően jogszerűen sosem alkották meg, ezért azok jogszerűen sosem jöttek létre. Ezek a normák jogszerű és joghatályos normaként nem léteznek és sosem léteztek. Ennek ellenére ezen, alkotmányjogilag nem létező szabályok előírásait is feltüntetem, annak érdekében, hogy az Alkotmánybíróságnak ne legyen oka és valós indoka arra, hogy az alaki-formai szempontokba belekössön és az általa hatályosnak vélt szabályok előírásait hiányolja.

A jelen alkotmányjogi panaszomban a **(Nemzeti) Választási Bizottság 361/2022. (IV.14.) NVB határozatát** elbíráló és azt érdemi vizsgálat nélkül elutasító, a Legfelsőbb Bíróság **Kvk.I.39.430/2022/2.** számú határozatát kívánom támadni az alkalmazott jogszabályi előírások kapcsán, amelyek kizárták az általam előterjesztett, a választási eljárásban fennálló jogsértő helyzet érdemi elbírálását.

A Legfelsőbb Bíróság a **Kvk.II.39.431/2022/2.** számú határozatát 2022.04.20.-án hozta meg. A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 33.§.(1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz benyújtására három nap áll rendelkezésre. Ez alapján a jelen alkotmányjogi panaszomat április 23.-án benyújtom.

33. § (1) Az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz.

Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló indítványomat a Legfelsőbb Bíróság a **Kvk.I.39.430/2022/2.** számú határozatában érdemi vizsgálat nélkül utasította el. Az érdemi vizsgálatot a Legfelsőbb Bíróság egyetlen szempontra alapítva utasította el, nevezetesen arra, hogy jogi képviselő nélkül nyújtottam be a bírósági felülvizsgálati kérelmemet. A bíróság ezt meghaladóan, semmilyen más jogi szempontot sem vizsgált, semmilyen más, jogi szemponttal

nem foglalkozott, tehát a beadvány érdemi tárgya és tartalma tekintetében egyáltalán nem foglalt állást. Ezen, a bíróság előtti eljárási szakaszban a kötelező jogi képviseletre vonatkozó jogkérdés alapját meghatározó törvényi szabályozás – álláspontom szerint – alkotmányellenes, mivel érdemben megakadályozza és kizárja a választási eljárás jogsértéseinek érdemi orvoslását. Minek következtében a jogsértő helyzet változatlanul maradt. Ugyanakkor az a körülmény, hogy a sérelmezett szabályozás, mint alaki-formai szempontok kizárják az adott jogsértés érdemi felülvizsgálatát, a végeredményt tekintve lényegében legalizálja és legitimizálja a jogsértő helyzetet.

Az Alkotmánybíróság több határozatában is kifejtette, hogy (idézem): Az Abtv. 52. § (1b) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli – többek között – azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) a) pont]; az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) b) pont]; az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) d) pont]; az indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1b) e) pont]; valamint kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára [Abtv. 52. § (1b) f) pont].

Alaptörvény 52. § (1) Az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia.

(1b)* Az (1a) bekezdésben foglalt eseteken kívül a kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli

a) azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza,

b) az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét,

c) a 38. §-ban meghatározott eljárás kivételével az Alkotmánybíróság által vizsgálendő jogszabályi rendelkezést vagy bírói döntést, továbbá a 33. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén az Országgyűlés határozatát, illetve a 34-36. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén az alaptörvény-ellenes működést, magatartást vagy hatáskörgyakorlást,

d) az Alaptörvény, illetve a nemzetközi szerződés megsértett rendelkezéseit,

e) az indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés vagy - a 33. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén - az Országgyűlés határozata miatt ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével vagy a nemzetközi szerződéssel, továbbá a 34-36. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén az indítványban foglalt kérelem részletes indokolását, valamint

f) a kifejezett kérelmet a jogszabály, jogszabályi rendelkezés vagy a bírói döntés megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára.

A kötelező jogi képviselőt előíró, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 224.§. (5) bekezdése sérti az alaptörvény I. cikk (1) és (3) bekezdését, a XV. cikk (1), (2) és (4) bekezdését, valamint a Magyar Köztársaság Alkotmányának 8.§. (1) és (2) bekezdését, az 56.§-át, az 57.§. (1) és (5) bekezdéseit, valamint a 70/A.§. (1), (2) és (3) bekezdéseit.

A jogorvoslathoz való jog indokolatlan korlátozása sérti az alaptörvény a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében, valamint a Magyar Köztársaság Alkotmányában foglalt 57.§.(1) és (5) bekezdésében foglaltakat.

A jogorvoslathoz való jognak jogérvényesítésének indokolatlan megnehezítése sérti az alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését, valamint a Magyar Köztársaság Alkotmányának 8.§.(1) és (2) bekezdését, valamint a 70/A.§. (1), (2) és (3) bekezdéseit.

I. cikk

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

(4)* Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

XXIV. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

A Magyar Köztársaság Alkotmánya szerint:

8. § (1) A Magyar Köztársaság elismeri az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait, ezek tiszteletben tartása és védelme az állam elsőrendű kötelessége.

(2) A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.

56. § A Magyar Köztársaságban minden ember jogképes.

57. § (1) A Magyar Köztársaságban a bíróság előtt mindenki egyenlő, és mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelességeit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el.

(5) A Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés,

nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.

(2) Az embereknek az (1) bekezdés szerinti bármilyen hátrányos megkülönböztetését a törvény szigorúan bünteti.

(3) A Magyar Köztársaság a jogegyenlőség megvalósulását az esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölését célzó intézkedésekkel is segíti.

Alaptörvény 52. § (1) Az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia.

Ez alapján az indítványom:

1.a. Az Alkotmánybíróság a kifejtett indokaim alapján semmisítse meg a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 224. § (5) bekezdését. Miszerint a bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgával rendelkező személy - a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával - saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. Egyidejűleg indítványozom, hogy az Alkotmánybíróság mondja ki, hogy a jelen ügyben ezen törvényi pont nem alkalmazható.

1.b. Mivel a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény közjogilag érvénytelen, erre tekintettel visszamenőleges hatállyal semmis, ezért nem helyezte (nem is helyezhette) hatályon kívül a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvényt. Mindebből következően a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény jelenleg is joghatályos. Erre tekintettel, mint joghatályos normának a 78.§.(4) bekezdése szerint:

A bíróság a kifogásról nemperes eljárásban, három hivatásos bíróból álló tanácsban határoz. A bírósági eljárásban a jogi képviselet kötelező. A bíróság a kifogással megtámadott határozatot hozó választási bizottság képviselőjét, illetőleg a kifogás előterjesztőjét meghallgathatja.

Indítványozom, hogy az Alkotmánybíróság ezen, 78.§.(4) bekezdéséből „A bírósági eljárásban a jogi képviselet kötelező” mondatot törölje, és egyben mondja ki, hogy ez a törvényi követelmény a jelen konkrét ügyben nem alkalmazható. A törvényi pont hivatkozott mondatának megsemmisítése következtében ez a bekezdés az alábbiak szerint maradna hatályban:

A bíróság a kifogásról nemperes eljárásban, három hivatásos bíróból álló tanácsban határoz. A bíróság a kifogással megtámadott határozatot hozó választási bizottság képviselőjét, illetőleg a kifogás előterjesztőjét meghallgathatja.

2. Az Alkotmánybíróság a kifejtett indokaim alapján semmisítse meg hatálybalépésének időpontjára visszamenőleges hatállyal, közjogi érvénytelenségére tekintettel – mint a jelen eljárás jogi alapját képező és azt szabályozó, valamint az eljárásban részt vevő szervek eljárási jogosultságait megalapozó normákat – az alaptörvényt, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvényt, az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvényt, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvényt, a bírák jogállásáról szóló 2011. évi CLXII. törvényt és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvényt

3. Az Alkotmánybíróság a kifejtett indokaimra tekintettel mondja ki, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52.§.(1a.) és (1b.) bekezdései és ezek valamennyi pontja, az alkotmányjogi panasz alaki-formai, ill. eljárási követelményeiként választási eljárásban nem alkalmazhatók, tekintettel a rövid határidőkre. Különös tekintettel

arra, hogy a törvényalkotó ilyen konkrét rendelkezést a választójogi törvényben, ill. a választási eljárásokra vonatkozóan nem határozott meg.

5. A 3. pontban felsorolt normák megsemmisítésére tekintettel mondja ki, hogy a visszamenőleges hatállyal megsemmisített normák nem helyezték hatályon kívül a Magyar Köztársaság Alkotmányát, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvényt, az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvényt, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvényt, a bírák jogállásáról szóló 1997. évi LXVII. törvényt és az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvényt, ezért ezen törvények mindegyike továbbra is, és jelenleg is joghatályos.

6. Az indítványaimnak történő helyt adás után adja vissza a bírósági felülvizsgálati kérelmemet a Legfelsőbb bíróságnak, hogy – tekintettel a megsemmisítésekre – hozzon új döntést a bírósági felülvizsgálati kérelmem tekintetében.

Alaptörvény

Az Alkotmánybíróság

24. cikk

(2) Az Alkotmánybíróság

c) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját;

2011. évi CLI. törvény az Alkotmánybíróságról

26. § (1) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán

a) az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és

b) jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

A kötelező jogi képviselet kapcsán: a választási bizottság is, de maga a bíróság is érvel olyan hivatkozásokkal, hogy a választási eljárásban rövid határidők vannak. Ugyanezt az érvelést az Alkotmánybíróság is rendszeresen alkalmazza a választási eljárás kapcsán hozott határozataiban. Csakhogy, ha a választási szervek, a bíróságok, vagy éppen az Alkotmánybíróság

eljárásában a rövid határidőkre való hivatkozás legitim érvelés, akkor nekem is, mint indítványozónak is jogom van ugyanerre a rövid határidőre, mint időintervallumra hivatkozni, különösen az időintervallum rövidsége tekintetében. És ez megáll a kötelező jogi képviselő vonatkozásában is.

Ebben a rövid a határidőben kellene az ember ügyvédet keresni, aki el is vállalja ennyi idő alatt, meg is szerkeszti és el is küldi e beadványt. Három nap alatt is ez fizikai lehetetlenség. Hát még akkor, amikor nem három nap a jogorvoslati határidő, hanem csak egy. Mint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 297.§.(4) bekezdése alapján. Akkor meg főleg, amikor a három napból ez a péntek, mind ünnepnap, szombat és vasárnap. Ami szintén ünnepnap, Ezáltal teljes joggal merül fel: mégis, ilyen szempontok mentén az ember hogy az istenbe tudjon ügyvédet keresni ennyi idő alatt, ilyen körülmények mentén, aki el is vállalja az ügyet és végig is viszi? Egy nap alatt? Ez fizikailag és jogilag is lehetetlen, ezért a kötelező jogi képviselő törvényi előírása lényegében kizárja az érdemi jogorvoslatot, és indokolatlanul korlátozza a jogorvoslathoz való jog érvényesíthetőségét. A törvény nem rendelkezik arról, hogy ha akár az egynapos, akár a háromnapos határidő egy, vagy több napja nem munkanap, akkor a kötelező jogi képviselőt, mint törvényi feltételt hogyan lehet teljesíteni? Ugyanis csak akkor várható el a norma címzettjétől a törvényi előírás betartása, ha a törvény egyben biztosítja annak alkalmazhatóságát, igénybevételi lehetőségét. Mert választási eljárásban, ilyen rövid határidő mentén, főleg, ha az hétvégére, ünnepnapra esik, akkor teljesen életszerűtlen, hogy ez kivitelezhető legyen. Főleg egy magánszemély számára, amely magánszemélynek ugyanolyan alkotmányos joga a különböző jogorvoslatokkal élni, mint bármely szerveződéseknek.

Arról nem is beszélve, hogy miközben ez a jogilag nem létező, törvénynek látszó betűhalmaz (2013. évi XXXVI.), de akár a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 78.§.(4) bekezdése is, kötelező erővel előírja az ügyvédi képviselőt, addig az ügyvédeknek meg szabad döntési joguk van ahhoz, hogy saját hatáskörben eldöntsék, hogy milyen ügyet vállalnak el, hogy egyáltalán elvállaljanak-e, akár egy ilyen ügyet. És – személyes tapasztalatom – az ügyvédek általában (mert már korábban több ügyvédet is megkerestem), viszolyognak és irtóznak a választási ügyektől. Nem is vállalnak ilyen ügyeket.

Ezért is, ha már törvényalkotó kötelező erővel előírta a kötelező jogi képviselőt, akkor illet volna arról is rendelkezni, hogy ezt hogyan lehet érvényesíteni. Biztosítani kellett volna a törvényalkotónak a feltételeket is, hogy ha már kötelező érvénnyel ügyvédi képviselőt határoz meg, akkor az érvényesülni is tudjon. A jogi képviselőre való törvényi kötelezés úgy működésképtelen, – éppen a rövid törvényi határidőkre is vonatkozóan – hogy az ezen követelmény érvényesüléséhez szükséges működő feltételeket a törvényalkotó nem határozta meg és nem biztosította. Enélkül, a rövid határidőkre tekintettel a kötelező ügyvédi képviselő valójában jogkorlátozó, jogfosztó, hiszen nem engedi és nem teszi lehetővé, hogy az ember érdemben fellépjen a választási eljárásban keletkezett jogsérelmek és jogsértő helyzetek ellen. Minek következtében, ha a bíróság a kötelező ügyvédi képviselő hiányára hivatkozva elutasítja a beadványt és annak tartalmát, akkor a bíróság, közvetett és áttételes módon, már az ilyen elutasítással is nemcsak legalizálja és legitimizálja a beadványban támadott jogsértést (és e körben visszautalok egészen az ezen ügyben eredendően első beadványra és tartalmára is), hanem az adott jogsértő helyzetet eskalálja is egyben. Tehát az a jogsértő helyzet változatlanul fennmarad.

Ugyanakkor mindez kiüresíti a jogsértő helyzetek orvoslását is egyben. Hiszen, amíg a kötelező jogi képviselőre, ill. annak hiányára helyezik a hangsúlyt, addig eközben az ügy valós tárgya és lényege elsikkad, elterelődik róla a figyelem. Minek következtében a sérelmezett jogsértő helyzet a jogsértő mivoltában változatlanul fennmarad

Mindez pedig sérti az Alkotmányban lefektetett jogbiztonságot. Egyben kizárja az érdemi jogorvoslatot, valamint sérti a tisztességes és a rendeltetésszerű joggyakorlás elvét. Továbbá joghatályában fenntartja a támadott jogsértő állapotokat és helyzetet, miáltal jogszerűvé is teszi

mindazt. Hiszen azáltal, hogy nem bíralták felül, lényegében hagyják, hogy az a jogsértő helyzet és állapot, változatlanul ugyanúgy működjön és folytatódjon tovább. Ezért is azt állítom, hogy a választási eljárásban a kötelező ügyvédi képviselet alkotmányos jogokat sért, alkotmányos jogokat korlátoz, amivel egyben jogellenes helyzeteket emel ezáltal jogszerű szintre.

A Választási Bizottság, de maga a bíróság is, valamint az eljárásaiban az Alkotmánybíróság is több, ilyen választási eljárást érintő döntésében is kihangsúlyozta, hogy a választások keretében a háromnapos jogorvoslati határidő rövidebbé több eljárási cselekményt nem tesz lehetővé. Ha az eljáró szervek részéről ez egy legitim érvelés, akkor ugyanezt az érvelést fogadjuk el legitim érvelésként az indítványozó oldaláról is. Főleg, amikor az indítványozó csak egy magánszemély, mint most én is, tehát a magánszemély jogilag sincs és nem is lehet olyan joghelyzetben, hogy azokat a feltételeket, amelyeket a törvényalkotó, a választási bizottság, a bíróság, vagy éppen az Alkotmánybíróság támaszt, azt mind egy nap alatt meg lehessen valósítani, mindazon feltételeknek és kritériumoknak maradéktalanul eleget lehessen tenni.

Mert ezáltal, bár a választójogról, mint alkotmányos alapjogról van szó, de az alkotmányhoz képest alacsonyabb szintű törvény (amelynek jogi létezése vitatható és megkérdőjelezhető), ezt az alkotmányos alapjogot a kifejtett indokaim alapján olyan súlyosan és nagymértékben korlátozza, hogy azzal valójában kiüresíti a jogorvoslathoz való alkotmányos alapjogot és a jogorvoslati jog funkcióját.

Ezáltal a választási eljárásban alkalmazott nagyon rövid eljárásjogi határidővel nem egyeztethető össze a kötelező jogi képviselet. Ezáltal az ilyen rövid határidőre is kötelezően előírt jogi képviselet sérti

- a tisztességes eljáráshoz fűződő alkotmányos alapelvet.
- A rendeltetésszerű joggyakorláshoz fűződő alkotmányos alapelvet.
- a jogorvoslathoz fűződő alkotmányos alapjogot
- mindezek tükrében pedig a jogbiztonságot, egyaránt.

Úgy meg különösen, hogy a bírósági döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz előterjesztéséhez már nem feltétel. Maga az Alkotmánybíróság fogalmazta meg több határozatában, idézem:

A Kúria előtti eljárásokban általános jelleggel előírásra került a kötelező jogi képviselet. Ennek oka, hogy a kúriai eljárásoknak, az eljárások döntő többségében (így a Ve. 222. §-a szerinti eljárás esetében is), az a célja, hogy egy hatósági (mint jelen ügyben is) vagy egy alacsonyabb fokú bírósági döntést törvényességi szempontból felülvizsgáljon. Ezen eljárásokban pedig kifejezetten elvárt, hogy a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő személy szakszerű kérelmet nyújtson be. A kötelező jogi képviselet előírásának alkotmányos oka tehát e tekintetben ezen elvárásra vezethető vissza (emellett elősegíti a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő jogainak a gyakorlását, kérelmének az eredményességét is). Ezt erősíti az is, hogy a felülvizsgálati eljárás egy rendkívüli jogorvoslati lehetőség, tehát a jogi képviselet előírása nem veti fel az általános jogorvoslathoz való jog korlátozását. A Ve. 222. §-a szerinti bírósági felülvizsgálat esetében további szempontként jegyezhető meg, hogy a választási eljárásban általános jelleggel érvényesülnek a rövid eljárási határidők, amelyek a választási időszak jellegéhez kötődnek. Ezen rövid eljárási határidőket pedig a Kúria csak akkor tudja teljesíteni, ha szakszerű kérelmeket kell elbírálnia, amely feltételezi azt is, hogy hiánytalan kérelmet terjesztenek elé – ennek pedig a kötelező jogi képviselet is garanciális eleme.

Ha ez az érvelés helytálló és indokolt lenne jogi szakmai szempontból, akkor ugyanezen jogelvi megközelítés mellett az Alkotmánybíróság előtti eljárásban, az alkotmányjogi panaszban is kötelező lenne a jogi képviselő. De nem az. És ha az Alkotmánybíróság előtt nem kötelező, akkor a bíróság előtt sem lenne szabad kötelezőnek lennie.

Másrészről, azért sem helytálló az Alkotmánybíróság ezen érvelése, mert – jogi szakmai álláspontom szerint – a bírósági beadvány érdemi tárgyának érdemi elbírálásához erősebb jogi és alkotmányossági érdek fűződik, mint ahhoz, hogy maga a beadvány jogi szakmai szempontból mennyire szakszerű. Mert ha igaza lenne a fenti érvelésben az Alkotmánybíróságnak, akkor – adott esetben – elbírálatlan marad akár egy olyan indítvány, vagy kérelem, amelynek elbírálása és eldöntése, vizsgálata TARTALMI tekintetben nagyon is indokolt, fontos vagy súlyos. Akár pl. egy olyan jogkérdés is, mint ami a jelen ügyben is az eredendően a Választási Bizottsághoz, majd a Legfelsőbb Bírósághoz benyújtott indítványom és kérelmem érdemi tárgya. És elfogadhatatlannak tartom, hogy (általánosságban is, de a jelen konkrét ügy eredeti tárgyát illetően is) a jogsérelem elbírálatlan maradjon csak azért, mert a kezdeményezője által benyújtott indítvány alaki-formai, vagy akár eljárásjogi szempontból nem szakszerű. Jogi szakmai álláspontom szerint – különösen a rövid határidőkre tekintettel – nem várható el, hogy a beadvány minden tekintetben, akár alaki-formai, akár eljárásjogi szempontból szakszerű, hibátlan és kifogástalan legyen. Tehát már csak ezért is vitatom az Alkotmánybíróságnak azt az álláspontját, miszerint

Ezen eljárásokban pedig kifejezetten elvárt, hogy a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő személy szakszerű kérelmet nyújtson be.

Ez tévedés. Nem, nem elvárt. Legalábbis egy választási eljárásban és ilyen rövid határidők mellett. Mert ha erre alapozódik a szakszerűség, akkor ez – és most én is ezzel érvelek – ilyen rövid határidő mellett maga az ügy érdeme elveszik, elsikkad, jelentéktelenné, sőt, egyenesen érdektelenné válik. És ha az ügy érdemének a kötelező jogi képviselő a garanciális eleme, akkor ez azt jelenti, hogy magának az ügy érdemi tárgya tekintetében a választási eljárás garanciális elemei szenvednek vereséget. Hiszen ezáltal az ügy érdeme tekintetében nem érvényesülhet a választás törvényessége, a választás tisztasága. Pedig ezek a feltételek is garanciális elemek a választás jogszerű lebonyolítása tekintetében. Ezért is, most az Alkotmánybíróságnak lényegében abban a tekintetben kell állást foglalnia, hogy melyikhez fűződik erősebb jogi és alkotmányos érdek: a bírósághoz benyújtott beadványok alaki-formai szakszerűsége tekintetében, vagy a választás törvényességének és tisztaságának biztosítása tekintetében. Ugyanis a rövid határidőkre tekintettel ez a kettő egyszerre nem tud megvalósulni, az egyik kizáró tényezője a másiknak. Az én jogi szakmai álláspontom szerint, ha a bíróság előtti eljárásban a beadvány tartalmilag és érdemben elbírálatlan, aminek eldöntése a bíróság feladata és hatásköre kell, hogy legyen, akkor nem lehet ennek akadálya az, hogy ezt az elbírálatlanságot a jogi képviselő hiánya kizárja, vagy megakadályozza.

A választási eljárásnak pont az az egyik célja, hogy az eljárásban részt vevő szervek biztosítsák és elősegítsék, megvalósítsák a választás törvényességét, a választás tisztaságának megóvását, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlást. Na

már most, kérdezem én: mindez hogyan tud maradéktalanul megvalósulni ilyen rövid eljárásjogi határidők mellett, ha ezt a kötelező jogi képviseletre való jogszabályi előírás akadályozza, korlátozza, nehezíti, vagy éppen kiüresíti. Miközben ennek következtében valamely súlyos, a választás jogszerűségét, tisztaságát sértő jogi helyzetek pedig kivizsgálatlanul maradnak. És ezáltal a jogsértő helyzetek tekintetében nem történik semmilyen intézkedés, minek következtében a jogsértő helyzetek a jogsértő állapotukban fennmaradnak. És a jogsértő állapottal adott esetben érdemben befolyásolják a választás végeredményét is. Mint pl. a jelen eljárás alapjául szolgáló esetben is, amikor a levélszavazatok és a határon túlról érkezett szavazatok jogsértő helyzetével senki sem foglalkozott, semmiféle eljárás, vizsgálat, döntés ezen szavazatok jogsértő helyzetével szemben nem született és így ezek a szavazatok, annak ellenére, hogy egyébként nyilvánvalóan jogsértők, mégis érdemben beleszámítottak a szavazatok végeredményébe és ezáltal érdemben befolyásolták az új Országgyűlés mandátumainak sorsát, ezáltal az Országgyűlés összetételét is.

Ami minderre tekintettel nagyon súlyos alkotmányjogi aggályokat vet fel. Hiszen ezáltal és ennek következtében alapjaiban kérdőjelezi meg és teszi kétségessé az új Országgyűlés és az új kormány legitimitását és legalitását. Mert ellenőrizetlen, kivizsgálatlan, ugyanakkor törvénytelen és nem tiszta szavazatok alapján állnak fel ezek az államhatalmi intézmények. És ha nem tiszta és nem jogszerű az államhatalmi jogintézmények felállása, az államhatalmi berendezkedések jogi és alkotmányos jogalapja, akkor onnantól kezdve alapjaiban kérdőjeleződik meg az egész intézményrendszer alapja, léte, működése és valamennyi intézkedése. Ilyen következménye is van, lehet annak, hogy a választási eljárásban a rövid határidőben is kötelező jogi képviseletet ír elő a szabályozás, minek következtében nagyon durván sérül az egész választás jogszerűsége és tisztasága, beleértve a következményeit is. E körben ez alatta a választások eredményeképpen felálló államhatalmi struktúrát értem.

És még valamit:

A szakszerűségnek egyáltalán nem feltétele és nem garanciája a kötelező jogi képviselet. Ugyanis mára eljutottunk odáig, hogy sajnálatosan vannak olyan jogvégezett személyek (legalábbis van papírjuk a jogi végzettségről), akiknek halvány lila fogalmuk sincs arról, amiről papírjuk van. Nem kell messze menni, nem régen derült ki, hogy a [REDACTED] úgy kapott valaki jogi diplomát, hogy az egyetem közelébe sem ment. Ugyanakkor ezzel szemben az is létező jelenség, hogy valakinek – esetlegesen – megvan az a jogi szakmai tudása (akár papír nélkül is), amely egy beadvány elkészítéséhez kell. Ezért is én, a magam részéről sokkal nagyobb jelentőségűnek tartom, ha valakinek papír nélkül van jogi szakmai tudása, mintha valakinek a papír mellett meg nincs. A tudást ne a papír határozza meg.

Éppen ezért az elvárt szakszerűségnek ne a papír legyen a feltétele, hanem a valós tudás. Ezért és másrészt ezért sem fogadható el, hogy a kötelező jogi képviselet a papírt helyezi előtérbe a valós szakmai tudással szemben.

Ugyanakkor a szakszerűségre alapozva nem várható el, hogy a beadványozó azon jogi logika mentén nyújtsa be a beadványát, amelyet elvárnak tőle. Attól, hogy a

beadványozó más szempontból látja, értelmezi az alkotmányosságot, mint ahogy azt az Alkotmánybíróság teszi, még nem feltétlen van igaza az Alkotmánybíróságnak. Mondok erre két egészen eklatáns példát (többet is tudnék, de most nem ez a beadvány tárgya): az Alkotmánybíróságnak pl. a **28/2015. (IX. 24.) AB határozata**, vagy a **3086/2016. (IV. 26.) AB határozata** (legalábbis a többségi állásponton alapuló hivatalos álláspontja) köszönőviszonyban sincs az alkotmányossággal. Annyira nincs, hogy mindkét esetben alapjaiban kérdőjelezhető meg a jogi szakmaiság és ezen belül a szakszerűség. Mégis mindkettő hivatalos döntés lett, pedig (hivatalosan) szabályosan szembementek az alkotmányossággal. Akkor ez mellett milyen alapon várják el mondjuk egy magánszemélytől, hogy három nap alatt – főleg, ha ezek a napok hétfővégre, vagy ünnepnapra esnek, mint most is) jogi képviselő útján minden tekintetben szakszerű beadványt terjesszen elő?

A Választási Bizottság, de maga a Legfelsőbb Bíróság is, valamint az Alkotmánybíróság is több határozatában megfogalmazta, hogy **nem elegendő a jogszabálysértésre hivatkozás körében, ha a kérelmező felsorol jogszabályhelyeket, azonban nem jelöli meg, hogy a jogorvoslattal érintett határozat vagy cselekmény milyen okból jogszabálysértő, a megjelölt jogszabályhelyekhez kapcsolódóan mi volt a konkrét jogszabálysértés.**

Mindebből az is egyértelmű, hogy a választási szervek és maga a bíróság is alapvetően egész részletekbe menően és szigorúan meghatározza, hogy – szerintük – mi mindennek kell teljesülniük egy választási eljárás keretében benyújtott bárminemű jogorvoslatnak. Minden körülményt figyelembe véve, egy ilyen részletes és ennyi minden szempontra kiterjedő alkotmányjogi panaszt nem lehet (kevesebb, mint) egy nap alatt úgy elkészíteni, hogy az minden tekintetben megfeleljen az összes alaki-formai és eljárásjogi szempontoknak. Mondhatnám, szigorúbban bírálják el, kezelik és ítélik meg, mint mondjuk, egy polgári peres eljárást. És ha ennyire szigorúak a feltételek, ennyire részletekbe menően kell kifejtetni a jogsérelmet, akkor ehhez, a másik oldalról nézve biztosítani kell(ene) elégséges (határ)időt. Mert ha az ember napi ténykedését vesszük figyelembe, különösen, ha csak egy magánszemélyről van szó, akkor ilyen alapos és részletekbe menő beadványt akkor sem lehet elkészíteni (kevesebb, mint) egy nap alatt, ha az ember ez idő alatt végig és folyamatosan csak ezzel foglalkozik.

Nagyon nem működőképes és ezáltal alkotmányjogi szempontból megkérdőjelezhető az a szabályozás, amelyik egyik kézzel ad ugyan jogokat és biztosítja azok érvényesülését (jogelvileg), de a másik kézzel az egyidejű korlátozásokkal annyira kiüresíti és ellehetetleníti ezen jogok érvényesülését, hogy azzal gyakorlatilag valójában megfosztja az állampolgárt, a választópolgárt az alapvető alkotmányos jogainak a gyakorolhatóságától. Ha nem hiszik el nekem, tessék személyesen kipróbálni.

Álláspontom szerint a rövid határidőkkel szemben az ilyen, alaki-formai és eljárásjogi szempontból részletes és alapos beadvány összeegyeztethetetlen. Márcsak azért is, mert egy választási eljárásban maga a választási eljárás részét, tárgyát képező jogsérelem kellene, hogy legyen az eljárás része, nem pedig az alaki-formai és/vagy az eljárásjogi szempontok. Mert ha ezen utóbbi szempontokra helyezük a hangsúlyt, úgy abban az esetben elsikkad, lényegtelenné, kivizsgálatlanná válik a választási eljárásban tapasztalt, sérelmezett, szóvá tett, kifogásolt jogsértés.

És mivel a választási jogsérelemre kell(ene) helyezni a hangsúlyt, ezért minden olyan szabályozás, legyen az akár-alaki-formai, akár eljárásjogi, ami ezt kizárja, lehetetlenné teszi, akadályozza, kiüresíti, vagy éppen mellőzi, ezáltal lényegében a jogsértő helyzetet legalizálja

és legitimizálja, alkotmányosan sérti a tisztességes eljárás elvét. Sérti továbbá a választási eljárásban megfogalmazott alapelvek közül **a választás tisztaságának megóvását**, valamint **a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvét**.

Álláspontom szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az, hogy a választójog érvényesülését – beleértve a választási jogsérelmek érvényre juttatását és a jogorvoslati jog érvényesülését – a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmén keresztül korlátozhatja-e a törvényalkotó a kötelező jogi képvisellel és ezzel szoros összefüggésben a kötelező alaki-formai és egyidejűleg az eljárásjogi szempontok maradéktalan és teljeskörű, részletekbe menő előírásával. Minek következtében a maga a választási jogsérelem érdemben nem kerül vizsgálat, következésképp elbírálás tárgyává sem.

A választójogi jogsérelem, ami nem került érdemben elbírálásra, amit a bíróságnak kellett volna első körben érdemben elbírálnia, ha a kötelező jogi képviselő hiánya ennek nem lett volna akadálya:

Elmentem szavazni, de a jogilag nem létező szavazatszámoló bizottság nem engedett szavazni, arra való hivatkozással, hogy érvénytelen a személyi igazolványom. De ez az intézkedés, miszerint nem engedtek szavazni, alkotmányos alapjogaimat sérti. És bár lentebb kifejttem, hogy az alaptörvény miért nem létező és nem joghatályos norma alkotmányos és jogszerű kertetek között, ennek ellenére ennek a közjogilag érvénytelen alaptörvénynek jelölöm meg az idevonatkozó pontjait, lévén az Alkotmánybíróság is ezt alkalmazza (annak ellenére, hogy közjogilag érvénytelen):

XXIII. cikk

(1) Minden nagykorú magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásán választó és választható legyen.

(4) Sarkalatos törvény a választójogot vagy annak teljességét magyarországi lakóhelyhez, a választhatóságot további feltételekhez kötheti.

(6) Nem rendelkezik választójoggal az, akit bűncselekmény elkövetése vagy belátási képességének korlátozottsága miatt a bíróság a választójogból kizárt. Nem választható az Európai Unió más tagállamának magyarországi lakóhellyel rendelkező állampolgára, ha az állampolgársága szerinti állam jogszabálya, bírósági vagy hatósági döntése alapján hazájában kizárták e jog gyakorlásából.

2. cikk

(1) Az országgyűlési képviselőket a választópolgárok általános és egyenlő választójog alapján, közvetlen és titkos szavazással, a választók akaratának szabad kifejezését biztosító választáson, sarkalatos törvényben meghatározott módon választják.

ZÁRÓ ÉS VEGYES RENDELKEZÉSEK

24. (1) Aki az Alaptörvény hatálybalépésekor jogerős ítélet alapján a közügyek gyakorlásától eltiltás hatálya alatt áll, annak hatálya alatt választójoggal nem rendelkezik.

(2) Aki az Alaptörvény hatálybalépésekor jogerős ítélet alapján a cselekvőképességét korlátozó vagy kizáró gondnokság alatt áll, nem rendelkezik választójoggal a gondnokság megszüntetéséig, vagy amíg választójogának fennálltát a bíróság meg nem állapítja.

Mint idéztem, az alaptörvény XXIII. cikk (4) bekezdése szerint **Sarkalatos törvény a választójogot vagy annak teljességét magyarországi lakóhelyhez, a választhatóságot további feltételekhez kötheti.**

Tehát egyrészt kötheti, vagyis nem kötelező. Másrészt a választójog tekintetében ez a lehetőséget (és nem kötelezettséget) is csak a magyarországi lakhelyhez vonatkozóan lehetne előírni. A választhatóság tekintetében teszi csak lehetővé a további feltételek meghatározásának lehetőségét, na de én ebben nem voltam érintett, csak a választójogban. Abban pedig rendelkezem magyarországi lakhellyel. Viszont a választójog tekintetében ez az alaptörvényi pont más, egyéb feltételt nem enged meghatározni, mint a magyarországi lakóhelyet.

Másrészt a választójogtól nem vagyok eltiltva, ezen alkotmányos jogom gyakorlásában kizárólag csak a szavazatszámláló bizottság akadályozott meg, pusztán a személyi okmányaimra tekintettel és hivatkozással. Tehát azok a passzusok, amelyek a választójogból való kizárást – valamely jogi eljárás következtében – meghatározták, engem nem érintenek, azokban én nem vagyok érintett, tehát alkotmányos jogom lett volna szavazni.

Ami pedig a 2. cikk (1) bekezdésében foglaltakat illeti:

Az országgyűlési képviselőket a választópolgárok általános és egyenlő választójog alapján, közvetlen és titkos szavazással, a választók akaratának szabad kifejezését biztosító választáson, sarkalatos törvényben meghatározott módon választják.

Ebben az esetben – jogi szakmai álláspontom szerint – sérült az egyenlő választójog elve, amely tekintetében nem valósult meg a választási szervek által alkalmazott, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. 176. és 177.§.-aiban foglalt előírások. Nyilvánvalóan nem tudták megfelelően sem alkalmazni, sem értelmezni a törvényt, lévén a szavazatszámláló bizottságban kizárólag olyan személyek foglaltak helyet, akiknek egyiküknek sincs jogi szakmai végzettsége, sem jogi szakmai tudása, ismerete. A helyi választási bizottság pedig szintén nem vizsgálta érdemben az ebbéli kifogásomat, alaki-formai hibákba kötöttek bele az érdemi vizsgálat nélküli elutasítás körében. Pl. olyanba, hogy a lakcímem megadásakor nem adtam meg az irányítószámot.

Ennek kapcsán:

a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény végrehajtásáról szóló 146/1993. (X. 26.) Korm. rendelet 15.§.(5) bekezdés b. pontját, amely szerint: a lakcímnek részét képezi a postai irányítószám is.

Ez az érvelés alaptalan és megalapozatlan, jogsértő ebben a konkrét esetben, mivel ez a szabályozás nem ide, nem ehhez a jogkérdéshez és annak elbírálásához tartozik.

Mint a kormányrendelet neve és címe is tartalmazza, ez a kormányrendelet nem – ismétlem: NEM – az választási törvény végrehajtására vonatkozik és alkalmazandó, hanem **a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény** végrehajtására. Sem ebben a törvényben, sem a végrehajtásáról szóló kormányrendeletben, sem a választójogi törvényben (egyikben sem) egy szó sincs arról, hogy ezt a szabályt a választási eljárásban is, bármilyen szempontból, bármilyen tekintetben is alkalmazni kellene, vagy alkalmazható lenne. Ennek a kormányrendeletnek a választójogi törvény alkalmazása szempontjából, a választási eljárásban semmi keresnivalója nincs, ez a kormányrendelet nem képezheti itt és ebben a jogkérdésben semmilyen hivatkozás alapját.

Mivel ez a nem jogszerűen létező és működő, önmagát, **Zala megyei 03. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Bizottságnak** nevező magánszemélyek csoportja jobbára és többségében ügyvédek, mint ahogy ez az ugyancsak alkotmányosan nem létező, önmagát nemzeti mázzal leöntött Országos Választási Bizottság is jogvégzettek, (hogy jogászok is lennének, az eddigi, korábbi, a joghoz nagy ívben köze nem lévő döntéseik alapján erősen vitathatók és megkérdőjelezhetők), ezért tudniuk kellene, még a hiányos jogi ismeretük alapján is, hogy a jogalkalmazás nem abból áll, hogy egy jogszabályi pontot kiragadnak a jogrendszer egészéből. A jogszabályokat a jogrendszer egészében, a jogrendszer egészének alkalmazásával kell értelmezni és alkalmazni. Ez pedig a jelen esetben azt jelenti, hogy ha már ez a nem jogszerűen létező és működő, önmagát, **Zala megyei 03. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Bizottságnak** nevező magánszemélyek csoportja hivatkozott, **a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény végrehajtásáról szóló 146/1993. (X. 26.) Korm. rendelet 15.§.(5) bekezdés b. pontjára**, akkor nem ártott volna figyelembe venni, nota bene, meglátni azt is, hogy ezen kormányrendelet **15.§-a**, teljes egészében a fejezet címében megjelöltek alapján az **Nyvtv.11.§.-ának** a végrehajtására vonatkozik. És nem a választási eljárásra.

III. Fejezet

(Az Nytv. 11. §-ához)

A nyilvántartás adatai

15. § (1)* A nyilvántartás a névadatokat úgy tartalmazza, hogy a nyilvántartásban vagy az annak alapján kiadott iratokban legfeljebb - a polgár által megjelölt - kéttagú családnév és két utónév szerepelhet.

(4)* A nyilvántartás az adatokat a magyar ábécé betűinek felhasználásával kezeli.

(5)* A lakcím adattartalma:

a)* településnév, a fővárosban a kerület megjelölésével, a Fővárosi Önkormányzat által közvetlenül igazgatott Margitsziget tekintetében a Budapest-Margitsziget elnevezés használatával,

b) postai irányítószám,

Megfelelő és szakmai jogi tudás és ismeret birtokában tehát megállapítható, hogy ezen hivatkozott kormányrendelet 15.§.(5) bekezdése szerint postai irányítószám a lakcím adattartalmaként **NYILVÁNTARTÁSBA** kell és szükséges, nem a választási eljárásban. Ennek a kormányrendeletnek, sem a maga egészében, sem a 15.§. vonatkozásában, de még az ebből a jogsértő jogalkalmazás keretében kiemelt (5) bekezdése tekintetében sincs semmi köze a választójoghoz, annak alkalmazásához, sem pedig magához a választási szabályokhoz. És még csak utaló szabály sincs arra vonatkozóan, hogy ezt a kormányrendeletet, vagy annak bármely pontját a választási eljárásban, akár ilyen módon, mint ahogy a jelen jogkérdésben is kifejtettem, bármilyen kapcsolódása, vonatkozása, alkalmazása lenne, vagy kellene lennie.

Tehát mindezek alapján, amikor a választási eljárásban megadom és megjelölöm a lakcímemet, akkor az alkalmazott törvénynek látszó betűhalmaz is csak lakcímet kér és nem pontos lakcímet. Ennél fogva és ebből következően a lakcímbe hiányzó irányítószám nem lehet jogszerűen az elutasítás tárgya. Tehát a nem jogszerűen létező és működő, önmagát, **Zala megyei 03. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Bizottságnak** nevező magánszemélyek csoportjának egyik, a lakcím hiányosságára vonatkozó érvelése a fentiekben kifejtettek alapján teljes mértékben alaptalan és megalapozatlan. Ez a szempont nem állja meg a helyét.

És most nézzük a másik szempontot, a bizonyíték hiányát:

Ez a nem jogszerűen létező és működő, önmagát, **Zala megyei 03. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Bizottságnak** nevező magánszemélyek csoportja, az elutasításuk másik indokaként azzal érvelt, hogy (idézem): Kifogástevő a kifogásához a szavazatszámláló bizottság sérelmezett tevékenységével, döntésével kapcsolatos állítások alátámasztására semmifajta bizonyítékot nem mellékel, így a kifogás nem tartalmazza a jogszabálysértés bizonyítékait, amely a Ve. 212. § (2) bekezdés b) pontja szerint a kifogás kötelező tartalmi eleme, és amelynek hiánya esetén a kifogás a Ve. 215. § c) pontja alapján érdemi vizsgálatra nem alkalmas.

Tehát ez a nem jogszerűen létező és működő, önmagát, **Zala megyei 03. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Bizottságnak** nevező magánszemélyek csoportja azzal érvel, hogy a szavazatszámláló bizottság döntésével kapcsolatban nem csatoltam bizonyítékot.

Ez az érvelés a következők miatt nem jogos és nem megalapozott:

Egyrészt (idevonatkozóan) a választási szervek által alkalmazott, de a jogalkotás szabályainak megkerülésével megalkotott, ezáltal közjogilag alkotmányellenes, tehát visszamenőleges hatállyal semmis, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény(nek látszó betűhalmaz) szerint

177. § (2) A visszautasított választópolgárokról a jegyzőkönyvvezető külön jegyzéket vezet, a visszautasítást a szavazatszámláló bizottság nem foglalja határozatba.

Vagyis azt, hogy visszautasítottak, arról ezen törvény(nek látszó betűhalmaz) szerint nem készül semmilyen határozat. És ha ezen törvény(nek látszó betűhalmaz) alapján eleve nem is készül határozat, akkor ezt nem létező határozatot nem tudom bemutatni. Nem vagyok és nem kerültem olyan jogi helyzetbe, hogy olyan bizonyítékot csatoljak, amely jogilag sem létezik.

A törvény(nek látszó betűhalmaz) ezen pontja alapján viszont a szavazatszámláló bizottság a visszautasított választópolgárokról külön jegyzéket vezet. Ebbe a jegyzékbe, amíg a szavazóhelyiségben voltam, legalábbis a személyes jelenlétem alatt nem írtak be semmit, tehát engem sem. Azt nem tudom megmondani, hogy távozásom után beírtak-e engem, erre vonatkozóan nem kaptam információt. És ha nem adnak nekem sem információt, akkor e tekintetben megint csak nincs mit becsatolnom. Hiszen jogilag nem kerültem olyan helyzetbe, hogy egyáltalán rendelkezhessek bizonyítékkal.

Ezt meghaladóan, a szavazatszámláló bizottság a jegyzéket nekem nem adta át, kérésemre nem voltak hajlandók másolatot sem adni róla, következésképp e tekintetben sem kerülhettem olyan jogi helyzetbe, hogy ezzel, mint bizonyítékkal rendelkezsem.

Megjegyzem, hogy ez a jegyzék a nem jogszerűen létező és működő, önmagát, **Zala megyei 03. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Bizottságnak** nevező magánszemélyek csoportja mellett működő helyi választási irodának a rendelkezésére áll, tehát ebben a formában és ezen módon anélkül is a rendelkezésükre áll és állt ez a jegyzék, hogy én azt bizonyítékként becsatoltam volna (ha rendelkezhetnék vele). Tehát meg tudták volna tekinteni. És az azért egészen abszurd, hogy tőlem kérnek olyan bizonyítékot, amivel én nemhogy nem rendelkezem, de nem is rendelkezhetem. Hiszen ezt a jegyzéket nekem még másolatban sem adják át.

Mindehhez két szempontot kell még hozzátennem: amikor a jogalkotó ebbe a törvénynek látszó betűhalmazba belefoglalta a bizonyíték csatolásának kötelezettségét, akkor nyilvánvalóan nem arra gondolt, hogy olyan bizonyítékot kellene a kifogástevőnek benyújtania, amellyel egyrészt ő maga jogilag sem rendelkezhet, másrészt ez a választási szerveknek a kifogástevőtől függetlenül is a rendelkezésére áll, a mellettük lévő választási iroda jóvoltából. Nyilvánvaló, hogy olyan bizonyítékra gondoltak, amely nem a választási szerveknél van egyébként alapból is, hanem tőlük független, tehát a kifogástevőnek kell beszereznie. De miért is kellene olyan bizonyítékot beszerezni, amely alapból is a választási szervek rendelkezésére áll, hiszen ez a mellettük működő választási iroda birtokában van. Tehát ezt a bizonyítékot nem kell beszerezni. És mivel ez a bizonyíték a választási szerveknek a rendelkezésére állt, ezért arra való hivatkozással nem volt jogszerű jogalap a visszautasításra, hogy nem csatoltam be olyan bizonyítékot, amivel én jogilag sem rendelkezhetem, de magának a választási szerveknek ettől függetlenül egyébként is a rendelkezésére áll.

Mindehhez hozzáteszem, hogy a szavazatszámláló bizottságok által, a visszautasított állampolgárokról szóló jegyzék csak a visszautasított állampolgárok nevét tartalmazza, az okát nem. Ezért is, ilyen szempontból a visszautasított választópolgárok nevét tartalmazó jegyzék sem bizonyít semmit. Hiszen lényegében azt kell eldöntenie a választási bizottságnak, hogy jogszerű volt-e a visszautasítás, erre vonatkozóan pedig, lévén ez tisztán jogkérdés, nincs semmiféle bizonyíték. Azt, hogy visszautasítottak, azt nem kell bizonyítanom, hiszen én magam is elismertem. És a visszautasítottak jegyzéke is (ha legalább utólag beleírtak), maximum csak azt

bizonyítja, amit én is állítok, miszerint visszautasítottak. De a visszautasításra vonatkozó okokat, szempontokat már nem sorolják fel benne, ezért egy jogszerűen működő választási bizottságnak az általam kifejtett jogi indokok alapján kell megítélnie, hogy jogszerű volt-e a visszautasítás.

E körben nyomatékosan és hangsúlyozottan felhívom arra a figyelmet, hogy ez a nem jogszerűen létező és működő, önmagát, **Zala megyei 03. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Bizottságnak** nevező magánszemélyek csoportja magát azt a tényt, körülményt, miszerint a szavazatszámoló bizottság visszautasított, egyáltalán nem vizsgálta, ebben a jogkérdésben semmilyen tekintetben sem foglalt állás, ezért a szavazatszámoló bizottság döntése nem került elbírálás alá. Következésképp ez a nem jogszerűen létező és működő, önmagát, **Zala megyei 03. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Bizottságnak** nevező magánszemélyek csoportja nem állapította meg azt sem, hogy a kifejtett indokaim alapján én tudtam magam igazolni úgy is, ahogy ezt az alkotmányjogilag nem létező, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvénynek látszó betűhalmaz előírja. Ebből az is következik, hogy a szavazatszámoló bizottság jogellenesen utasította vissza a szavazásra való alkotmányos jogomat.

Mivel tehát a szavazatszámoló bizottság visszautasítását egyedül bizonyító jegyzék a választási szerveknek tőlem függetlenül is a rendelkezésére állt, ezért ezen, rendelkezésre álló bizonyíték általam történt be nem csatolására való hivatkozással megint csak nem utasíthattak volna vissza. Mint már mondtam, nem is lehettem olyan jogi helyzetben, hogy ezzel a bizonyítékkal rendelkezsem. Ugyanakkor arra sem adtak választ a választási szervek: ha esetleg a szavazatszámoló bizottság egyáltalán nem rögzítette a jegyzékben a visszautasításomat, akkor ezen jegyzéken kívül milyen más bizonyítékot lehetne, vagy lehetett volna becsatolni? Mert akkor azt is meg kellett volna konkrétan jelölni, hogy milyen bizonyítékot akartak látni?

Egyrészt, a választójog az egy alkotmányos alapjog. A személyi igazolvány érvényessége avagy érvénytelensége viszont nem az. És alkotmányos alapjogot csak valamely más, fontosabb alkotmányos alapjog érvényesülése érdekében lehet jogszerűen korlátozni, de azt is csak addig, amíg az a másik alkotmányos alapjog érvényesül. Ebben az esetben azonban nem volt semmilyen más alkotmányos alapjog, amire tekintettel a választójogom jogszerűen korlátozásra, akadályozásra, megtiltásra, visszautasításra került.

Másrészt azért nincs érvényes személyi igazolványom, mert a magyar állam nem ad. Az előző 2015. március elsején lejárt, azóta – bár többször is próbálkoztam azzal, hogy csináltatok – nem kaptam új személyi igazolványt. Azért nem kapok, mert azt a feltételt szabtam, hogy olyan személyi igazolványt akarok, amelyik mindenben megfelel a jogszabályi előírásoknak. Viszont, amilyent kiadnak (immár 2010 óta), az nem felel meg a magyar törvényi előírásoknak, de most már az uniós jogszabályi előírásoknak sem. Nem akarom az összes ilyen jogsértő helyzetet felsorolni, csak példálózva:

1992. évi LXVI. törvény a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról

Ez a törvény úgy kezdődik:

Az Országgyűlés, az Alaptörvénynek a személyes adatok védelméről szóló rendelkezéseire figyelemmel, a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról a következő törvényt alkotja:

Már jó: az alaptörvény alapján alkotta meg az Országgyűlés a törvényt, még 1992-ben!

Ezen törvény szerint:

29. § (2) A személyazonosító igazolvány vizuálisan észlelhető módon tartalmazza

- a) a polgár nevét,
- b) a polgár születési helyét,
- c) a polgár születési idejét,
- d) a polgár állampolgárságát,
- e) a polgár anyja nevét,
- f) a polgár nemét,
- g) a polgár arcképmását,
- h) a polgár aláírását, ha 12. életévét betöltötte, valamint nem írásképtelen vagy írástudatlan,
- i) a polgár személyazonosító igazolványa érvényességi idejét,
- j) a polgár személyazonosító igazolványa okmányazonosítóját,
- k) a polgár személyazonosító igazolványa kiállításának idejét,
- l) a polgár személyazonosító igazolványát kiállító hatóság nevét,
- m) a (4) bekezdés szerinti tényt vagy a 29/G. § (1) bekezdésében foglalt esetekben -jogszabályban meghatározott nem olvasható formában - a külföldre utazási korlátozás tényét.

Vagyis a törvényi felsorolás nem tartalmazza azt, hogy a személyi okmányoknak az ország nevét is tartalmaznia kell(ene). Egyszerűen lemaradt a törvényből. Viszont amíg a törvény így és eszerint hatályos, addig a személyi okmányokra nem lehet jogszerűen ráírni az ország nevét. Akinek valamely, bármely személyi okmányán (személyi igazolványán, útlevelén, forgalmi engedélyén, jogosítványán) rajta van az ország neve, bármilyen formában is, annak a személyi okmánya törvénytelen.

Ugyanakkor Az **EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2019/1157 RENDELETE (2019. június 20.)** az uniós polgárok személyazonosító igazolványai és a szabad mozgás jogával élő uniós polgárok és azok családtagjai részére kiállított tartózkodási okmányok biztonságának megerősítéséről – szóló uniós rendeletének 3.cikkely (4) bekezdése szerint:

A személyazonosító igazolvány előlapján az igazolványt kiállító tagállam kék négyszögben negatív nyomtatással készített, tizenkét sárga csillaggal körülvett kétbetűs országkódjának kell szerepelnie.

És nem az ország nevének. A magyar szervek, a kiállító okmányirodák viszont feltüntetik az ország nevét, miközben azt a magyar jog nem teszi lehetővé. De ezzel szemben az uniós jog alapján az ország kétbetűs kódjának kellene az okmányon szerepelnie. Ezt viszont nem teszik rá a személyi okmányokra. Pedig az uniós jog elsőbbséget élvez a hazai joggal szemben. És mivel a

magyar kiállító szervek feltüntetnek olyant (az ország nevét), amelyet a magyar törvény nem tesz lehetővé, viszont nem tüntetik fel az uniós jog alapján az ország kétbetűs kódját, ezért a magyar hatóságok által kiadott és kiállított személyi okmányok törvénytelenek a magyar jog alapján és egyben uniós jogot is sértenek. Tehát, valamennyi okmány, amelyet az okmányirodák kiadtak és kiadnak, ezeknek a követelményeknek nem felel meg, kivétel nélkül valamennyi ilyen okmány jogellenes. Uniós jogot is sértenek és törvénytelen is egyidejűleg. Nem csodálkoznék, ha valamely olyan uniós tagállam, amelyben egyébként elfogadják a magyar személyi okmányt személyazonosításra, visszafordítanák, vagy kiutasítanák a területükről azt a magyar állampolgárt, akinek a személyi okmánya nem felel meg az uniós jognak.

Álláspontom szerint a választójogom gyakorlása tekintetében nem szenvedhetek azért jogtalan joghátrányt, mert az az állam (a választási szervein keresztül) nem enged szavazni, mert neki, tehát a magyar államnak felróható okból nincs törvényes személyi igazolványom. Előbb nem adnak személyazonosító igazolványt, majd ennek hiányára hivatkozva megtagadják, hogy a választójogommal élhessek?

Megjegyzem, a kormány (amelyik a fentiekben kifejtettek alapján nem legitim és nem legális) hozott egy kormányrendeletet, ez a **38/2022.(II.11) kormányrendelet**, amely szerint a **2020. március 11.-én**, vagy az ezt követően lejárt érvényességű személyi igazolványok továbbra is érvényesek. Nekem azért nem engedtek a korábban lejárt személyi igazolvánnyal szavazni, mert 2020. március 11.-e előtt járt le.

De akkor tessék mondani: választásra való jogosultság szempontjából mi a különbség a 2020. március 11.-e előtt és az után lejárt személyi okmányok között. Választójogi szempontból mi a különbség érvénytelen és érvénytelen személyi okmányok között?

Márcsak azért is, mert állítólag beazonosíthatóság szempontjából kell a személyi igazolvány. De akkor ismét felteszem a kérdést: mennyivel másabban lehet beazonosítani valakit egy 2020. március 11.-e előtt, vagy után lejárt személyi okmány alapján. Különösen azért is, mert én a saját, lejárt okmányomon beazonosítható vagyok. Attól, hogy korábban járt le a személyi okmányom, még ugyanaz vagyok, aki lejárt igazolványomon lévő képen van. Fizikailag, jogilag és biológiailag egyaránt. Megjegyzem, hogy a **személyazonosító igazolványról szóló 414.2015. (XII. 23.) kormányrendelet** alapján már nem jogi feltétel a felismerhetőség. A korábbi szabályozás még előírta a felismerhetőséget, de ebben már nem feltétel. És a hivatalos szervek, beleértve a választási bizottságot is, valamint a szavazatszámláló bizottságot is, ha jogszabályilag nem feltétel a személyi okmányok alapján a felismerhetőség, akkor nem kérhetik el beazonosítás céljából a személyi okmányokat. Ugyanakkor felteszem a kérdést: mennyivel másabb törvénytelen személyi okmányokkal szavazni, mint érvénytelennel? Hiszen mindenki, aki csak szavazott, törvénytelen személyi okmánnyal szavazott.

Mindezeket meghaladóan még két szempontra szeretném e körben felhívni a figyelmet:

Egyrészt a jelenleg is joghatályos, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 66.§.(4) bekezdése alapján:

66. § (4) A szavazatszámláló bizottság visszautasítja azt a választópolgárt, aki
a) nem tudja személyazonosságát és lakcímét megfelelően igazolni,

Én tudom megfelelően. Legalábbis a szavazáshoz a fentiekben kifejtettek alapján megfelelő az én lejárt személyi igazolványom is. Hozzáteszem, ez a jogszabályi pont arról nem rendelkezik, hogy mit ért megfelelő igazoláson. És ha a törvény(alkotó) ezt nem fejtette ki, akkor nem tagadható meg az, hogy az általam felmutatott személyi okmány is megfelelő a szavazáshoz. Tehát nem volt törvényes jogalap a visszautasításhoz.

De ha ennek az alkotmányosan nem létező, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvénynek az előírásait veszem figyelembe:

176. § (1) A választópolgár a személyazonosság igazolására alkalmas, magyar hatóság által kiállított hatósági igazolvánnyal igazolja személyazonosságát. Az Európai Unió más tagállamának állampolgára az állampolgársága szerinti tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága által kiállított útlevéllel vagy személyazonosító igazolvánnyal igazolja személyazonosságát.

(2) A választópolgár

a) a lakcím igazolására alkalmas okmánnyal igazolja lakcímét vagy

b) a személyi azonosító igazolására alkalmas okmánnyal igazolja személyi azonosítóját.

177. § (1) A szavazatszámláló bizottság visszautasítja azt a választópolgárt, aki

a) nem tudja személyazonosságát és lakcímét vagy személyi azonosítóját igazolni,

Ezek előírások alapján a következő az álláspontom:

Azon túlmenően, hogy fenntartom: ez a norma joghatályos jogszabályként nem létezik, nem rendelkezik arról, hogy a személyi okmánynak érvényesnek kell lennie. Csak azt írja elő, hogy személyazonosság igazolására alkalmaznak kell lennie. Ezt viszont nem jelenti az érvényességet. Visszautalok a **38/2022.(II.11) kormányrendeletre**, amely az érvénytelen személyi okmányokat érvényesnek tekinti. Én viszont azt állítom, hogyha egyszer érvénytelen a személyi igazolvány, akkor érvénytelenség és érvénytelenség között pusztán egy dátummal nem lehet különbséget tenni. Mennyivel másabb az érvénytelensége az egyiknek és a másiknak. Alkotmányjogi szempontból és választójogi szempontból mi a különbség érvénytelen és érvénytelen személyi igazolvány között? Ha egyszer érvénytelen a személyi okmány, akkor a választójogot, magát a választást, tehát a szavazást mennyiben befolyásolja jogi szempontból, hogy mióta és miért érvénytelen a személyi igazolvány. Egyáltalán hogyan lehet alkotmányosan különbséget tenni a választójog szempontjából érvénytelen és érvénytelen személyi igazolvány között?

Egyébként is. A 176.§.(2) bekezdése szerint a választópolgár a lakcím igazolására alkalmas okmánnyal igazolja lakcímét vagy a személyi azonosító igazolására alkalmas okmánnyal igazolja személyi azonosítóját. Én mindkettőt tudtam igazolni. A lakcímemet is és a személyi azonosítót is. És ennek ellenére visszautasítottak, pedig a 177.§.(1) bekezdés a.) pontja szerint akkor utasíthat vissza a szavazatszámláló bizottság, ha nem tudja személyazonosságát és lakcímét vagy személyi azonosítóját igazolni. Itt szeretném nyomatékosan aláhúzni és kihangsúlyozni, hogy ezen alkotmányjogilag nem létező törvény ezen pontja **vagylagosan** írja elő ezen okmányok felmutatását, ill. személyi adatok igazolását. Tehát vagy a **személyazonosságát és lakcímét vagy személyi azonosítóját**. Én a személyazonosságomat tudtam igazolni egy érvénytelen személyi igazolvánnyal, amelyet a fentiekben kifejtettek alapján – álláspontom szerint – nem utasíthatnak volna vissza, valamint érvényes lakcímkártyával. És ezek mellett még tudtam a személyi azonosítót is igazolni. Ismételten aláhúznám: vagy személyazonosság és lakcím, vagy személyi azonosító. Tehát nem **és**, hanem **vagy**. Vagy az egyik, vagy a másik. És bár a személyi igazolványom érvénytelen, de a személyi azonosítóm érvényes. Amit tudtam igazolni, mégsem fogadtak el. Márpedig, ha ezen (jogilag nem létező) törvényi szabályozás alapján

vagyilagosan vagy az egyik, vagy a másik kell, akkor a személyi azonosító igazolása önmagában is elégnek kellett volna lennie, tehát nem volt jogszerű jogalap a visszautasításra. E szerint sem.

Amúgy felteszem a kérdést: a 176.§.(1) bekezdése alapján mennyire alkalmas személyazonosság igazolására az a személyi okmány, amelyik nem felel meg sem a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény előírásának, sem pedig az Európai Parlament és a Tanács 2019/1157 rendelete szabályozásának? Mert amilyennek szavaztak a választópolgárok, azok egyike sem felel meg ezen hivatkozott normák egyikének sem.

Másrészt a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI törvény jogi létezése hiánya okán a jelenleg is joghatályos, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény nem írja elő a kifogás feltételeként a személyi azonosító megadását.

Harmadrészt: Ezért is, megállapítható, hogy nem teljesíthető olyan jogszabályi feltétel, amely jogszabályi feltétel esetében hiányzik maga a jogszabályi láb. Tehát ha maga a jogszabály, mint joghatályos jogszabály nem létezik, sem annak egyetlen egy pontja sem, akkor nem létezik az az előírása sem, amely alapján – a választási bizottság szerint – kellene a személyi azonosítóm. És jogszerűen létező jogi előírás hiányában ilyen szempontokat, feltételeket a választási bizottság nem állapíthat meg. Következésképp, ezek a feltételek, mint hiányosságok jogszerűen létező jogszabályi háttér hiányában valójában nem hiányosságok.

Nincs alkotmányos jogalap a személyi azonosító kérésére, feltételként történt előírására még törvényi szinten sem, mert a személyi azonosító az én személyes adatom. Az információs önrendelkezési jog alapján a saját személyes adattal kizárólag én rendelkezem, tehát én vagyok a saját, személyes adatom felett az adattulajdonos és az adatgazda. Vagyis az én információs önrendelkezési jogom alkotmányos alapjog. Amely alkotmányos alapjog olyan erős alkotmányos jog, hogy azt általánosságban még törvénnyel sem lehet elvonni, felülírni.

Az Alkotmánybíróság korábbi határozatai alapján - adott esetekben – természetesen törvényi szinten ezt felül lehet írni és lehet az állampolgárt a személyes adtának megadására kötelezni. Csakhogy mindezek mellett az Alkotmánybíróság a következőket is megfogalmazta:

Az Alkotmánybíróság 15/1991. (IV.13.) AB határozata (ABH 1991, 41, 43.) szerint személyes adatokat felhasználni csak pontosan meghatározott, jogszerű célra lehet (célhoz kötöttség elve).

Az Alkotmánybíróság az adatkezeléssel kapcsolatosan rámutatott, hogy az információs önrendelkezési jog gyakorlásának feltétele és egyben legfontosabb garanciája a célhoz kötöttség. „Ez azt jelenti, hogy személyes adatot feldolgozni csak pontosan meghatározott és jogszerű célra szabad. Az adatfeldolgozásnak minden szakaszában meg kell felelnie a bejelentett és közhitelűen rögzített célnak.” [15/1991. (IV. 13.) AB határozat, ABH 1991, 40, 42.]

Az Alkotmánybíróság 65/2002. (XII. 3.) AB határozatában azt is megállapította, hogy a jogalkotó a személyes adatok, illetve a szigorúbban védett különleges adatok kezelését akkor rendelheti el, „ha az adatkezelés lehetővé tételével egyidejűleg meghatározza az adatkezelés pontos feltételeit, azaz az Alkotmány 59. §. (1) bekezdésben garantált személyes adatokhoz való alapjog korlátozásának konkrét részletszabályait.” (ABH 2002, 357, 363.)

Az alapjog lényeges tartalmát nem érintő korlátozás alkotmányossága megítéléséhez az Alkotmánybíróság az alapjogi tesztet alkalmazza. Ez azt jelenti, hogy az információs önrendelkezési jogot, az Alkotmány 59. §. (1) bekezdésében biztosított szabadságjogot, mint alapjogot csak elkerülhetetlen esetben lehet alkotmányosan korlátozni, akkor, ha a korlátozás elkerülhetetlenül szükséges és az a korlátozással elérni kívánt célhoz képest arányos.” [46/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 219, 222, 223.]

A korlátozás akkor tekinthető alkotmányosnak, ha kényszerítő okból történik, valamint az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya összhangban áll egymással. A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt kiválasztani. Ha az alkalmazott korlátozás a cél elérésére alkalmatlan, az alapjog sérelme megállapítható. [20/1990.(X.4.) AB határozat, ABH 1990, 69, 71.]

Ezen felül a személyi azonosító vonatkozásában is meg kívánom jegyezni, hogy ha ez az alkalmazott választójogi törvény a maga egészében és összességében alkotmányos is lenne, a személyi azonosítóra vonatkozó előírás önmagában is alkotmánysértő, mivel azzal egyrészt elvonja az érintett személy információs önrendelkezési jogát (ez esetben az enyémet), másrészt nem jelöl meg célhoz kötöttséget, harmadrészt a jogsértés megállapításához és megszüntetéséhez nem feltétlenül szükséges a kezdeményező személyének beazonosítása. Nem attól függ a vitatott jogkérdés jogi minősítése, hogy a kezdeményező személye ismert-e a bizottság előtt, vagy sem. Hogy személye beazonosítható-e vagy sem. Ugyanakkor a törvény a célhoz kötöttség meghatározásának hiányában önmagában is alkotmánysértő módon írja elő a személyi azonosító megadását.

Mindenesetre az azért alkotmányjogilag is egészen abszurd, hogy a jogalkotó a szabályozásával (függetlenül annak jogi létezésétől, vagy a létezés hiányától), arra helyezte a hangsúlyt – és ennek alkalmazásával a választási bizottságok is – hogy nagyobb jogi érdek fűződik az indítványozó személyének beazonosításához, mint a vitatott jogkérdés jogi rendezésétől. Pedig a beadványvető személye abszolúte nem fontos, nem létkérdés a felmerült jogvitás kérdés elbírálhatóságához. Akkor is érdemben kell(ene) elbírálni a felmerült és felvetett jogkérdést, ha az indítványozó személye nem ismert, vagy nem is beazonosítható. Ennek a szempontnak egyáltalán nem lenne szabad szempontnak lennie. Egy választási eljárásban KIZÁRÓLAG és egyedül a jogvitás kérdés és annak jogi megoldása lehet az egyedüli mérvadó szempont. Akkor is, ha nem tudni, hogy azt személy szerint ki vetette fel, ki sérelmezte.

De ezek szerint a személyi azonosító előírásával (egy jogilag nem létező törvényben) mindenáron arra akarták helyezni a hangsúlyt, hogy beazonosíthatóvá tegyék az indítványozót. Csakhogy nem jutottak el odáig tudatilag, hogy attól, hogy a beadványozó – esetlegesen – nem beazonosítható, a felmerült jogkérdés még jogos és indokolt lehet, amelyet érdemben meg kell oldani. És az a jogi problémára abszolúte nem megoldás, ha azért kerül elutasításra az indítvány, mert a beadványtevő személye nem beazonosítható. És ha a beazonosíthatóság lehetetlensége miatt elutasításra kerül a felvetett jogi probléma, az nem oldódott meg ezáltal és a felvetett jogsérelem nem vált ezáltal jogszerűvé.

Még egy választási eljárásban is elfogadhatatlan alkotmányjogilag, hogy a jogi probléma megoldását – adott esetben – csak azért lesöpörhetik az asztalról, mert nem tudni, hogy ki volt az indítványtevő. Mert ha elutasítják, akkor a probléma ott marad megoldatlanul. És az én jogi álláspontom szerint a vitatott jogkérdés jogi megoldásához erősebb jogi érdek fűződik, mint ahhoz, hogy beazonosítható legyen a beadványtevő személye. A jelen esetben is, a jogilag nem létező normák nem válnak attól jogszerűvé, hogy nem adtam meg a személyi azonosítót. melynek kapcsán nem tudok értelmezni semmiféle jogi és értékelhető összefüggést, a megoldást érintően, amelyre tekintettel elengedhetetlenül össze kell kapcsolni a személyemet azzal, amit kifejtettem.

Álláspontom szerint, ha úgy jut a választási szervek tudomására egy választási jogsértés, hogy nem tudja, hogy ki a kezdeményező, akkor is a választások tisztaságának megőrzése miatt - mert ehhez magasabb alkotmányos érdek fűződik – akkor is köteles a jogsértést érdemben vizsgálni és elbírálni, ha nem tudja a kezdeményezőt beazonosítani. Ezért alkotmánysértőnek tartom, ha választási bizottság egy, a tudomására jutott jogsértést csak azért nem hajlandó kivizsgálni, mert uram bocsá', nem tudja ki a kezdeményező. Megadtam annyit, amennyi a beazonosításhoz elengedhetetlenül szükséges és az elérhetőségeimet. De a választási bizottságnak ennyi nem volt elég. Miközben ők sem jelöltek meg semmilyen alkotmányos célt annak érdekében, hogy miért és

mihez kell az én személyi azonosítóm? Mint ahogy a törvény sem. Ez így pedig egyértelműen alkotmányértő.

A törvényalkotó – az Alkotmánybíróság határozataival, az alkotmányos jogelvekkel ellentétben – a személyi azonosító megadására való kötelezés mellett nem jelölt meg semmilyen célhoz kötöttséget. Nem tudható a törvényből, hogy miért van szükség a személyi azonosítóra, mi az az alkotmányos indok, amelyhez elkerülhetetlen az eljáró szervek számára az érintett személyi azonosítójának a megismerése. Nem tudható, hogy miért pont a személyi azonosítóra van szükség, miért nem felel meg helyette más személyes adat. Mi az az alkotmányos indok, amely kizárólagossá és diszkrecionálissá teszi a személyi azonosító megadását?

Én, mint a személyi adat tulajdonosa nem tudom a törvényből, hogy milyen célból van szükség pont a személyi azonosítóra. Mit kíván tenni az eljáró szerv a személyi azonosítóval. Hogyan és mire történik a felhasználása? Van-e alkotmányos joga a kezelésére? Az ugyanis, hogy – esetlegesen (feltéve, de meg nem engedve) – joga van kérni, elvárni, megkövetelni stb., nem jelenti azt és ebből nem is következik, hogy az adatkezeléshez is joga van ebből kifolyólag. Ugyanis a törvényből az nem derül ki, hogy ha meg is adom a személyi azonosítót, ennek kezelésre is jogosult az eljáró szerv. Továbbá a törvény arra vonatkozóan sem tartalmaz rendelkezést, hogy az Alkotmánybíróság által megfogalmazott alkotmányos jogelveknek megfelelően és azoknak eleget tegyen. Hol és hogyan valósul meg ez esetben az az alkotmányos kritérium, hogy a személyi azonosítóm megadása által az elérni kívánt cél fontossága és az ezáltal okozott alkotmányos jogsérelem összhangban állna?

A törvényalkotó arra sem adott választ, hogy arra az ismeretlen célra, amelyért a személyi azonosítót kéri, semmilyen más adat nem alkalmas. Ezért nem felel meg annak az alkotmányos jogelvnek, hogy a törvényalkotó köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt kiválasztani. Biztos, hogy a személyi azonosító a legenyhébb eszköz? És nincs erre semmilyen más, alkotmányos megoldás? Főleg, hogy a személyi azonosító megadásával sérül a személyes adataim védelméhez és az információs önrendelkezéshez fűződő alkotmányos alapjogom. Arról nem is beszélve, hogy az Alkotmánybíróság hivatkozott határozatai alapján a meghatározott cél nélküli személyes adatgyűjtés alkotmányellenes. És ebben a konkrét esetben a választási bizottság nem tudott semmilyen alkotmányos célt megjelölni arra vonatkozóan, hogy miért is kellene az én személyi azonosítóm. Pusztán közjogilag nem létező, de egyben tartalmilag is alkotmányellenes törvényre való hivatkozás nem valósítja meg a célhoz kötöttség elvének megfelelő indokot. Különösen, hogy nem tudom ellenőrizni és kontrollálni, hogy a továbbiakban mire kívánják használni az én személyes adataimat. Mivel a választási bizottság munkájához nem szükséges a személyi azonosítóm, ezért a célhoz kötöttség megjelölése nélkül ALKOTMÁNYOSAN nem utasíthaták volna el ennek hiányára való hivatkozással. Mindezek alapján tehát az is megállapítható, hogy az, hogy a választási eljárásnak lehet olyan szakasza, amikor is a **Ve.** alapján meg kell adni a személyi azonosítót, sérti a **2. §.a.** pontja alapján a választás tisztaságát, valamint az **e.** pont alapján a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvét. Hiszen ezáltal az egyébként önmagában is alkotmányellenes törvény alkotmányos jogokat sért, korlátoz, csorbít, üresít ki. Ehhez pedig a jogforrások hierarchiája alapján még a törvényalkotónak sincs korlátlan joga. Kétségtelen tény, hogy előfordulhatnak olyan egyes esetek, amikor ezt az alkotmányos jogot felül lehet írni, egy másik, erősebb alkotmányos jog érvényesülése érdekében. De erről itt és most szó sincs. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság a következőket is megfogalmazta:

Az Alkotmánybíróság 15/1991. (IV.13.) AB határozata (ABH 1991, 41, 43.) szerint személyes adatokat felhasználni csak pontosan meghatározott, jogszerű célra lehet (célhoz kötöttség elve). Ez esetben semmilyen meghatározott, konkrét célt sem jelölt meg sem a törvényalkotó, sem pedig a választási bizottság.

Az Alkotmánybíróság az adatkezeléssel kapcsolatosan rámutatott, hogy az információs önrendelkezési jog gyakorlásának feltétele és egyben legfontosabb garanciája a célhoz kötöttség.

„Ez azt jelenti, hogy személyes adatot feldolgozni csak pontosan meghatározott és jogszerű célra szabad. Az adatfeldolgozásnak minden szakaszában meg kell felelnie a bejelentett és közhitelűen rögzített célnak.” [15/1991. (IV. 13.) AB határozat, ABH 1991, 40, 42.] Az általam kezdeményezett ügyben semmilyen olyan alkotmányos jogot nem jelöltek meg, amelyek erősebbek lennének a kezdeményezőnek (ez esetben nekem) a saját személyes adatait érintő alkotmányos jogainál. Nem tudom, hogy a választási szervek az én személyes azonosítómát mire kívánják felhasználni, feldolgozni. Ezért is megállapítható, hogy ez esetben a törvényalkotó alkotmányos indok nélkül kívánta korlátozni az én alkotmányos jogaimat.

Az Alkotmánybíróság 65/2002. (XII. 3.) AB határozatában azt is megállapította, hogy a jogalkotó a személyes adatok, illetve a szigorúbban védett különleges adatok kezelését akkor rendelheti el, „ha az adatkezelés lehetővé tételével egyidejűleg meghatározza az adatkezelés pontos feltételeit, azaz az Alkotmány 59. §. (1) bekezdésben garantált személyes adatokhoz való alapjog korlátozásának konkrét részletszabályait.” (ABH 2002, 357, 363.)

Az alapjog lényeges tartalmát nem érintő korlátozás alkotmányossága megítéléséhez az Alkotmánybíróság az alapjogi tesztet alkalmazza. Ez azt jelenti, hogy az információs önrendelkezési jogot, az Alkotmány 59. §. (1) bekezdésében biztosított szabadságjogot, mint alapjogot csak elkerülhetetlen esetben lehet alkotmányosan korlátozni, akkor, ha a korlátozás elkerülhetetlenül szükséges és az a korlátozással elérni kívánt célhoz képest arányos.” [46/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 219, 222, 223.] Ilyen korlátozást, sem pedig célt sem a törvényalkotó, sem pedig a választási szervek nem határoztak meg.

A korlátozás akkor tekinthető alkotmányosnak, ha kényszerítő okból történik, valamint az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya összhangban áll egymással. A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt kiválasztani. Ha az alkalmazott korlátozás a cél elérésére alkalmatlan, az alapjog sérelme megállapítható. [20/1990. (X.4.) AB határozat, ABH 1990, 69, 71.] Ez esetben viszont semmilyen más alkotmányos cél nem került megjelölésre, sem a törvényalkotó, sem pedig a választási szervek részéről. Következésképp, ha nincs megjelölve más, fontosabb cél, akkor ennek hiányában a kérelmező információs önrendelkezési joga nemcsak, hogy sérül, de semmilyen tekintetben sincs összhangban azzal az alkotmányos jogot korlátozó törvényi korlátozással, hogy megadásra kerüljön a személyi azonosító.

A törvényalkotó – az Alkotmánybíróság határozataival, az alkotmányos jogelvekkel ellentétben – a személyi azonosító megadására való kötelezés mellett nem jelölt meg semmilyen célhoz kötöttséget. Nem tudható a törvényből, hogy miért van szükség a személyi azonosítóra, mi az az alkotmányos indok, amelyhez elkerülhetetlen az eljáró szervek számára az érintett személyi azonosítójának a megismerése. Nem tudható, hogy miért pont a személyi azonosítóra van szükség, miért nem felel meg helyette más személyes adat. Mi az az alkotmányos indok, amely kizárólagossá és diszkrecionálissá teszi a személyi azonosító megadását.

Én, mint a személyi adat tulajdonosa nem tudom a törvényből, hogy milyen célból van szükség pont a személyi azonosítóra. Mit kíván tenni az eljáró szerv a személyi azonosítóval. Hogyan és mire történik a felhasználása? Van-e alkotmányos joga a kezelésére? Az ugyanis, hogy – esetlegesen (feltéve, de meg nem engedve) – joga van kérni, elvárni, megkövetelni stb., nem jelenti azt és ebből nem is következik, hogy az adatkezeléshez is joga van ebből kifolyólag. Ugyanis a törvényből az nem derül ki, hogy ha meg is adom a személyi azonosítómát, ennek kezelésre is jogosult az eljáró szerv. Továbbá a törvény arra vonatkozóan sem tartalmaz rendelkezést, hogy az Alkotmánybíróság által megfogalmazott alkotmányos jogelveknek megfeleljen és azoknak eleget tegyen. Hol és hogyan valósul meg ez esetben az az alkotmányos kritérium, hogy a személyi azonosítóm megadása által az elérni kívánt cél fontossága és az ezáltal okozott alkotmányos jogsebrelem összhangban állna?

A törvényalkotó arra sem adott választ, hogy arra az ismeretlen célra, amelyért a személyi azonosítót kéri, semmilyen más adat nem alkalmas. Ezért nem felel meg annak az alkotmányos jogelvnek, hogy a törvényalkotó köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt kiválasztani. Biztos, hogy a személyi azonosító a legenyhébb eszköz? És nincs erre semmilyen más, alkotmányos megoldás? Főleg, hogy a személyi azonosító megadásával sérül a személyes adataim védelméhez és az információs önrendelkezéshez fűződő alkotmányos alapjogom. Arról nem is beszélve, hogy az Alkotmánybíróság hivatkozott határozatai alapján a meghatározott cél nélküli személyes adatgyűjtés alkotmányellenes. És ebben a konkrét esetben a választási bizottság nem tudott semmilyen alkotmányos célt megjelölni arra vonatkozóan, hogy miért is kellene az én személyi azonosítóm. Pusztán az alkotmányellenes törvényre való hivatkozás nem valósítja meg a célhoz kötöttség elvének megfelelő indokot. Különösen, hogy nem tudom ellenőrizni és kontrollálni, hogy a továbbiakban mire kívánják használni az én személyes adataimat. Mivel a választási bizottság munkájához nem szükséges a személyi azonosítóm, ezért a célhoz kötöttség megjelölése nélkül ALKOTMÁNYOSAN nem utasíthatták volna el ennek hiányára való hivatkozással.

Az Alkotmánybíróság arra vonatkozóan is kidolgozta és kifejtette az álláspontját, hogy az állampolgártól a személyes adatok korlátlan kérése alkotmányellenes. A személy beazonosításához csak a minimálisan szükséges adat kérhető. Ha a már elkért és megadott adatok elegendők a beazonosításához, akkor további személyes adatok kérése ugyancsak alkotmányosértő. Mindezek alapján nincs semmilyen - ismétlem: semmilyen - alkotmányos joga arra a választási bizottságnak, hogy személyi azonosító meglétét kérje, lévén ennek már a ténye is (függetlenül attól, hogy ezt egy már önmagában alkotmányosértő törvény tartalmazza) sérti az Alkotmánybíróság korábbi, megjelölt határozatait, az alkotmányos normákat, az alkotmányos alapelveket, az alkotmányos jogokat.

Mindezek felül a személyi azonosító megadásának a hiánya azt az alkotmányellenes korlátot eredményezni, hogy ezen feltétel hiányában a jogsérelem reparálására nem kerülhet sor. Márpedig a jogsérelem orvoslásához erősebb alkotmányos érdek kell, hogy fűződjön, mint ahhoz, hogy megadom-e a személyi azonosítót.

Ugyanis azok a körülmények és szempontok, miszerint az alkalmazott törvények (amelyeket felsoroltam és megjelöltem) közjogilag alkotmányellenesek, ezért visszamenőleges hatállyal semmisek, nem válnak attól, sem azáltal jogszerűvé, hogy nem adtam meg a személyi azonosítót.

Mert ennek az az üzenete: ha a személyi azonosító nélkül nyújtom be a kifogást, akkor már nem lesz probléma, de még csak szempont sem, hogy az egész választás olyan szabályok mentén bonyolódik le, amely szabály alkotmányos keretek között nem is létezik. Pedig egy jogszabály létezését, jogszerűségét nem lehet annak függvényévé tenni, hogy az a személy, aki ezt sérelmezi, megadta-e a személyi azonosítóját?

És mivel a személyi azonosítóm az én személyes adataim, ezért az információs önrendelkezési jogom alapján ezzel a személyes adataimmal kizárólag csak én rendelkezem, a választási szerveknek ehhez az adataimhoz semmi köze. Mindebből következően ezen személyes adataimnak bárminemű kezelése, felhasználása, tárolása, kimeríti és megvalósítja a Büntető Törvénykönyv 219.§-a szerint, személyes adattal való visszaélés bűncselekmény törvényi tényállását. És mivel ez az alkotmányosan nem létező törvény anélkül írja elő ennek kötelező megadását, hogy ennek bármilyen alkotmányos indokát, jogalapját megjelölné, ezért ez alapján megállapítható az is, hogy ebben az esetben maga ez a (jogilag nem létező törvény) megszarolja a személyes adat birtokosát. Vagyis a zsarolás bűncselekményét legalizálják és legitimizálják törvényi szinten.

Azért is szükséges eltörölni ezeket a szigorú alaki-formai és eljárásjogi szempontokat, mert egy választási eljárásban magának a választásnak a vitatható szempontjait, eseményeit, körülményeit kell tisztázni, vizsgálni és intézkedéseket foganatosítani ezekkel szemben. Ellenben, ha ezek az alaki-formai és eljárásjogi szempontok mindennek a gátjai, mindezt megakadályozzák, akkor azzal maga a választás tisztasága vonható kétségbe. Minek következtében teljes joggal merül fel a választópolgárban, hogy hiába szavaz a választó, hiába fejezi ki az akaratát a szavazata által, ha valójában a választási csalás, a törvénytelenység, a tisztességtelenség dominál és mindennek következtében a választások alapján felálló új hatalom valójában választási csalás révén szerezte meg a hatalmat. És ha ezek a visszas körülmények nem kerülnek tisztázásra, akkor továbbra is ott marad a levegőben annak gyanúja, hogy a győztes nem tiszta és nem jogszerű eszközökkel szerezte meg a hatalmat, vagyis ezekkel a tisztázatlan módszerekkel és eszközökkel kijátszotta a választói akaratot.

Az Alkotmánybíróság kimondta, hogy a választópolgárok kizárólag az aktív választójog négy évenkénti gyakorlása révén tudnak befolyást gyakorolni a képviseleti szervek, különösképpen az Országgyűlés összetételére. Éppen ezért, "akár az egyenlőség, akár az általánosság bármiféle korlátozása csak igen jelentős elvi indokból fogadható el és egyeztethető össze az Alkotmánnyal." [6/1991. (II. 28.) AB határozat, ABH 1991, 19, 20.] Ugyanis mindebből következően, ha a választás bármely tekintetben jogsértő, vagy annak akár csak a megalapozott gyanúja felmerül, akkor az azt jelenti, hogy vitathatóvá és megkérdőjelezhetővé válik a választások eredményeképpen felálló új kormány és az új Országgyűlés legitimitációja és a legalitása. Hiszen nem tiszta és nem jogszerű választások alapján szereztek meg a mandátumukat.

A választás jogszerűségének biztosítása érdekében az államnak aktív magatartást kell tanúsítania. A választás intézményvédelmi oldalán az állam a választás jogszerűségének érvényesíthetőségét érdemben lehetővé tevő, azt elősegítő szabályok megalkotására, és azok érvényesítésére köteles. Az állam intézményvédelmi kötelezettségéből következik, hogy nem gördíthet olyan akadályt a választás, minden tekintetben és minden szempontból megálló jogszerűségének érvényre juttatása elé, amely a választás jogszerűségének és tisztaságát bármilyen szempontból korlátozná, akadályozná, vagy lehetetlenné tenné. A választás jogszerűsége érvényesíthetőségének feltétele tehát, hogy az állam a választás törvényességét megfelelő garanciákkal védje, ne pedig a törvényteleniséget engedje érvényesülni.

Mindezen körülményeket csak megerősíti és megalapozza az, hogyha a törvényalkotó egyszerre rendel el nagyon rövid határidőket és vele egyidejűleg nagyon szigorú, teljesítendő követelményeket. Mert ezek csak arra szolgálnak, hogy a választás jogellenes szempontjaival szemben minél nehezebb legyen fellépni.

Ami pedig a választással és a választás lebonyolításával, valamint a választás jogszerűségét biztosítani hivatott szervek és az azok eljárásának, ill. működésének szabályozásával

kapcsolatos jogszabályok jogszerű létezését illeti. E körben az alaptörvény, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény, ill. egyes pontjait tekintve a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény, az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvény, valamint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény, a bírák jogállásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény jogszerű megalkotása, jogszerű kihirdetése és jogszerű létezése közjogilag vitatható és megkérdőjelezhető.

B) cikk

(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.

T) cikk

(3) Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.

24. cikk

c) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját;

(3) Az Alkotmánybíróság

a) a (2) bekezdés b), c) és e) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést;

b) a (2) bekezdés d) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést;

(5) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvényt és az Alaptörvény módosítását csak a megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények tekintetében vizsgálhatja felül.

(6)* Az Alkotmánybíróság az (5) bekezdés szerinti indítványról soron kívül, de legkésőbb harminc napon belül határoz. Ha az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az Alaptörvény vagy az Alaptörvény módosítása nem felelt meg az (5) bekezdésben meghatározott eljárási követelményeknek, az Alaptörvényt vagy az Alaptörvény módosítását

a) az (5) bekezdés a) pontja szerinti esetben az Országgyűlés újratárgyalja,

b) az (5) bekezdés b) pontja szerinti esetben az Alkotmánybíróság megsemmisíti.

Az alaptörvény 24. cikk (5) bekezdése tekintetében a b.) pont nem alkalmazható, nem képezheti hivatkozást tárgyát, sőt, kifejezetten alkotmányellenes.

(5) b) a kihirdetéstől számított harminc napon belül a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede, a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész vagy az alapvető jogok biztosa kezdeményezheti.

Mint ahogy azt az alábbiakban kifejtem, ha az alaptörvény, ill. annak bármely módosítása nem felelt meg a jogalkotás követelményeinek, akkor az a jogalkotás szabályainak, előírásainak, követelményeinek be nem tartása, kikerülése, felülírása, mellőzése, figyelmen kívül hagyása miatt jogszerűen nem is jött létre. És ha nem jött létre jogszerűen, akkor nem is hatályos. Ezért az így, nem jogszerűen megalkotott norma nem válik jogszerűvé azáltal, hogy egyrészt nem harminc napon belül kerül megtámadásra, sem attól, hogy nem a felsoroltak támadják.

Ha az alaptörvény a maga egészében jogszerűen és joghatályosan nem létezik, akkor ebből következően annak egyik pontja sem létezik, beleértve a 24. cikk (5) bekezdését is. Ebből következően nem válik azáltal jogszerűvé, sem joghatályossá, hogy az alaptörvény ezen 24. cikk (5) bekezdésében lekorlátozza azok személyét, akik támadhatják és ameddig támadhatják.

Ugyanis, ha harminc napon túl, ill. a megjelölteken kívül mások által nem támadható az alaptörvény és/vagy bármely módosításának jogalkotási szempontból vizsgálandó létrejötte, akkor az alaptörvény ezen pontja [24. cikk (5) bekezdés], harminc napon túl, de jure önmagát hatályos jogszabállyá mondja ki. Márpedig olyan módon nem lehet jogot alkotni, hogy a jogi támadás idejét és a támadók lehetséges körét leszűkítsem és lekorlátozzom. Ettől még a nem jogszerűen megalkotott norma nem válik jogszerűvé. Ugyanakkor, ha az alaptörvény (és hozzá kapcsolódóan a módosításai) közjogilag érvénytelen, ez a közjogilag érvénytelen alaptörvény a harminc napon túl nem válik attól sem érvényessé, sem joghatályossá, hogy a megjelölt körből senki sem támadta. Ugyanis a közjogi érvényességnek nem azok a kritériumai, hogy mikor és kik jogosultak megtámadni. Ha az alaptörvény közjogilag érvénytelen, akkor közjogilag érvénytelen marad akkor is, ha harminc napon belül a megjelölt körből senki sem támadta. A harminc napon belüli meg nem támadás a közjogilag érvénytelen alaptörvényt nem teszi sem érvényessé, sem hatályossá.

Megjegyezni kívánom, hogy az alkotmányosság érvényre juttatása, akár a jogalkotás szabályainak tekintetében is, olyan erős alkotmányos követelmény, hogy ezt nem lehet – ugyancsak alkotmányos keretek között – sem időben, sem a támadható személyek vonatkozásában lekorlátozni. Az alkotmányosságot így nem lehet érvényre juttatni.

Különösen akkor, amikor az alaptörvény önmagáról azt mondja ki, hogy a jogrend alapja. Miközben ezen alap tekintetében is nagyon komoly alkotmányossági aggályok merültek fel. És ha a választási eljárás részeként még egy ilyen rövid idejű alkotmányjogi panasz esetén és kapcsán is nagyon komoly és szigorú feltételeket támasztanak az indítványozó felé és részére, akkor alappal elvárható, hogy a jogrend alapját képező (vagy képezni szándékozó) alaptörvény is alkotmányossági és jogalkotási szempontból, minden körülménytől függetlenül, minden körülmény ellenére támadhatatlan legyen.

Az alaptörvény 24. cikk (5) bekezdése azt a hamis és téves üzenetet hordozza magában, hogy ha maga az alaptörvény (vagy annak bármely módosítása) jogalkotási szempontból alkotmányellenes, de harminc napon belül a megjelölt körből senki sem támadja, akkor kvázi alkotmányossá válik. Hát nem. Nem válik alkotmányossá. Sem a harminc nap (eredménytelen letelte), sem pedig a megjelölt körön kívüli személy (kizárása) az alkotmányellenes helyzetet nem fogja alkotmányos szintre emelni, alkotmányossá tenni.

Mindezeket meghaladóan az alaptörvény 24.cikk (5) bekezdését az alaptörvénybe az alaptörvény IV. módosítása emelte be. Amely IV. módosítás, mint azt lentebb is még kifejttem, önmagában is közjogilag alkotmányellenes, pl. a felkészülési idő rövidege miatt (a kihirdetést követő napon hatályba lépett), ezért ettől nem vált sem alkotmányossá, sem joghatályossá.

Továbbá, a 24. cikk (5) bekezdés b.) pontja tekintetében a kihirdetéstől számított harminc napon belül teszi lehetővé az alaptörvény támadását a jogalkotási szabályok be nem tartása miatt, miközben ezt a jogot csak az alaptörvény nyolcadik módosítása tette lehetővé, ami 2019-től hatályos. Ez így viszont jogelvileg és látszólag visszamenőleges hatályú jogot biztosít, miközben egyidejűleg ki is zárja. Hiszen ha magát az alaptörvényt a megalkotása, a jogalkotás szabályinak be nem tartása miatt (a megjelölt kör) csak harminc napon belül támadhatja, akkor a 2019-ben hatályba léptetett harminc napos időkorlát eleve alkalmazhatatlan az alaptörvény egészére nézve, de a korábbi módosításokat illetően is. Ez látszólag visszamenőleges hatályú negatív jogalkotást és jogalkalmazást tesz lehetővé, de egyidejűleg azonnal ki is zárja azzal, hogy a 2012-ben hatályba léptetett alaptörvényt csak harminc napon belül lehet támadni, azt is csak 2019-től. Vagyis amit egyik kézzel biztosítanak, azt a másikkal azonnal vissza is vesznek.

Viszont attól és azáltal, hogy évekkel később és utólag biztosítanak egy olyan jogot (jogelvileg), amely valójában de jure alkalmazhatatlan, az alkotmányosan nem létező alaptörvény nem fog alkotmányossá válni. Mindezekre tekintettel tehát az alaptörvény 24.cikk (5) bekezdésének b.) pontja akkor is közjogilag érvénytelen, ha az alaptörvény a maga egészében egyébként érvényes és joghatályos lenne.

Mivel azonban maga az alaptörvény jogszerűen sosem került megalkotásra, jogszerűen sosem jött létre, ezáltal egy jogszerűen nem létező normát nem lehet jogszerűen módosítani sem. Következésképp az alaptörvénnyel együtt az összes módosítása is érvénytelen, semmis és hatálytalan. Beleértve az alaptörvény valamennyi pontját egyidejűleg.

Ugyanakkor hangsúlyozottan aláhúzom: ha az alaptörvény közjogilag érvénytelen és semmis, akkor ezzel szemben az alaptörvényt önmaga nem tudja legalizálni, sem legitimizálni. Hiszen ha az alaptörvényt jogszerűen nem alkották meg, az jogszerűen

sosem jött létre, akkor a későbbiekben bármilyen újabb pontot iktatnak bele, az nem fogja a jogszerűtlen megalkotást utólag és visszamenőlegesen legalizálni, sem legitimizálni. A jogszerűség biztosításának nem lehet az jogszerű módja, hogy a jogellenesen létrehozott normába utólagosan beiktatott pontokkal emeljük jogszerű szintre azt, ami egyébként jogellenes. Ezért is, e tekintetben az alaptörvény közjogi érvénytelensége tárgyában a T. cikk (3) bekezdése maga az iustizmord, hiszen a kifejtettek alapján az alaptörvény önmagával ellentétes, következésképp ebből a megközelítésből is megállapítható az alaptörvény közjogi érvénytelensége és kimondható a visszamenőleges hatályú semmissége.

Annak megértéséhez, hogy az alaptörvény, valamint az összes többi, felsorolt törvény jogszerűen, joghatályos normaként nem is létezik és sosem létezett, valamint, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmányát jogszerűen és joghatályosan sosem helyezték hatályon kívül, vissza kell mennünk a gyökerekig. Ez pedig magával a jogalkotással kezdődik.

A jogalkotás is a jogrendszer része. Elválaszthatatlanul. Annyira, hogy a jogalkotás joghatása érdemben kihagyhat magára a jogrendszer működésére is. Ezért is a jogalkotás rendszeréből nem lehet kiemelni semmit és az (legyen az bármi) nem élhet a jogrendszeren kívüli, önálló életet. Ezért is, nem lehet figyelmen kívül hagyni. A jogalkotás és annak jogszerűsége a jogbiztonságnak is megkerülhetetlen része. Annyira, hogyha valamit nem jogszerű jogszabály szabályoz, akkor annak a jogterületnek (mely felett, mögött nem jogszerű jogszabály áll) az egésze megkérdőjelezhető alkotmányjogi értelemben. Ezért is nem elég pusztán annyi, hogy van-e jogszabály, rendelkezésre áll-e jogszabály, vagy sem.

Az alkalmazni kívánt jogszabály jogi létezése is annyira fontos szempont, hogy ha a jogszabály nem jogszerű, vagy jogszerűen nem létezik, akkor egy nem jogszerű jogszabályon alapuló jogi helyzet, jogkérdés, jogterület sem jogszerű. Tehát egy jogkérdés megítélését nem lehet pusztán ott és azzal kezdeni, hogy az adott, alkalmazni kívánt jogszabályhoz, annak tartalmához, előírásaihoz viszonyítjuk a vitatott jogkérdést. A jogszerűséghez a jogszabály előéletének, múltjának vizsgálata is alapvető követelmény, enélkül a jogbiztonság sem érvényesülhet. Ha ugyanis a jogszabályok jogi létezését nem vizsgáljuk, az ilyen vizsgálatot mellőzzük, akkor ezzel magát a jogrendszert a maga egészében kérdőjelezzük meg, tesszük szükségtelemmé, de akár kiüresíthetjük is. Min alapul maga a jogrendszer? Hiszen innentől kezdve nem számít, hogy ki hoz szabályt, mi alapján, jogosult-e szabályt hozni? Szabály-e egyáltalán a szabály? Milyen szabály a szabály? Bármilyen lehet? Mindezen kérdések megválaszolásához a jogalkotás és annak előírásainak figyelembevétele nélkül nem lehet jogszerű választ adni.

Ezért is kijelenthető, hogy az olyan norma, amelynek a létrejötte a kezdeményezéstől egészen a kihirdetés megtörténteig nem felel meg maradéktalanul valamennyi jogalkotási feltételnek, az a norma jogszerűen nem norma. Az jogilag nem létezik. Arra nem alapozható semmilyen eljárás. Sem döntés. Sem pedig hivatkozás.

Mindezek tükrében megkerülhetetlenek az alábbi jogkérdések:

1. Az eljárás alapjául szolgáló norma mind a megalkotása, mind pedig a tartalma tekintetében is jogszerű és alkotmányos legyen. Egy alkotmányos jogállamban ugyanis elengedhetetlen követelmény, hogy az alkalmazott jogszabály nem csak a tartalma tekintetében legyen alkotmányos, de jogszerűen létezzen is.
2. Maga az eljárás alapjául szolgáló norma az alkalmazásával ne sértsen más normát (Jellemző példa erre a kórházak ellátási kötelezettségét és a gazdálkodásukat szabályozó törvények. Akármelyiket is tartják be, azzal automatikusan megsértik a másikat)
3. Az eljárás lefolytatására jogosult szerv (legyen az akár bírósági, akár alkotmánybírósági) létezése és működése mögött is legyen egy alkotmányos felhatalmazó norma. Mind a létrejötte,

mind pedig a működése mögött. És ez a követelmény jelenleg nagyon sok jogintézmény vonatkozásában vitatható és megkérdőjelezhető. Ha egy norma, pláne ha az felhatalmazó norma, nem létezik, vagy nem jogszerűen, alkotmányos keretek között nem létezik, akkor az a norma alkotmányos keretek között nem hozhat, nem tud létrehozni jogszerűen létező, működő intézményt. De létező intézmény működését sem tudja garantálni és biztosítani. Egy jogszerűen nem létező jogszabályra nem lehet eljárást építeni, alapítani.

Érvényesülnie kell a kormányzati felelősségnek a törvényjavaslat előkészítése és az Országgyűlés elé történő benyújtása során, mondta ki korábban még az Alkotmánybíróság. Az egyéni képviselői indítványra történő törvenymódosítás, de különösen az Alkotmány módosítása ilyen módon azért vet fel a demokratikus jogállam követelményéhez kapcsolódóan súlyos problémát, mert az országgyűlési képviselők esetében szinte teljes mértékben kizárt az, hogy a törvenymódosító javaslatuk benyújtása előtt megfelelő alapossággal előzetes számításokat és elemzéseket végezzenek, egyeztessenek és tárgyaljanak az érdekelt felekkel, így nagy az esély arra, hogy hatásait és következményeit tekintve kellőképpen át nem gondolt törvenymódosításokat vagy akár alkotmánymódosítást fogad el az Országgyűlés. Egyéni képviselői indítványra történő törvenymódosítás esetén a kormányt nem terheli az előzetes hatástanulmány készítésének, illetve a szükséges egyeztetések lefolytatásának a kötelezettsége.” [61/2011. (VII. 13.) AB h.] *Az alaptörvényt önálló képviselői indítvány formájában nyújtották be.*

Az Alkotmánybíróság (amikor még szakmai alapon működött) világossá tette azt is, hogy a törvényalkotás során meg kell tartani azokat a garanciális szabályokat, amelyeket az Országgyűlés Hárszabálya állapított meg: „a törvényhozási eljárás ésszerű rendjét biztosítja a törvényjavaslat vitájának általános, részletes és záró vitára tagolása, amelyek során először a törvényjavaslat szükségessége, szabályozási elvei, jogrendszerbe illeszthetősége és egésze, másodsor a módosító javaslatokkal érintett részek és a bizottsági ajánlások, végül – a módosításokról történő szavazás alapján előkészített – egységes javaslattal kapcsolatban előállt koherenciazavar feloldása és a törvényjavaslat végleges szövegének elfogadhatósága kerül megvitatásra. És ez az alkotmányos jogelv, megítélésem szerint egyaránt vonatkozik mind az alaptörvényre, mind pedig a NER valamennyi törvényére és azok megalkotására.

... a Hárszabálynak a zárószavazás előtti módosító javaslatok benyújtására vonatkozó rendelkezése a demokratikus hatalomgyakorlás és a köz érdekében végzendő képviselői tevékenység garanciájának minősül, ezért megsértése olyan súlyos eljárási szabálytalanságnak tekintendő, amely a törvény részének vagy egészének közjogi érvénytelenségét idézi elő.” [164/2011. (XII. 20.) AB h]

Az egyik megkerülhetetlen szempont: ahhoz, hogy egy eljárás (bármely eljárás), akár egy választási eljárás is, minden tekintetben és maradéktalanul jogszerű legyen, több alapvető feltételnek is teljesülnie kell. A jelenlegi választási eljárás és azon belül a jelen, alkotmányjogi panasszal vitatott, a Legfelsőbb Bíróság **Kvk.II.39.432/2022/2.** számú határozata, **alkotmányjogi szempontból nem** jogszerű.

Alapvető törvényi és alkotmányos jogelv, hogy egy eljárásnak az eljárás minden szakaszában és minden

pontján maradéktalanul jogszerűnek és alkotmányosnak kell lennie.

A jogszerűség érvényre juttatásához nem elég az és annyi, hogy az eljárást és az eljárási cselekményeket az ügyben alkalmazott jogszabály előírásaihoz viszonyítjuk.

A jogszerűséghez és az alkotmányossághoz elengedhetetlen feltétel és követelmény, hogy egyrészt maguk az alkalmazott jogszabályok jogszerűen létezzenek és jogszerűen hatályosak legyenek.

Ennek a jogelvnek a Legfelsőbb Bíróság által alkalmazott törvényi előírások, sem a maguk egészében, sem az alkalmazott pontok tekintetében nem felelnek meg. Másrészt ebbe a jogelvi körbe tartozik az is, hogy az eljáró szervek is jogszerűen működjenek, vagyis működésük mögött legyen alkotmányos felhatalmazó norma és az eljárásukat is alkotmányos szabály garantálja. Idetartozóan a választási szervek, a bíróságok és maga az Alkotmánybíróság is.

Nemcsak a jogszabályoknak és az állami szervek működésének kell szigorúan összhangban lenniük az Alkotmánnyal.

A jogállamiság és jogbiztonság elvéből fakadnak az eljárási garanciák. Ezek alapvető jelentőségűek az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatósága szempontjából. Csak a formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhet érvényes jogszabály, csak az eljárási normák betartásával működik alkotmányosan a jogszolgáltatás.

A demokratikus jogállam feltételezi továbbá a demokratikusan elfogadott eljárási szabályokat, illetve az azoknak megfelelő döntéshozatalt. Az alkotmányos demokrácia összetett rendszer, melyben részletes eljárási szabályok rendezik több szerv - olykor folyamatos - együttműködését. A szervek együttműködését, tevékenységük kölcsönös ellenőrzését biztosító szabályok azért jelentősek, mert az eljárás eredményének - a döntésnek - a demokratikus legitimitását az eljárási szabályok megléte, továbbá feltétlen és maradéktalan betartása biztosítja. Az alkotmányos jelentőségű eljárási szabályok megsértése formailag érvénytelen (közjogi érvénytelenség) és illegitim döntést eredményez. Az Alkotmányra visszavezethető eljárási szabályok sérelmével meghozott döntésnek nincs sem alkotmányos legalitása, sem demokratikus legitimitása. (ABH 2003, 647.)

A joghatályosság elbírálásához pedig megkerülhetetlen szempont, hogy az adott jogszabály jogszerűen létezik-e? Mert ez a jogkérdés alapjaiban befolyásolja azt is, hogy mely szervezet jár el az ügyben döntéshozóként, mint ahogy azt is, hogy mely jogszabályt alkalmaznak a jogkérdés eldöntéséhez.

Ugyanis akár a jogkérdés eldöntésére jogosult szerv létezése és működése aggályos, megkérdőjelezhető, akár a jogkérdés eldöntésére hivatott jogszabály jogszerű létezése kapcsán a legkisebb jogos jogi aggály felmerül, abban az esetben az eljárás jogszerűtlenné válik. Még akkor is, ha önmagában – ismétlem: önmagában – a jogkérdés eldöntése keretében hozott bármilyen döntés az adott norma alapján – esetlegesen önmagában – helytálló. Ha maga az alkalmazott jogszabály nem jogszerű, akkor egy nem jogszerű szabály alapján nem lehet jogszerű döntést hozni. Ezért is az így meghozott döntés – függetlenül annak tartalmától – a jogellenes norma alkalmazása miatt jogsértő. Még akkor is jogsértő a döntés, ha a döntés tartalma esetlegesen önmagában helytálló.

Az maga lenne a iustizmord, ha az eljárás jogvitás kérdéseit egy olyan jogszabályhoz viszonyítanánk, amely jogszabály jogszerűen nem is létezik.

Ugyanez a helyzet akkor is, ha olyan szerv jár el döntéshozóként, amely szerv létezése, működése, eljárása mögött nincs alkotmányos felhatalmazó norma. Enélkül ugyanis az adott szerv eleve nem is járhat el, mivel a működését nem biztosítja alkotmányos keretek között jogszerű norma. És ha nem járhat el, mert erre nincs jogszerű felhatalmazása, akkor a döntése, legyen az önmagában bármilyen jogszerű is, az akkor is jogellenes. Vagyis egy jogszerű döntés – legyen az bármilyen döntés - alapvető feltétele, hogy az eljáró szervek jogszerűen létezzenek, az eljáró szervek jogszerűen működjenek, az eljáró szervek által alkalmazott normák jogszerűen létezzenek.

Az egyik legalapvetőbb feltétel – és ez működik a gyakorlatban – hogy az eljárás minden tekintetben megfeleljen az alkalmazott norma előírásainak. Csakhogy ennyitől még nem válik jogszerűvé az eljárás. Ezen felül a jogszerűségnek még alapvető követelménye, hogy valamennyi, az ügyben alkalmazott jogszabály is jogszerű legyen. A jelen ügyben azonban a Választási Bizottság, a Legfelsőbb Bíróság, sőt, (a korábbi határozatait tekintve) maga az Alkotmánybíróság is olyan jogszabályokat alkalmaz, amelyek jogszerűen nem is léteznek.

A jogállamiság egyik alapvető követelménye (ami jelenleg nem létezik), hogy a közhatalommal rendelkező szervek a törvény által meghatározott szervezeti keretek között, a törvény által megállapított működési rendben, a törvény által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki a tevékenységüket. [56/1991. (XI. 8.) AB határozat, ABH 1991, 454., 456.] A formális jogállam e követelménye a jogalkalmazási gyakorlat alapját képezi. Beleértve akár a bírósági ítélkezési gyakorlatot is, de az alkotmánybírósági normakontrollt is. A jogi keretek tiszteletben tartásának követelménye nemcsak az Alkotmány betartására vonatkozik, hanem az Alkotmány alatti szinten is meghatározza az állam és a jog kapcsolatát. (Az állam köteles betartani törvényeit és egyéb jogszabályait. A közhatalmi erejével ezeket megváltoztathatja, de hatályuk alatt az előre meghatározottakhoz kötve van.)

Az állami cselekvést alapjaiban meghatározó, s viszonylagos stabilitással bíró jog azonban mégis maga az Alkotmány. Ezért a jogállamiságnak való megfelelés - immár tartalmi értelemben - magában foglalja az Alkotmány valamennyi rendelkezésének egyidejű érvényesítésülését, beleértve ebbe az alkotmányos jogok tiszteletben tartását és védelmét is. Az Alkotmánybíróság - a jogállam-értelmezés keretében - erről a következőképpen vélekedett: Az államszervezet akkor működik demokratikusan, ha a demokratikus jogállamiság és az ahhoz szorosan kapcsolódó alkotmányos rend fenntartása és működtetése alapvető követelményként magában foglalja a szabadságjogok tiszteletben tartását és védelmét. Egy szabadságjog megsértése ugyanolyan súlyú indok lehet az államszervezet demokratikus működése zavarának megállapítására, mint az intézmények tevékenységének fennakadása. [36/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 207., 209.] Ezért is a jogszabályoknak és az állami szervek működésének kell szigorúan összhangban lenniük az Alkotmánnyal. Pedig az állami szervek számára alkotmányos kötelesség ezen munkálkodni. (ABH 1992, 77., 80.)

A jogbiztonság szempontjából azonban az eljárási garanciák védelme kapcsán többről is szó van, mint pusztán az Alkotmány tételes rendelkezéseiben megfogalmazott szabályok betartásáról. Többről, a jogállamiság ismérveivel tartozó valamennyi alkotmányos követelmény érvényesüléséről. Az állam az előre meghatározott szabályokat köteles magára nézve is megtartani. Ezáltal valósulhat csak meg az állampolgárt védő jogbiztonság intézménye, a

jogállamiság. Ugyanakkor épp ilyen jelentős, hogy az előre meghatározott szabályok akár tartalmilag, akár pedig közjogi értelemben alkotmányosak-e, jogállami normákról van-e szó.

Ugyanis a jogállamiság és jogbiztonság elvéből fakadnak az eljárási garanciák. Ezek alapvető jelentőségűek az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatósága szempontjából. Csak a formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhethet érvényes jogszabály, csak az eljárási normák betartásával működhet alkotmányosan a jogalkalmazás. (De a jogalkotás is)

Az Alkotmánybíróság a közjogi érvénytelenség fogalmát a törvényhozási (jogalkotási) eljárás szabályának megszegése körében vezette be, majd a későbbiekben gyakorlata e körben egyre bővült. Többször idézett általános tétel, hogy a jogalkotási folyamat egyes eljárási szabályainak betartása a norma alkotmányos érvényességének az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből levezethető jogállami követelménye. Ezért is semmis a jogszabály, ha a jogalkotási eljárás során olyan súlyos eljárási szabálytalanságot követtek el, amely a jogszabály közjogi érvénytelenségét idézte elő, illetőleg, amely másként nem orvosolható, mint a jogszabály megsemmisítésével. [3/1997. (I. 22.) AB határozat, ABH 1997, 33., 39-40.; 29/1997. (II. 29.) AB határozat, ABH 1997, 122., 128.; 52/1997. (I. 14.) AB határozat, ABH 1997, 331., 332., 345.]

Az ügyben érintett szervek alkotmányos legitimációján, vagy annak hiányán túlmenően a jogszerű döntéshez nem elég pusztán az és annyi, hogy az adott jogkérdést az alkalmazott törvény előírásaihoz viszonyítjuk, elengedhetetlen feltétel az is, hogy egyrészt az alkalmazott jogszabályok is jogszerűek legyenek, létezésüket és hatályosságukat illetően és egyaránt, mivel ez az ügyben eljáró szervek legitimitását is alapjaiban határozza meg.

A jogszabályok jogszerűsége alatt azt értem, hogy megalkotásukat tekintve jogszerűen létezzenek, valamint jogszerűen történjen a hatályba lépésük is. Tehát nem egyszerűen arról van csak szó, hogy alkotmányellenessége ellenére alkalmazhatóak-e az ügyben érintett törvények, hanem kifejezetten arról, hogy alkotmányjogi szempontból egyáltalán léteznek-e ezek a jogszabályok. Attól ugyanis, hogy úgymond kihirdetésre kerültek, ill. megjelentek a Magyar Közlönyben, még egyáltalán nem biztos, hogy jogszerűen léteznek. Ugyanis a Magyar Közlönyben való megjelenítés egyáltalán nem pótolja a jogalkotás alkotmányos hiányosságait. De nem is helyettesíti őket. Éppen ezért, ha a jogalkotás során nem tartották be a jogalkotás alkotmányos követelményeit, akkor az a jogszabály akkor sem hatályos jogszabály, ha megjelent a Magyar Közlönyben. Ha egy alkotmányjogi szempontból nem létező norma került kihirdetésre és megjelenítésre a Magyar Közlönyben, az nem válik attól sem alkotmányossá, sem létezővé, hogy a Magyar Közlönyben megjelent. A kihirdetés és a megjelenítés még messze nem elégséges alkotmányos feltétel ahhoz, hogy egy jogszabályról azt állítsuk, hogy jogszerűen létezik. Ennél azért több kell. Tehát ha egy normát nem jogszerűen alkottak meg és/vagy nem jogszerűen léptettek hatályba, akkor az a norma közjogilag alkotmányellenes, a hatálybalépésére visszamenőleges hatállyal semmis, következésképp alkotmányos keretek között nem létezik.

Az Alkotmánybíróság már korábban, amikor még szakmai alapon működött, nyomatékosította, hogy „a jog érvényesülésének kiszámíthatósága magában foglalja a jogalkalmazás, így a bírósági eljárások kiszámíthatóságát is.” (ABH 1992, 59, 66.) Mindehhez én teszem hozzá, hogy nemcsak a jogalkalmazás, hanem a jogalkotás vonatkozásában is alapvető feltétel a kiszámíthatóság.

A kiszámíthatóságon és a jogbiztonságon felül alapvető alkotmányos követelmény a felkészülési idő biztosítása. Ha ugyanis egyik napról a másikra léptetik hatályba a törvényt, ráadásul mindez hirtetvégre esik, mint van erre precedens, akkor ezzel sérül még a rendeltetésszerű joggyakorlás alkotmányos jogelve, valamint a tisztességes eljáráshoz fűződő alkotmányos alapelv. Ezért is alkotmányos követelmény a jogszabályok hatálybalépése kapcsán az új rendelkezések alkalmazására való felkészülési idő biztosítása. [7/1992. (I.30.) AB határozat, ABH 1992, 45, 47.; 25/1992.(IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 131, 132.; 28/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992,

155, 156-159.; 57/1994. (XI. 17.) AB határozat, ABH 1994, 322, 324.; 43/1995. (VI.30.) AB határozat, ABH 1995, 188, 196.].

A jogbiztonság követelménye a jogszabály hatálybalépése időpontjának megállapítására vonatkozóan azt a kötelezettséget hárítja a jogalkotóra, hogy kellő időt biztosítson:

- a jogszabály szövegének megismerésére;
- a jogalkalmazó szervek számára a jogszabály alkalmazására való felkészüléshez;
- a jogszabállyal érintett szervek és személyek számára annak eldöntéséhez, hogy miként alkalmazkodjanak a jogszabály rendelkezéseire (28/1992. (IV.30.) AB határozat, ABH 1992, 155, 156-157.).

A követelmény lényeges fogalmi eleme a jövőidejűség, vagyis az, hogy a jogalanyok a jövőbeni jogviszonyaikat tudják úgy alakítani, hogy őket az új jogi szabályozás hatálybalépéséből eredően joghátrány ne érje. Ez pl. **a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény** esetében sincs így: bíróságok jogintézménye már működött a korábbi norma alapján, amikor ez az új törvénynek köszönhetően (a közjogi alkotmányellenességétől függetlenül) a felkészülési idő esélyét sem kaphatta meg az átállásra, ill. az új törvény előírásához való alkalmazkodásra.

Az Alkotmánybíróságnak a felkészülési idővel összefüggésben kialakult gyakorlata [48/2001. (XI. 22.) AB határozat, ABH 2001, 330.] számos döntésén keresztül alakult ki, amelynek összefoglaló jellegű hivatkozására legutóbb a 8/2011. (II. 18.) AB határozatban (ABH 2011. február, 68, 75-78.) és a 29/2011. (IV. 7.) AB határozatban (ABH 2011. április, 323, 326-327.) került sor. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiság elvéből a jogalkotással szemben levezethető követelmény az, hogy a jogszabály hatálybalépésének időpontját úgy kell meghatározni, hogy a jogalanyok számára legyen tényleges lehetőség arra, hogy magatartásukat a jog előírásaihoz tudják igazítani. Kellő időt kell hagyni, hogy a jogszabályban foglalt kötelezettségek és jogok által érintett személyi kör ténylegesen megismerhesse azt és az új feltételrendszerhez alkalmazkodni tudjon. Valamint a jogszabály címzettjeinek arra, hogy a jogszabály szövegét megismerhessék, és döntsenek arról, miként alkalmazkodnak az új jogi helyzethez. A kellő idő mértékének meghatározása a jogalkotó feladata, a jogszabály jellegét és a végrehajtáshoz szükséges felkészülési időt figyelembe véve. A jogszabály alkotmányellenessége csak a felkészülési idő jogbiztonságot súlyosan veszélyeztető hiánya miatt állapítható meg. Ebben az esetben, ezen törvény kapcsán a jogbiztonságot súlyosan veszélyeztető az a körülmény, hogy az egész bírósági intézményrendszerének kellett gyakorlatilag egy hétvégén, szó szerint egyik napról a másikra átállniuk az új szabályozásra. Ez az igazságszolgáltatás működésének egészét veszélyeztette. [7/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 45., 47.; 25/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 131, 132.; 28/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 155, 156-159.; 57/1994. (XI. 17.) AB határozat, ABH 1994, 316, 324.; 43/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 188, 196.]

Összességében mégis megállapítható, hogy ha a hatályba lépő szabályozás új, illetve a korábbiakhoz képest többletkötelezettséget keletkeztet a hatálya alá tartozó jogalanyok számára, ugyanakkor ahhoz alkalmazkodni csak rendkívüli erőfeszítések árán, avagy azzal együtt sem lehet, úgy az azonnali – e körbe tartozik a hétvégén, egyik napról a másikra történő – hatályba léptetés nem tekinthető jogállami jogalkotásnak. Különösen sérti a jogállamiság elvét az olyan jogalkotói megoldás, amely a megismerés és az alkalmazkodás, illetve a jogkövető magatartás tanúsításának lehetőségét rendkívüli módon megnehezíti, esetleg kizárja.

Ugyanis az Alkotmánybíróság 8/2003. (III. 14.) AB határozatában alkotmányos követelményként meghatározta, hogy jogalkotásra csak a jogbiztonság alkotmányos elvének megfelelően kerülhet sor. A jogbiztonság elve megköveteli, hogy a jogalkotás (...) ésszerű rendben történjék (...). (ABK 2003. március, 90.).

Tehát ha a jogszabályt alkotmányos keretek között nem jogszerűen alkották meg, akkor az a jogszabály jogszerűen nem jogszabály. És mivel ezek a jogszabályok mindebből következően jogszerűen nem léteznek, ezért nem létező jogszabályokra alapított bármilyen eljárás, cselekmény, intézkedés egyaránt semmis. Nem lehet jogszerű választásokat alapítani és lebonyolítani. Ezen közjogilag alkotmányellenes törvények alapján nem állhat fel legitim Országgyűlés, sem legitim kormány. Mindezek következtében a nem legitim kormány és a nem legitim Országgyűlés nem alkothat – ugyancsak alkotmányos keretek között – legitim jogszabályokat. Mindebből következően a bíróság által alkalmazott jogszabályok jogszerűen nem jogszabályok. A jogalkotás keretében elkövetett jogsértések megalapozzák a közjogi alkotmányellenességet.

És ennek a közjogi alkotmányellenességnek, mint fogalomnak, mint jogi terminológiának és mint jogintézménynek a jogrendszerben és a jogalkalmazásban kiemelkedően nagy szerepe és fontossága van. Alapvetően befolyásolja és meghatározhatja egy-egy eljárás (bármely eljárás) jogszerűségét. Mert ha egy jogszabály közjogilag alkotmányellenes, akkor az jogilag nem létező norma. És egy normának (bármely normának) a jogszerűségét elengedhetetlenül szükséges vizsgálni, nem lehet pusztán abból kiindulni, hogy létezik.

Az Alkotmánybíróság több határozatában is kifejtette, hogy a törvény(javaslat) zárószavazás előtt történt érdemi módosítása a törvény közjogi érvénytelenségét vonja maga után. Az Alkotmánybíróság leszögezte, hogy a törvényalkotási folyamat egyes eljárási szabályainak betartása a törvény érvényességének jogállami követelménye. A zárószavazás előtti érdemi módosítás vonatkozásában már nem történt parlamenti vita, az ellenzéknek nem volt joga, sem lehetősége módosítási javaslattal élni, nem tudtak hozzászólni, vagyis gyakorlatilag a korábbi, a vita alapját képező változathoz képest, diktátumként átverve, egy alapjaiban más tartalmú törvényjavaslatot emeltek jogszabályi szintre.

Az a jogszabályi tartalom, amelyet az egyes normák esetében, mint úgymond törvényt, kihirdettek, a kihirdetett tartalom nem szerepelt a Parlament asztalán, tehát nem volt róla törvényalkotás. Ugyanis két normatartalommal rendelkeztek a Parlament elé benyújtott javaslatok. Az egyikről megrendezték a látszatvitát, formálisan azt a hamis látszatot keltve, mintha teljesültek volna a parlamenti mechanizmus követelményei, majd zárószavazás keretében lényegében átírták az egész törvényjavaslatot. Tehát a parlamenti szavazás során már egy egész más tartalomról szavaztak, mint ami a parlament asztalán volt a törvényalkotás keretében. Amiről – elvileg – lezajlott a törvényalkotás mechanizmusa, a parlamenti vita, stb., az a tartalom nem került szavazásra. A zárószavazás keretében történt érdemi és koncepcionális módosítások tekintetében már nem érvényesültek a törvényalkotás alkotmányos feltételei.

Az Alkotmány hatálya alatt hozott utolsó, a jelen témakör szempontjából jelentős alkotmánybírósági döntés a 61/2011. (VII. 13.) AB határozat, amely annyival lépett túl a korábbi gyakorlaton, hogy bizonyos feltételek fennállása esetén lehetővé tette az Alkotmány, illetve annak módosításának felülvizsgálatát. Az Alkotmánybíróság megállapította a hatáskörét arra az esetre, ha az alkotmány, ill. az alkotmánymódosítás közjogi érvényessége vitatott.

Az Alkotmánybíróság e határozata azonban valamilyen szinten túllépett a korábbi gyakorlatán, nevezetesen, hogy bizonyos feltételek fennállása esetén lehetővé tette az Alkotmány (esetünkben az alaptörvény), illetve módosításai felülvizsgálatát. Az Alkotmánybíróság ugyanis megállapította a hatáskörét arra az esetre, ha az alkotmánymódosítás közjogi érvényessége eljárási szabálysértés okán megkérdőjelezhető: **„nem zárható ki az Alkotmánybíróság hatásköre az alkotmányi rendelkezéseknek a közjogi érvénytelenség szempontjából való felülvizsgálatára, hiszen a törvény- vagy akár alkotmányellenesen létrejött, a közjogi érvénytelenségben szenvedő jogszabályok semmisnek, vagyis olyannak tekintendők, mintha azok létre sem jöttek volna.** (ABH 2011, 290, 317.) És az alaptörvény (valamint a felsorolt törvények) esetében pontosan ez a helyzet. Az Alkotmánybíróság szerint tehát nem kizárt az Alkotmány felülvizsgálata

akkor, ha akár az Alkotmány valamely rendelkezésének, vagy alkotmánymódosító törvénynek a közjogi érvényessége kérdőjeleződik meg.

2012 óta van a kormányzat részéről egy nagyon mély, egyre jobban mélyülő seb az Alkotmány szemléletén, amely az alkotmányosság érvényesülése tekintetében egy súlyos, negatív irányú változás, amely sokkal inkább visszaváltozás: a parlamenti szuverenitás túlhangsúlyozása. Az Országgyűlés mindenek felett álló hatalma az egységes hatalmi struktúrára épülő szocialista államjog alaptézise volt annak idején. Az Alkotmánybíróság szerencsére nem lett kazah alkotmánytanács, és nem olvadt össze a rendes bíróságokkal sem. Kazahsztánban az alkotmánybíróság néhány ítéletét azzal a visszalépéssel torolta meg az ottani hatalom, hogy csupán az előzetes kontrollra szorították vissza az alkotmánybíráskodást. Nagy szégyen lett volna az unióban, ha Magyarország is erre az útra lép. Ugyanakkor nem áll messze ettől az a hatáskör korlátozás, amelyben a gazdasági tárgyú normák normakontrollját kizárta. Az Alkotmánybíróság hatásköreinek ilyenén való megcsonkítása szinte gyógyíthatatlan seb az alkotmányosságon, hiszen **így a kormányzati cselekvés jelentős részében lehetséges alkotmányellenes törvényeket hozni és alkalmazni.** Mint ahogy ezt meg is tették több alkalommal is. Csakhogy azért, mert kizárták a gazdasági tárgyú normákat érintően az Alkotmánybíróság normavizsgálatát, az alkotmányellenes normák nem váltak alkotmányossá. A politikai, gazdasági és társadalmi életnek nem lehet olyan területe, amelyen az alkotmányossági kontroll nem érvényesül, tehát bármit meg lehessen tenni, azt is, ami nem alkotmányos, anélkül, hogy erre fény derülne, vagy orvosolni lehetne.

Ezt az eredendően gránitszilárdságúnak kikiáltott alaptörvényt is napi politikai érdekből, aktuálpolitikai szempontok mentén gyakorlatilag évente és folyamatosan módosították. Akár az utolsó pillanatokban is, anélkül, hogy a valós, az alkotmánymódosítás szükségességét megalapozó alkotmányos indokokat tudni lehetett volna, így természetesen valós érdemi vita nélkül. Pedig az alkotmány egyik kardinális lényege és értelme ezzel szemben éppen az, hogy szilárd keretet szab mindenfajta politikai cselekvésnek, bármely politikai cél csak ezen belül valósítható meg. 2012 óta viszont ez megfordult. A napi politikai érdekeknek rendelték alá az alkotmányosságot. De nemcsak az alkotmánnyal volt így, ez jellemezte az egész időszak törvényhozását. A kormányzó többség kérdés nélkül, azonnal megszavazta a szavazás előtt behozott, korábban senki által nem hallott ötleteket. Feltéve, hogy a saját oldalukról érkezett. (Ilyen volt az az indítvány is, amely a jobboldali sajtónak a kommunista bírók eltávolítását követelő demagóg támadásán alapult. Az utolsó másodpercben, a bírói kar tudta nélkül, egyéni képviselői javaslattal durván beavatkoztak egy önálló hatalmi ág szerkezetébe. És még arra sem voltak képesek, hogy előtte legalább egyeztessenek a bíróság intézményrendszerével. Azt meg csak halkan jegyzem meg, azt is zárójelben: a bírák kétharmadát a rendszerváltás után nevezték ki.)

Pedig éppen az alkotmány és a jog instrumentális szemlélete, a jog pusztán politikai eszközként való használata volt az egyik olyan jogkérdés, amivel a rendszerváltáskor szembefordultunk.

Tehát az alaptörvény, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény, az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvény, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény, a bírák jogállásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvényjavaslat zárószavazása keretében kormányzati oldalról új, addig még nem ismert érdemi és a javaslat tartalmára nézve koncepcionális jellegű módosításokat nyújtottak be kormányzati, kormánypárti oldalról, amelyek a törvényjavaslatra vonatkozóan kifejezetten új, érdemi módosításra irányuló rendelkezéseket tartalmaztak. De ugyanilyen új, érdemi tartalmat megjelenítő módosításokat nyújtottak be sok egyéb, nagyon fontos törvény megalkotásakor is. És ezek a zárószavazás előtti módosító javaslatok – valamennyi norma vonatkozásában – nem csak a tervezet belső összhangjának helyreállítását, a koherenzia zavar kiküszöbölését szolgálták. A zárószavazás keretében benyújtott előterjesztések valamennyi törvényjavaslat vonatkozásában alkotmányos joggal összefüggésben is teljesen új, addig a Parlament előtt, az alaptörvény parlamenti vitájában nem ismert új szabályokat, új módosításokat tartalmaztak. De ugyanígy több, más normát illetően

is a zárószavazás keretében beterjesztett módosító javaslatok szintén olyan új szabályokat tartalmaztak, amelyek a parlamenti vitában ismeretlenek voltak.

Valamennyi idézett (és sok más, nem idézett) törvény vonatkozásában is a zárószavazás előtt olyan módosító indítványokat nyújtottak be, amelyek alapjaiban és érdemben változtatták meg az egész addigi törvény(javaslat)ot, amelyről (képmutató módon) látszatvitát rendeztek teljesen feleslegesen.

A zárószavazás előtti módosításban már semmilyen tekintetben nem érvényesült a parlamenti mechanizmus, a jogalkotási szabályok folyamata, ráadásul zárószavazás előtt – alkotmányosan – már csak koherenciazavar okán lehetne módosítást benyújtani. És az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a közjogi alkotmányellenességben szenvedő norma visszamenőleges hatállyal semmis, érvénytelen és hatálytalan. De több, általam is említett törvény esetében a zárószavazás keretében lényegében átírták szinte a teljes normatartalmat.

Az Alkotmánybíróság több határozatában is kifejtette, hogy a törvény(javaslat) zárószavazás előtt történt érdemi módosítása a törvény közjogi érvénytelenségét vonja maga után. Az Alkotmánybíróság leszögezte, hogy a törvényalkotási folyamat egyes eljárási szabályainak betartása a törvény érvényességének jogállami követelménye. A zárószavazás előtti érdemi módosítás vonatkozásában már nem történt parlamenti vita, az ellenzéknek nem volt joga, sem lehetősége módosítási javaslattal élni, nem tudtak hozzászólni, vagyis gyakorlatilag a korábbi, a vita alapját képező változathoz képest, diktátumként átverve, egy alapjaiban más tartalmú törvényjavaslatot emeltek jogszabályi szintre. Ebben a zárószavazás előtti módosításban már semmilyen tekintetben nem érvényesült a parlamenti mechanizmus, a jogalkotási szabályok folyamata, ráadásul zárószavazás előtt – alkotmányosan – már csak koherenciazavar okán lehetne módosítást benyújtani. És az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a közjogi alkotmányellenességben szenvedő norma visszamenőleges hatállyal semmis, érvénytelen és hatálytalan.

A közjogi érvénytelenségre vonatkozóan a jogalkotási eljárásnak vannak olyan szabályai, amelyek feltétlen érvényesülést kívánnak, és amelyek mellőzése magára a megalkotott normára (annak érvényességére) is kihatással lehet. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált, a jogállamiságból levezethető jogbiztonság az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát követeli meg. Ezért alapvetőek a jogbiztonság szempontjából az eljárási garanciák. Csak a formalizált eljárás szabályainak a követésével keletkezhet érvényes jogszabály, csak az eljárási normák betartásával működnek alkotmányosan a jogintézmények. [9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 59, 65.]

A közjogi érvénytelenség kérdéskörében az Alkotmánybíróság az alábbiakat fogalmazta meg: Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata, hogy magának a jogalkotási eljárásnak az alkotmányosságát is vizsgálja és dönt a formai hibás törvényhozási eljárás alkotmányosságáról. Az Alkotmánybíróság már a 11/1992. (III. 5.) AB határozatában kifejtette: A jogállamiság és a jogbiztonság elvéből fakadnak az eljárási garanciák. (...) Csak a formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhet érvényes jogszabály (...). (ABH 1992, 77, 85.)

Az Alkotmánybíróság gyakorlata (amikor még szakmai alapon működött) mindvégig nagy hangsúlyt fektetett az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésre, amely szerint "a Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam." Töretlenül képviselte azt az álláspontot, hogy a jogállamiság részét képező döntéshozatali eljárási szabályok megsértése a döntés közjogi érvénytelenségét eredményezi.

Az Alkotmánybíróság több határozatában részletesen foglalkozott a közjogi érvényesség eseteivel. A 29/1997. (IV. 29.) AB határozatában kifejtette, hogy a formai hibás törvényhozási eljárás alapot ad a törvény kihirdetése napjára történő visszamenőleges hatályú

megsemmisítésére. (ABH 1997, 122.) A határozat indokolása szerint a megsemmisítés alapja a közjogi érvénytelenség, amely a norma formai alkotmányellenességének egyik változata. (ABH 1997, 122, 128.) Az 52/1997. (X. 14.) AB határozat rendelkező részében az Alkotmánybíróság megismételte azt a korábbi határozatában foglalt tételt, melynek megfelelően a jogalkotás során elkövetett eljárási alkotmányértés önmagában megalapozza a törvény megsemmisíthetőségét. (ABH 1997, 331, 332.)

Az indokolás pedig újfent megállapította, hogy a súlyos eljárási szabálytalanság közjogi érvénytelenséget idéz elő. Az Alkotmánybíróság a 39/1999. (XII. 21.) AB határozatában a hivatkozott határozatokra utalva leszögezte, hogy a törvényalkotási folyamat egyes eljárási szabályainak betartása a törvény érvényességének az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből levezethető jogállami követelménye. (ABH 1999, 325, 349.) [ABH 2003, 676, 683-684.]. Az alkotmányos jelentőségű eljárási szabályok megsértése formailag érvénytelen (közjogi érvénytelenség) és illegitim döntést eredményez. Az Alkotmányra visszavezethető eljárási szabályok sérelmével meghozott döntésnek nincs sem alkotmányos legalitása, sem demokratikus legitimitása. Az országgyűlési képviselők által benyújtott alkotmány módosítások(...) a demokratikus jogállamiság követelményét nyilvánvalóan nem elégítik ki teljes mértékben", illetve, hogy „[a]z Alkotmány sorozatos (...) módosítása rendkívül aggályos a demokratikus jogállamiság követelményei (...) szempontjából”.

Az alkotmányozáshoz szükséges körütekintés és deliberáció legminimálisabb szintjét sem érte el. Nem volt elég idő a tervezett módosítás megvitatására; Több érdemi módosítás is csak közvetlenül a zárószavazás előtt, került benyújtásra. Ez az eljárás még a törvényhozás vonatkozásában sem elégíti ki azt az alkotmányos jogelvet, amely az Alkotmány jogállami klauzulája alapján elvárható minimális követelményeket teljesíti. Az új Polgári perrendtartás zárószavazás előtt beterjesztett módosítói tekintetében nem hallgattak meg jogi szakembereket, szakértőket, a zárószavazásra bocsátott végső tervezetet egyetlen bizottság sem tárgyalta meg. Ezért is pl. az új Polgári perrendtartás elfogadása sem felel meg a jogállamiság legalapvetőbb mércéjének. (AB hat. 1718/B/2010).

Az Alkotmánybíróság kiemelte, hogy a jogalkotási eljárásokban valamennyi eljárási szabály egyaránt fontos. Minden eljárási szabály, minden eljárási szakasz azonos legitimációs erővel rendelkezik." Az eljárási szabályok megsértése tehát a törvény közjogi érvénytelenségét vonja maga után. Tehát a hibás törvényhozási, törvényalkotási eljárás a törvény közjogi érvénytelenségét idézte elő. És ez értelemszerűen vonatkozik az összes többi törvény mellett az új Polgári perrendtartásra is.

Közjogi érvénytelenség megállapítására az adott norma olyan súlyos fogyatékosága esetén kerülhet sor, amely az ex tunc, vagyis a törvény kihirdetése napjára visszamenő hatályú megsemmisítését indokolja. Aminek következtében továbbra is joghatályában fennmaradt a korábbi szabályozás, így pl. az alaptörvény helyett az Alkotmány (1949. évi XX. törvény).

Arra tekintettel is, hogy ezen új törvényeknek a zárószavazás előtti módosító javaslatai a törvényjavaslat számos rendelkezését és azon belül alapvető jelentőségű, elvi szabályozási részét is érintette és érdemben átalakította. Ugyanakkor nem állapítható meg, hogy a zárószavazás előtti módosító javaslat benyújtása nélkül a törvényjavaslat újratárgyalásával vagy záró módosítás nélkül milyen tartalommal került volna elfogadásra.

Mindezek az általam megfogalmazott szempontok megalapozzák valamennyi, felsorolt és megjelölt törvények közjogi alkotmányellenességét, miáltal ezek a normák jogi eljárásban nem alkalmazhatók. Beleértve a bírósági eljárásokat is. Továbbá, mivel ezek a normák a hatálybalépésükre is tekintettel visszamenőleges hatállyal semmisek, ezért – lévén jogszerűen sosem léptek hatályba – nem is helyezhették hatályon kívül a korábbi szabályozásokat. Következésképp mindezen tekintettel a jelen ügyben érintett a régi Polgári perrendtartás és a régi Polgári Törvénykönyv jelenleg is joghatályos, ezért a bíróságnak ezeket a korábbi, a kifejtettek alapján jelenleg is joghatályos törvényeket kell alapul vennie és alkalmaznia.

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint: "A jogállamiság és jogbiztonság elvéből fakadnak az eljárási garanciák. Ezek alapvető jelentőségűek az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatósága szempontjából." [11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 77, 85.] Ezt erősítette meg az Alkotmánybíróság a 75/1995. (XII. 21.) AB határozatában: "Az alanyi jogok és kötelezettségek érvényesítésére szolgáló eljárási garanciák a jogbiztonság alkotmányos elvéből következnek. Megfelelő eljárási garanciák nélkül működő eljárásban a jogbiztonság szenved sérelmet." (ABH 1995, 376, 383.)

Az Alkotmánybíróság korábban több alkalommal is megállapította normák közjogi alkotmányellenességét. Legutóbb 2011-ben, az 1279/B/2011 Ab-határozatában közjogi érvénytelenség miatt alkotmányellenesnek nyilvánította és megsemmisítette a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi C. törvényt (Ehtv.) Az Alkotmánybíróság a törvényt tartalmilag nem vizsgálta érdemben, mivel már a közjogi érvénytelenségén elbukott az alkotmányosság. A T/3507/98. számú zárószavazás előtti módosító javaslat elfogadása tehát nem járult hozzá a T/3507/90. számú egységes javaslatnak az Alkotmánnyal való összhangjához, hanem kifejezetten a jogbiztonságot sértő szabályozási helyzethez vezetett.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította: az Ehtv. megalkotása során a T/3507/90. számú egységes javaslatához képest koncepcionális változást tartalmazó T/3507/98. számú zárószavazás előtti módosító javaslat benyújtására és elfogadására a Házzabálynak a közügyek érdemi megvitatásának, a köz érdekében végzendő képviselői tevékenységnek, ezáltal a demokratikus hatalomgyakorlásnak garanciáját képező, a jogalkotás ésszerű rendjének biztosítékaul szolgáló a 107. §-ával ellentétesen került sor, ami egyben az Alkotmány 2. § (1) és (2) bekezdésének, valamint 20. § (2) bekezdésének sérelmét eredményezte.

Arra tekintettel, hogy a T/3507/98. számú zárószavazás előtti módosító javaslat a törvényjavaslat számos rendelkezését és azon belül alapvető jelentőségű, elvi szabályozási részét is érintette, nem állapítható meg, hogy a zárószavazás előtti módosító javaslat benyújtása nélkül a törvényjavaslat újratárgyalásával vagy záró módosítás nélkül milyen tartalommal került volna elfogadásra, továbbá arra tekintettel, hogy az Ehtv T/3507/98. számú zárószavazás előtti módosító javaslattal érintett rendelkezéseinek részleges megsemmisítése a jogbiztonság súlyos sérelméhez vezetne, az Alkotmánybíróság a rendelkező részben foglaltak szerint az Ehtv. egésze közjogi érvénytelenségének megállapításáról és megsemmisítéséről döntött.

Mindezt azért fejtettem ki, mivel maga az alaptörvény, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény, az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvény, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény, a bírák jogállásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény is pontosan ugyanebből az alkotmányjogi sebből vérzik. Ahogy az Ehtv. esetében, úgy ezen törvények vonatkozásában is a zárószavazás előtt olyan módosító indítványt nyújtottak be kormányzati oldalról, amely alapjaiban és érdemben változtatták valamennyi norma esetében meg az egész törvény(javaslat)ot, amelyről (képmutató módon) látszatvitát rendeztek teljesen feleslegesen. És ha az Ehtv. ezen szempontok miatt - függetlenül a konkrét tartalmától - közjogi szempontból érvénytelen és alkotmányellenes lett, akkor ugyanezen alkotmányjogi jogelv alapján a felsorolt normák kapcsán is ugyanúgy megállapítható a közjogi alkotmányellenesség.

A jogalkotásra vonatkozó formalizált eljárási szabályok betartása alapvető alkotmányos követelmény, ezért az Alkotmánybíróságnak e szabályok betartását akkor is vizsgálnia kell, amikor az Országgyűlés alkotmányozóként nyilvánul meg. A jogalkotásra adott felhatalmazás kereteinek a túllépése pedig olyan súlyos eljárási szabályszegést jelent, amely a jogszabály közjogi érvénytelenségének a megállapítását és a jogszabály megsemmisítését kell, hogy maga után vonnia. Még akkor is, ha az alaptörvény megalkotása keretében lépték túl a jogalkotás alkotmányos kereteit. E keretek túllépése az így megalkotott szabályok semmisségét

eredményezi, kell eredményeznie, ezért azokat úgy kell tekinteni, mintha létre sem jöttek volna. Vagyis ezen alkotmányos jogelvek alapján alkotmányos keretek között sem az alaptörvény nem jött létre, sem pedig a hivatkozott törvények.

Miután, mind az alaptörvény, mind a felsorolt összes többi törvény benyújtása az Országgyűléshez, elfogadása, hatályba léptetése nem felelt meg a jogállamiság követelményeinek, miután az alaptörvény benyújtását nem előzte meg előkészítő eljárás, miután a kormány nem tett eleget egyeztetési kötelezettségének, ez az alaptörvény nem létezik, semmis, vagyis valójában az „1989-es” alkotmány ma is érvényes. Érvénytelenek viszont az alaptörvényre épülő – kutyafuttában megszövegezett és elfogadott – sarkalatos és egyéb törvények, valamint kinevezések, megbízások, választások, beleértve a köztársasági elnök megválasztását is. (Voltak olyan sarkalatos törvények egyébként, amelyek a kihirdetésüket követő napon léptek hatályba.)

Álláspontom szerint egy jogszabály (bármely jogszabály) jogszerű létrejöttéhez, létezéséhez megkerülhetetlen feltétel, hogy azt jogszerűen, a jogalkotás előírásainak, szabályainak megfelelően alkossák meg. Ugyanis az a jogszabály, amelyet a jogalkotás feltételeinek, szabályainak, előírásainak, kritériumainak megkerülésével, mellőzésével, felülírásával, vagy éppen figyelmen kívül hagyásával alkotnak meg, az nem jogszabály. Egy ilyen folyamat végén sok minden keletkezhet, de jogszerű jogszabály semmiképpen sem. Ezért is az ilyen végtermék, az én megítélésem szerint nem jogszabály. Maximum egy betűhalmaz.

De ugyanígy érvényes ez a jogelv - kvázi fordított irányban - a hatályvesztésre is. Ugyanis a hatályvesztésnek is megvannak a maga jogi feltételei, amelyeket, ha nem tartanak be, akkor az adott jogszabály jogszerű keretek között akkor sem veszti hatályát, ha egyébként kimondták azt.

Az alaptörvény megalkotásakor a zárószavazásra javasolt egységes javaslata:

ORSZÁGGYÜLÉSI KÉPVISELŐ

Ellenjegyezte:

Országgyűlés Hivatala

Irányítószám: T/2627/165

Érkezett: 2011 APR 14.

EGYSÉGES JAVASLAT

Magyarország Alaptörvénye címmel benyújtott
T/2627. sz. törvényjavaslat

zárószavazásához

Előterjesztő:

Ágh Péter és képviselőtársai (Fidesz)
Dr. Aradszki András és képviselőtársai (KDNP)

Budapest, 2011. április 14.

Magyarország Alaptörvénye (a kihirdetés napja)

Isten, áldd meg a magyart!

Nemzeti hitvallás

MI, A MAGYAR NEMZET TAGJAI, az új évezred kezdetén, felelősséggel minden magyarért, kinyilvánítjuk az alábbiakat:

Büszkék vagyunk arra, hogy Szent István királyunk ezer évvel ezelőtt szilárd alapokra helyezte a magyar államot, és hazánkat a keresztény Európa részévé tette.

Büszkék vagyunk országunk megmaradásáért, szabadságáért és függetlenségéért küzdő őseinkre.

Büszkék vagyunk a magyar emberek nagyszerű szellemi alkotásaira.

Büszkék vagyunk arra, hogy népünk évszázadokon át harcokban védte Európát, s tehetségével, szorgalmával gyarapította közös értékeit.

Elismerjük a kereszténység nemzetmegtartó szerepét. Becsüljük országunk különböző vallási hagyományait.

Ígérjük, hogy megőrizzük az elmúlt évszázad viharaiiban részekre szakadt nemzetünk szellemi és lelki egységét. A Magyarországon élő nemzetiségek a magyar politikai közösség részei és államalkotó tényezők.

Vállaljuk, hogy örökségünket, egyedülálló nyelvünket, a magyar kultúrát, a magyarországi nemzetiségek nyelvét és kultúráját, a Kárpát-medence természet adta és ember alkotta értékeit ápoljuk és megóvjuk. Felelősséget viselünk utódainkért, ezért anyagi, szellemi és természeti erőforrásaink gondos használatával védelmezzük az utánunk jövő nemzedékek életfeltételeit.

Hisszük, hogy nemzeti kultúránk gazdag hozzájárulás az európai egység sokszínűségéhez.

Tiszteljük más népek szabadságát és kultúráját, együttműködésre törekszünk a világ minden nemzetével.

Valljuk, hogy az emberi lét alapja az emberi méltóság.

Valljuk, hogy az egyéni szabadság csak másokkal együttműködve bontakozhat ki.

Valljuk, hogy együttélésünk legfontosabb keretei a család és a nemzet, összetartozásunk alapvető értékei a hűség, a hit és a szeretet.

Valljuk, hogy a közösség erejének és minden ember becsületének alapja a munka, az emberi szellem teljesítménye.

Valljuk az elesettek és a szegények megsegítésének kötelességét.

Valljuk, hogy a polgárnak és az államnak közös célja a jó élet, a biztonság, a rend, az igazság, a szabadság kiteljesítése.

Valljuk, hogy népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, igazságosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi.

Tiszteletben tartjuk történeti alkotmányunk vívmányait és a Szent Koronát, amely megtestesíti Magyarország alkotmányos állami folytonosságát és a nemzet egységét.

Nem ismerjük el történeti alkotmányunk idegen megszállások miatt bekövetkezett felfüggesztését. Tagadjuk a magyar nemzet és polgárai ellen a nemzetiszocialista és kommunista diktatúrák uralma alatt elkövetett embertelen bűnök elévülését.

Nem ismerjük el az 1949. évi kommunista alkotmányt, amely egy zsarnoki uralom alapja volt, ezért kinyilvánítjuk annak érvénytelenségét.

Egyetértünk az első szabad Országgyűlés képviselőivel, akik első határozatukban kimondták, hogy mai szabadságunk az 1956-os forradalmunkból sarjadt ki.

Hazánk 1944. március tizenkilencedikén elveszített állami önrendelkezésének visszaálltát 1990. május másodikától, az első szabadon választott népképviselői megalakulásától számítjuk. Ezt a napot tekintjük hazánk új demokráciája és alkotmányos rendje kezdetének.

Valljuk, hogy a huszadik század erkölcsi megrendüléséhez vezető évtizedei után múlhatatlanul szükségünk van a lelki és szellemi megújulásra.

Bízunk a közösen alakított jövőben, a fiatal nemzedékek elhivatottságában. Hisszük, hogy gyermekeink és unokáink tehetségükkel, kitartásukkal és lelkierejükkel ismét nagyra teszik Magyarországot.

Alaptörvényünk jogrendünk alapja: szerződés a múlt, a jelen és a jövő magyarjai között. Élő keret, amely kifejezi a nemzet akaratát, azt a formát, amelyben élni szeretnénk.

Mi, Magyarország polgárai készen állunk arra, hogy országunk rendjét a nemzet együttműködésére alapítsuk.

ALAPVETÉS

A. cikk

HAZÁNK neve Magyarország.

B. cikk

- (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.
- (2) Magyarország államformája köztársaság.
- (3) A közhatalom forrása a nép.
- (4) A nép a hatalmát választott képviselői útján, kivételesen közvetlenül gyakorolja.

C. cikk

- (1) A magyar állam működése a hatalom megosztásának elvén alapszik.
- (2) Senkinek a tevékenysége nem irányulhat a hatalom erőszakos megszerzésére vagy gyakorlására, illetve kizárólagos birtoklására. Az ilyen törekvésekkel szemben törvényes úton mindenki jogosult és köteles fellépni.

(3) Az Alaptörvény és a jogszabályok érvényre juttatása érdekében kényszer alkalmazására az állami és a helyi önkormányzati szervek jogosultak.

D. cikk

Magyarország az egységes magyar nemzet összetartozását szem előtt tartva felelősséget visel a határain kívül élő magyarok sorsáért, elősegíti közösségeik fennmaradását és fejlődését, támogatja magyarságuk megőrzésére irányuló törekvéseiket, egyéni és közösségi jogaik érvényesítését, közösségi önkormányzataik létrehozását, valamint a szülőföldön való boldogulásukat, előmozdítja együttműködésüket egymással és Magyarországgal.

E. cikk

(1) Magyarország az európai népek szabadságának, jólétének és biztonságának kiteljesedése érdekében közreműködik az európai egység megteremtésében.

(2) Magyarország az Európai Unióban tagállamként való részvétele érdekében nemzetközi szerződés alapján – az alapító szerződésekből fakadó jogok gyakorlásához és kötelezettségek teljesítéséhez szükséges mértékig – az Alaptörvényből eredő egyes hatásköreit a többi tagállammal közösen, az Európai Unió intézményei útján gyakorolhatja.

(3) Az Európai Unió joga – a (2) bekezdés keretei között – megállapíthat általánosan kötelező magatartási szabályt.

(4) A (2) bekezdés szerinti nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére adott felhatalmazáshoz az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

F. cikk

(1) Magyarország fővárosa Budapest.

(2) Magyarország területe megyékre, városokra és községekre tagozódik. A városokban kerületek alakíthatók.

G. cikk

(1) Születésével a magyar állampolgár gyermeke magyar állampolgár. Sarkalatos törvény a magyar állampolgárság keletkezésének vagy megszerzésének más eseteit is meghatározhatja.

(2) Magyarország védelmezi állampolgárait.

(3) Senkit nem lehet születéssel keletkezett vagy jogszerűen szerzett magyar állampolgárságától megfosztani.

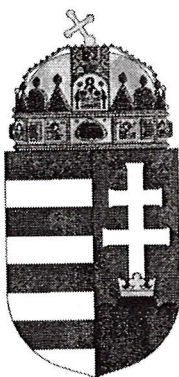
(4) Az állampolgárságra vonatkozó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.

H. cikk

- (1) Magyarországon a hivatalos nyelv a magyar.
- (2) Magyarország védi a magyar nyelvet és a Magyarországon élő nemzetiségek nyelvét.
- (3) Magyarország védi a magyar jelnyelvet mint a magyar kultúra részét.

I. cikk

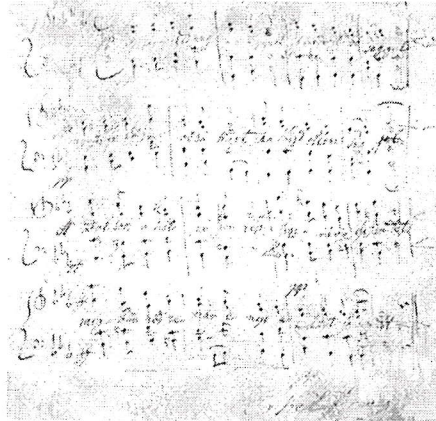
- (1) Magyarország címere hegyes talpú, hasított pajzs. Első mezeje vörössel és ezüsttel hétszer vágott. Második, vörös mezejében zöld hármasként arany koronás kiemelkedő középső részén ezüst kettős kereszt. A pajzson a magyar Szent Korona nyugszik.

- (2) Magyarország zászlaja három, egyenlő szélességű vízszintes sávból áll, amelyek közül a felső piros az erő, a középső fehér a hűség, az alsó zöld szín a remény szimbóluma.

- (3) Magyarország himnusza Kölcsey Ferenc Himnusz című költeménye Erkel Ferenc zenéjével.

(4) A címer és a zászló a történelmileg kialakult más formák szerint is használható. A címer és a zászló használatának részletes szabályait, valamint az állami kitüntetések sarkalatos törvény határozza meg.

J. cikk

- (1) Magyarország nemzeti ünnepei:
- a) március 15. napja, az 1848–49. évi forradalom és szabadságharc emlékére;
 - b) augusztus 20. napja, az államalapítás és az államalapító Szent István király emlékére;
 - c) október 23. napja, az 1956. évi forradalom és szabadságharc emlékére.
- (2) A hivatalos állami ünnep augusztus 20. napja.

K. cikk

Magyarország hivatalos pénzneme a forint.

L. cikk

- (1) Magyarország védi a házasság intézményét mint férfi és nő között, önkéntes elhatározás alapján létrejött életközösséget, valamint a családot mint a nemzet fennmaradásának alapját.
- (2) Magyarország támogatja a gyermekvállalást.
- (3) A családok védelmét sarkalatos törvény szabályozza.

M. cikk

(1) Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.

(2) Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit, fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait.

N. cikk

(1) Magyarország a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét érvényesíti.

(2) Az (1) bekezdés szerinti elv érvényesítéséért elsődlegesen az Országgyűlés és a Kormány felelős.

(3) Az Alkotmánybíróság, a bíróságok, a helyi önkormányzatok és más állami szervek feladatuk ellátása során az (1) bekezdés szerinti elvet kötelesek tiszteletben tartani.

O. cikk

Mindenki felelős önmagáért, képességei és lehetőségei szerint köteles az állami és közösségi feladatok ellátásához hozzájárulni.

P. cikk

A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.

Q. cikk

(1) Magyarország a béke és a biztonság megteremtése és megőrzése, valamint az emberiség fenntartható fejlődése érdekében együttműködésre törekszik a világ valamennyi népével és országával.

(2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

(3) Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé.

R. cikk

(1) Az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja.

(2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkre kötelezőek.

(3) Az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni.

S. cikk

(1) Új Alaptörvény elfogadására vagy az Alaptörvény módosítására irányuló javaslatot a köztársasági elnök, a Kormány, országgyűlési bizottság vagy országgyűlési képviselő terjeszthet elő.

(2) Új Alaptörvény elfogadásához vagy az Alaptörvény módosításához az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

(3) Az Alaptörvényt vagy az Alaptörvény módosítását az Országgyűlés elnöke aláírja és megküldi a köztársasági elnöknek. A köztársasági elnök az Alaptörvényt vagy az Alaptörvény módosítását annak kézhezvételétől számított öt napon belül aláírja és elrendeli a hivatalos lapban való kihirdetését.

(4) Az Alaptörvény módosításának kihirdetés során történő megjelölése a címet, a módosítás sorszámát és a kihirdetés napját foglalja magában.

T. cikk

(1) Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg. Sarkalatos törvény eltérően is megállapíthatja az önkormányzati rendelet és a különleges jogrendben alkotott jogszabályok kihirdetésének szabályait.

(2) Jogszabály a törvény, a kormányrendelet, a miniszterelnöki rendelet, a miniszteri rendelet, a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendelete, az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete és az önkormányzati rendelet. Jogszabály továbbá a Honvédelmi Tanács rendkívüli állapot idején és a köztársasági elnök szükségállapot idején kiadott rendelete.

(3) Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.

(4) A sarkalatos törvény olyan törvény, amelynek elfogadásához és módosításához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG

I. cikk

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

(4) A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.

II. cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

III. cikk

(1) Senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni, valamint szolgaságban tartani. Tilos az emberkereskedelem.

(2) Tilos emberen tájékoztatáson alapuló, önkéntes hozzájárulása nélkül orvosi vagy tudományos kísérletet végezni.

(3) Tilos az emberi faj nemesítését célzó gyakorlat, az emberi test és testrészek hasznoszerzési célú felhasználása, valamint az emberi egyedek másolása.

IV. cikk

(1) Mindenkinnek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.

(2) Senkit nem lehet szabadságától másként, mint törvényben meghatározott okokból és törvényben meghatározott eljárás alapján megfosztani. Tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés csak szándékos, erőszakos bűncselekmény elkövetése miatt szabható ki.

(3) A bűncselekmény elkövetésével gyanúsított és őrizetbe vett személyt a lehető legrövidebb időn belül szabadon kell bocsátani, vagy bíróság elé kell állítani. A bíróság köteles az elé állított személyt meghallgatni, és írásbeli indoklással ellátott határozatban szabadlábra helyezéséről vagy letartóztatásáról haladéktalanul dönteni.

(4) Akinak szabadságát alaptalanul vagy törvénysértően korlátozták, kárának megtérítésére jogosult.

V. cikk

Mindenkinnek joga van törvényben meghatározottak szerint a személye, illetve a tulajdona ellen intézett vagy az ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához.

VI. cikk

(1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jóhírnevét tiszteletben tartsák.

(2) Mindenkinnek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

(3) A személyes adatok védelméhez és a közérdekű adatok megismeréséhez való jog érvényesülését sarkalatos törvénnyel létrehozott, független hatóság ellenőrzi.

VII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a vallás vagy más meggyőződés szabad megválasztását vagy megváltoztatását és azt a szabadságot, hogy vallását vagy más meggyőződését mindenki vallásos cselekmények, szertartások végzése útján vagy egyéb módon, akár egyénileg, akár másokkal együttesen, nyilvánosan vagy a magánéletben kinyilvánítsa vagy kinyilvánítását mellőzze, gyakorolja vagy tanítsa.

(2) Magyarországon az állam és az egyházak különváltan működnek. Az egyházak önállóak. Az állam a közösségi célok érdekében együttműködik az egyházakkal.

(3) Az egyházakra vonatkozó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.

VIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a békés gyülekezéshez.

(2) Mindenkinek joga van szervezeteket létrehozni, illetve azokhoz csatlakozni.

(3) Pártok az egyesülési jog alapján szabadon alakulhatnak és tevékenykedhetnek. A pártok közreműködnek a nép akaratának kialakításában és kinyilvánításában. A pártok közhatalmat közvetlenül nem gyakorolhatnak.

(4) A pártok működésének és gazdálkodásának részletes szabályait sarkalatos törvény határozza meg.

(5) Szakszervezetek és más érdekképviselői szervezetek az egyesülési jog alapján szabadon alakulhatnak és tevékenykedhetnek.

IX. cikk

(1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

(2) Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.

(3) A sajtószabadságra, valamint a médiaszolgáltatások, a sajtótermékek és a hírközlési piac felügyeletét ellátó szervre vonatkozó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.

X. cikk

(1) Magyarország biztosítja a tudományos kutatás és művészeti alkotás szabadságát, továbbá – a lehető legmagasabb szintű tudás megszerzése érdekében – a tanulás és – a közoktatásban törvényben meghatározott keretek között – a tanítás szabadságát.

(2) Tudományos igazság kérdésében az állam nem jogosult dönteni, tudományos kutatások értékelésére kizárólag a tudomány művelői jogosultak.

(3) Magyarország védi a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Művészeti Akadémia tudományos és művészeti szabadságát. A felsőoktatási intézmények a kutatás és a tanítás tartalmát, módszereit illetően önállóak, szervezeti rendjüket és gazdálkodásukat törvény szabályozza.

XI. cikk

- (1) Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.
- (2) Magyarország ezt a jogot a közművelődés kiterjesztésével és általánossá tételével, az ingyenes és kötelező alapfokú, az ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú, valamint a képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatással, továbbá az oktatásban részesülők törvényben meghatározottak szerinti anyagi támogatásával biztosítja.

XII. cikk

- (1) Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.
- (2) Magyarország törekszik megteremteni annak feltételeit, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson.

XIII. cikk

- (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.
- (2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.

XIV. cikk

- (1) Magyar állampolgár Magyarország területéről nem utasítható ki, és külföldről bármikor hazatérhet. Magyarország területén tartózkodó külföldit csak törvényes határozat alapján lehet kiutasítani. Tilos a csoportos kiutasítás.
- (2) Senki nem utasítható ki olyan államba vagy adható ki olyan államnak, ahol az a veszély fenyegeti, hogy halálra ítélik, kínozzák vagy más embertelen bánásmódnak, büntetésnek vetik alá.
- (3) Magyarország – ha sem származási országuk, sem más ország nem nyújt védelmet – kérelemre menedékjogot biztosít azoknak a nem magyar állampolgároknak, akiket hazájukban vagy a szokásos tartózkodási helyük szerinti országban faji, nemzeti hovatartozásuk, meghatározott társadalmi csoporthoz tartozásuk, vallási, illetve politikai meggyőződésük miatt üldöznek, vagy az üldöztetéstől való félelmük megalapozott.

XV. cikk

- (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.
- (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.
- (3) A nők és a férfiak egyenjogúak.

- (4) Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.
- (5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

XVI. cikk

- (1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.
- (2) A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.
- (3) A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.
- (4) A nagykorú gyermekek kötelesek rászoruló szüleikről gondoskodni.

XVII. cikk

- (1) A munkavállalók és a munkaadók – a munkahelyek biztosítására, a nemzetgazdaság fenntarthatóságára és más közösségi célokra is figyelemmel – együttműködnek egymással.
- (2) Törvényben meghatározottak szerint a munkavállalóknak, a munkaadóknak, valamint szervezeteiknek joguk van ahhoz, hogy egymással tárgyalást folytassanak, annak alapján kollektív szerződést kössenek, érdekeik védelmében együttesen fellépjenek, vagy munkabeszüntetést tartsanak.
- (3) Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.
- (4) Minden munkavállalónak joga van a napi és heti pihenőidőhöz, valamint az éves fizetett szabadsághoz.

XVIII. cikk

- (1) Gyermekek foglalkoztatása – testi, szellemi és erkölcsi fejlődésüket nem veszélyeztető, törvényben meghatározott esetek kivételével – tilos.
- (2) Magyarország külön intézkedésekkel biztosítja a fiatalok és a szülők munkahelyi védelmét.

XIX. cikk

- (1) Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, özvegyiség, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.
- (2) Magyarország a szociális biztonságot az (1) bekezdés szerinti és más rászorulóknak esetében a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg.
- (3) Törvény a szociális intézkedések jellegét és mértékét a szociális intézkedést igénybe vevő személynek a közösség számára hasznos tevékenységéhez igazodóan is megállapíthatja.

(4) Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő. Törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja.

XX. cikk

- (1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti jog érvényesülését Magyarország a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő.

XXI. cikk

- (1) Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.
- (2) Aki a környezetben kárt okoz, köteles azt – törvényben meghatározottak szerint – helyreállítani vagy a helyreállítás költségét viselni.
- (3) Elhelyezés céljából tilos Magyarország területére szennyező hulladékot behozni.

XXII. cikk

Magyarország törekszik arra, hogy az emberhez méltó lakhatás feltételeit és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést mindenki számára biztosítsa.

XXIII. cikk

- (1) Minden nagykorú magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásán választó és választható legyen.
- (2) Az Európai Unió más tagállamának magyarországi lakóhellyel rendelkező minden nagykorú állampolgárának joga van ahhoz, hogy a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásán választó és választható legyen.
- (3) Magyarországon menekültként, bevándoroltként vagy letelepedettként elismert minden nagykorú személynek joga van ahhoz, hogy a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választó legyen.
- (4) Sarkalatos törvény a választójogot vagy annak teljességét magyarországi lakóhelyhez, a választhatóságot további feltételekhez kötheti.
- (5) A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán a választópolgár lakóhelyén vagy bejelentett tartózkodási helyén választhat. A választópolgár a szavazás jogát lakóhelyén vagy bejelentett tartózkodási helyén gyakorolhatja.
- (6) Nem rendelkezik választójoggal az, akit büncselekmény elkövetése vagy belátási képességének korlátozottsága miatt a bíróság a választójogból kizárt. Nem választható az Európai Unió más tagállamának magyarországi lakóhellyel rendelkező állampolgára, ha az

állampolgársága szerinti állam jogszabálya, bírósági vagy hatósági döntése alapján hazájában kizárták e jog gyakorlásából. Polgármesterré magyar állampolgár választható.

(7) Mindenkinek joga van országos népszavazáson részt venni, aki az országgyűlési képviselők választásán választó. Mindenkinek joga van helyi népszavazáson részt venni, aki a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választó.

(8) Minden magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy rátermettségének, képzettségének és szakmai tudásának megfelelően közhivatalt viseljen. Törvény határozza meg azokat a közhivatalokat, amelyeket párt tagja vagy tisztségviselője nem tölthet be.

XXIV. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

(2) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az állam vagy a helyi önkormányzat törvényben meghatározottak szerint megtérítse a hatóságok által feladatuk teljesítése során neki jogellenesen okozott kárt.

XXV. cikk

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy egyedül vagy másokkal együtt, írásban kérelemmel, panasszal vagy javaslattal forduljon bármely közhatalmat gyakorló szervhez.

XXVI. cikk

Az állam működésének hatékonysága, a közszolgáltatások színvonalának emelése, a közügyek jobb átláthatósága és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében törekszik az új műszaki megoldások és a tudomány eredményei alkalmazására.

XXVII. cikk

(1) Mindenkinek, aki törvényesen tartózkodik Magyarország területén, joga van a szabad mozgáshoz és tartózkodási helye szabad megválasztásához.

(2) Minden magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy külföldi tartózkodásának ideje alatt Magyarország védelmét élvezze.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

(3) A büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez. A védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt.

(4) Senki nem nyilvánítható bűnösnek, és nem sújtható büntetéssel olyan cselekmény miatt, amely az elkövetés idején a magyar jog vagy – nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben – más állam joga szerint nem volt bűncselekmény.

(5) A (4) bekezdés nem zárja ki valamely személy büntetőeljárás alá vonását és elítélését olyan cselekményért, amely elkövetése idején a nemzetközi jog általánosan elismert szabályai szerint bűncselekmény volt.

(6) A jogorvoslat törvényben meghatározott rendkívüli esetei kivételével senki nem vonható büntetőeljárás alá, és nem ítéltető el olyan bűncselekményért, amely miatt Magyarországon vagy – nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben – más államban törvénynek megfelelően már jogerősen felmentették vagy elítélték.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

XXIX. cikk

(1) A Magyarországon élő nemzetiségek államalkotó tényezők. Minden valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van önazonossága szabad vállalásához és megőrzéséhez. A hazai nemzetiségeknek joguk van az anyanyelvhasználathoz, a saját nyelven való egyéni és közösségi névhasználathoz, saját kultúrájuk ápolásához és az anyanyelvű oktatáshoz.

(2) A hazai nemzetiségek helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre.

(3) A hazai nemzetiségek jogaira vonatkozó részletes szabályokat, valamint a helyi és országos önkormányzataik megválasztásának szabályait sarkalatos törvény határozza meg.

XXX. cikk

(1) Minden ember, valamint törvény alapján létrehozott jogalany teherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően hozzájárul a közös szükségletek fedezéséhez.

(2) A közös szükségletek fedezéséhez való hozzájárulás mértékét a gyermeket nevelők esetében a gyermeknevelés kiadásainak figyelembevételével kell megállapítani.

XXXI. cikk

(1) Minden magyar állampolgár köteles a haza védelmére.

(2) Magyarország önkéntes honvédelmi tartalékos rendszert tart fenn.

(3) Rendkívüli állapot idején vagy ha arról megelőző védelmi helyzetben az Országgyűlés határoz, a magyarországi lakóhellyel rendelkező, nagykorú, magyar állampolgárságú férfiak katonai szolgálatot teljesítenek. Ha a hadkötelezett lelkiismereti meggyőződésével a fegyveres szolgálat teljesítése összeegyeztethetetlen, fegyver nélküli szolgálatot teljesít. A katonai szolgálat teljesítésének formáit és részletes szabályait sarkalatos törvény határozza meg.

(4) Magyarországi lakóhellyel rendelkező, nagykorú magyar állampolgárok számára rendkívüli állapot idejére – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – honvédelmi munkakötelezettség írható elő.

(5) Magyarországi lakóhellyel rendelkező, nagykorú magyar állampolgárok számára honvédelmi és katasztrófavédelmi feladatok ellátása érdekében – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – polgári védelmi kötelezettség írható elő.

(6) Minden ember, valamint törvény alapján létrehozott jogalany honvédelmi és katasztrófavédelmi feladatok ellátása érdekében – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – gazdasági és anyagi szolgáltatás teljesítésére kötelezhető.

AZ ÁLLAM

Az Országgyűlés

1. cikk

(1) MAGYARORSZÁG legfőbb népképviselői szerve az Országgyűlés.

(2) Az Országgyűlés

a) megalkotja Magyarország Alaptörvényét;

b) törvényeket alkot;

c) elfogadja a központi költségvetést, és jóváhagyja annak végrehajtását;

d) felhatalmazást ad a feladat- és hatáskörébe tartozó nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére;

e) megválasztja a köztársasági elnököt, az Alkotmánybíróság tagjait és elnökét, a Kúria elnökét, a legfőbb ügyészt, az alapvető jogok biztosát, valamint az Állami Számvevőszék elnökét;

f) megválasztja a miniszterelnököt, dönt a Kormánnyal kapcsolatos bizalmi kérdésről;

g) felosztatja az alaptörvény-ellenesen működő képviselő-testületet;

h) határoz a hadiállapot kinyilvánításáról és a békekötésről;

i) különleges jogrendet érintő, valamint katonai műveletekkel kapcsolatos döntéseket hoz;

j) közkegyelmet gyakorol;

k) az Alaptörvényben és törvényben meghatározott további feladat- és hatásköröket gyakorol.

2. cikk

(1) Az országgyűlési képviselőket a választópolgárok általános és egyenlő választójog alapján, közvetlen és titkos szavazással, a választók akaratának szabad kifejezését biztosító választáson, sarkalatos törvényben meghatározott módon választják.

(2) A Magyarországon élő nemzetiségek részvételét az Országgyűlés munkájában sarkalatos törvény szabályozza.

(3) Az országgyűlési képviselők általános választását – az Országgyűlés feloszlása vagy feloszlása miatti választás kivételével – az előző Országgyűlés megválasztását követő negyedik év április vagy május hónapjában kell megtartani.

3. cikk

(1) Az Országgyűlés megbízatása az alakuló ülésével kezdődik, és a következő Országgyűlés alakuló üléséig tart. Az alakuló ülést – a választást követő harminc napon belüli időpontra – a köztársasági elnök hívja össze.

(2) Az Országgyűlés kimondhatja feloszlását.

(3) A köztársasági elnök a választások egyidejű kitűzésével feloszthatja az Országgyűlést, ha

a) a Kormány megbízatásának megszűnése esetén a köztársasági elnök által miniszterelnöknek javasolt személyt az Országgyűlés az első személyi javaslat megtételének napjától számított negyven napon belül nem választja meg, vagy

b) az Országgyűlés az adott évre vonatkozó központi költségvetést március 31-ig nem fogadja el.

(4) Az Országgyűlés feloszlata előtt a köztársasági elnök köteles kikérni a miniszterelnöknek, az Országgyűlés elnökének és az Országgyűlésben képviselettel rendelkező pártok képviselőcsoportjai vezetőinek véleményét.

(5) A köztársasági elnök a (3) bekezdés a) pontja szerinti jogát addig gyakorolhatja, amíg az Országgyűlés meg nem választja a miniszterelnököt. A köztársasági elnök a (3) bekezdés b) pontja szerinti jogát addig gyakorolhatja, amíg az Országgyűlés a központi költségvetést nem fogadja el.

(6) Az Országgyűlés feloszlásától vagy feloszlásától számított kilencven napon belül új Országgyűlést kell választani.

4. cikk

(1) Az országgyűlési képviselők jogai és kötelezettségei egyenlők, tevékenységüket a köz érdekében végzik, azzal összefüggésben nem utasíthatók.

(2) Az országgyűlési képviselőt mentelmi jog és a függetlenségét biztosító javadalmazás illeti meg. Sarkalatos törvény meghatározza azokat a közhivatalokat, amelyeket országgyűlési képviselő nem tölthet be, valamint más összeférhetlenségi eseteket is megállapíthat.

(3) Az országgyűlési képviselő megbízatása megszűnik

a) az Országgyűlés megbízatásának megszűnésével;

b) halálával;

c) összeférhetlenség kimondásával;

d) lemondásával;

e) ha a megválasztásához szükséges feltételek már nem állnak fenn;

f) ha egy éven keresztül nem vesz részt az Országgyűlés munkájában.

(4) Az országgyűlési képviselő megválasztásához szükséges feltételek hiányának megállapításáról, az összeférhetlenség kimondásáról, valamint annak megállapításáról, hogy az országgyűlési képviselő egy éven keresztül nem vett részt az Országgyűlés munkájában, az Országgyűlés a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával határoz.

(5) Az országgyűlési képviselők jogállására és javadalmazására vonatkozó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.

5. cikk

(1) Az Országgyűlés ülései nyilvánosak. A Kormány vagy bármely országgyűlési képviselő kérelmére az Országgyűlés az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával zárt ülés tartásáról határozhat.

(2) Az Országgyűlés tagjai sorából elnököt, alelnököket és jegyzőket választ.

(3) Az Országgyűlés országgyűlési képviselőkkel álló állandó bizottságokat alakít.

(4) Az országgyűlési képviselők tevékenységük összehangolására a Házsabályban meghatározott feltételek szerint országgyűlési képviselőcsoportot alakíthatnak.

(5) Az Országgyűlés akkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlési képviselőknek több mint a fele jelen van.

(6) Ha az Alaptörvény eltérően nem rendelkezik, az Országgyűlés határozatait a jelen lévő országgyűlési képviselők több mint a felének szavazatával hozza meg. A Házsabály egyes döntések meghozatalát minősített többséghez kötheti.

(7) Az Országgyűlés a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott Házsabályban állapítja meg működésének szabályait és tárgyalási rendjét.

(8) Az Országgyűlés rendszeres ülésezését biztosító rendelkezéseket sarkalatos törvény határozza meg.

6. cikk

(1) Törvényt a köztársasági elnök, a Kormány, országgyűlési bizottság vagy országgyűlési képviselő kezdeményezhet.

(2) Az Országgyűlés – a törvény kezdeményezője, a Kormány, illetve az Országgyűlés elnöke zárószavazás előtt megtett indítványára – az elfogadott törvényt az Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatára megküldheti az Alkotmánybíróságnak. Az Országgyűlés az indítványról a zárószavazást követően határoz. Az indítvány elfogadása esetén az Országgyűlés elnöke az elfogadott törvényt az Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatára haladéktalanul megküldi az Alkotmánybíróságnak.

(3) Az elfogadott törvényt az Országgyűlés elnöke öt napon belül aláírja, és megküldi a köztársasági elnöknek. A köztársasági elnök a megküldött törvényt öt napon belül aláírja, és elrendeli annak kihirdetését. Ha az Országgyűlés a (2) bekezdés szerint a törvényt az Alaptörvénnyel való összhangja vizsgálatára megküldte az Alkotmánybíróságnak, az Országgyűlés elnöke csak akkor írhatja azt alá, és küldheti meg a köztársasági elnöknek, ha az Alkotmánybíróság nem állapított meg alaptörvény-ellenességet.

(4) Ha a köztársasági elnök a törvényt vagy annak valamely rendelkezését az Alaptörvénnyel ellentétesnek tartja – és a (2) bekezdés szerinti vizsgálatra nem került sor –, a törvényt az Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatára az Alkotmánybíróságnak megküldi.

(5) Ha a köztársasági elnök a törvénnyel vagy annak valamely rendelkezésével nem ért egyet, és a (4) bekezdés szerinti jogával nem élt, a törvényt az aláírás előtt, észrevételeinek közlésével, egy alkalommal megfontolásra visszaküldheti az Országgyűlésnek. Az Országgyűlés a törvényt újra megtárgyalja, és elfogadásáról ismét határoz. A köztársasági elnök e jogával akkor is élhet, ha az Országgyűlés határozata alapján lefolytatott vizsgálat során az Alkotmánybíróság nem állapított meg alaptörvény-ellenességet.

(6) Az Alkotmánybíróság a (2) és a (4) bekezdés szerinti indítványról soron kívül, de legkésőbb harminc napon belül határoz. Ha az Alkotmánybíróság alaptörvény-ellenességet állapít meg, az Országgyűlés a törvényt az alaptörvény-ellenesség megszüntetése érdekében újratárgyalja.

(7) Ha az Alkotmánybíróság a köztársasági elnök kezdeményezésére lefolytatott vizsgálat során nem állapít meg alaptörvény-ellenességet, a köztársasági elnök a törvényt haladéktalanul aláírja, és elrendeli annak kihirdetését.

(8) Az Országgyűlés által a (6) bekezdés szerint megtárgyalt és elfogadott törvény Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálata a (2) és a (4) bekezdés szerint ismételtlen kérhető az Alkotmánybíróságtól. Az Alkotmánybíróság az ismételt indítványról soron kívül, de legkésőbb tíz napon belül határoz.

(9) Ha a köztársasági elnök egyet nem értése folytán visszaküldött törvényt az Országgyűlés módosítja, az Alaptörvénnyel való összhang vizsgálata a (2), illetve (4) bekezdés szerint kizárólag a módosított rendelkezések tekintetében vagy arra hivatkozással kérhető, hogy a törvény megalkotására vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények nem teljesültek. Ha a köztársasági elnök egyet nem értése folytán visszaküldött törvényt az Országgyűlés változatlan szöveggel fogadja el, a köztársasági elnök a törvény megalkotására vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények nem teljesülésére tekintettel kérheti az Alaptörvénnyel való összhang vizsgálatát.

7. cikk

(1) Az országgyűlési képviselő kérdést intézhet az alapvető jogok biztosához, az Állami Számvevőszék elnökéhez, a legfőbb ügyészhez és a Magyar Nemzeti Bank elnökéhez a feladatkörükbe tartozó minden ügyben.

(2) Az országgyűlési képviselő interpellációt és kérdést intézhet a Kormányhoz és a Kormány tagjához a feladatkörükbe tartozó minden ügyben.

(3) Az országgyűlési bizottságok vizsgálati tevékenységét, a bizottságok előtti megjelenés kötelezettségét sarkalatos törvény szabályozza.

Országos népszavazás

8. cikk

(1) Legalább kétszázezer választópolgár kezdeményezésére az Országgyűlés országos népszavazást rendel el. A köztársasági elnök, a Kormány vagy százezer választópolgár kezdeményezésére az Országgyűlés országos népszavazást rendelhet el. Az érvényes és eredményes népszavazáson hozott döntés az Országgyűlésre kötelező.

(2) Országos népszavazás tárgya az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdés lehet.

(3) Nem lehet országos népszavazást tartani

a) az Alaptörvény módosítására irányuló kérdésről;

b) a központi költségvetésről, a központi költségvetés végrehajtásáról, központi adónemről, illetékről, járulékról, vámról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvény tartalmáról;

c) az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásáról szóló törvények tartalmáról;

d) nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségről;

e) az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalkítási kérdésről;

f) az Országgyűlés feloszlásáról;

g) képviselő-testület feloszlásáról;

h) hadiállapot kinyilvánításáról, rendkívüli állapot és szükségállapot kihirdetéséről, valamint a megelőző védelmi helyzet kihirdetéséről és meghosszabbításáról;

i) a katonai műveletekben való részvétellel kapcsolatos kérdésről;

j) közkegyelem gyakorlásáról.

(4) Az országos népszavazás érvényes, ha az összes választópolgár több mint fele érvényesen szavazott, és eredményes, ha az érvényesen szavazó választópolgárok több mint fele a megfogalmazott kérdésre azonos választ adott.

A köztársasági elnök

9. cikk

(1) Magyarország államfője a köztársasági elnök, aki kifejezi a nemzet egységét, és őrködik az államszervezet demokratikus működése felett.

(2) A köztársasági elnök a Magyar Honvédség főparancsnoka.

(3) A köztársasági elnök

a) képviseli Magyarországot;

b) részt vehet és felszólalhat az Országgyűlés ülésein;

c) törvényt kezdeményezhet;

d) országos népszavazást kezdeményezhet;

e) kitiűzi az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választását, valamint az európai parlamenti választás és az országos népszavazás időpontját;

f) különleges jogrendet érintő döntéseket hoz;

g) összehívja az Országgyűlés alakuló ülését;

h) feloszlatja az Országgyűlést;

i) az elfogadott törvényt az Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatára megküldheti az Alkotmánybíróságnak, vagy megfontolásra visszaküldheti az Országgyűlésnek;

j) javaslatot tesz a miniszterelnök, a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész és az alapvető jogok biztosa személyére;

k) kinevezi a hivatásos bírákat és a Költségvetési Tanács elnökét;

l) megerősíti tisztségében a Magyar Tudományos Akadémia elnökét;

m) kialakítja hivatala szervezetét.

(4) A köztársasági elnök

a) az Országgyűlés felhatalmazása alapján elismeri a nemzetközi szerződés kötelező hatályát;

b) megbízza és fogadja a nagyköveteket és a követeket;

c) kinevezi a minisztereket, a Magyar Nemzeti Bank elnökét, alelnökeit, az önálló szabályozó szerv vezetőjét és az egyetemi tanárokat;

d) megbízza az egyetemek rektorait;

e) kinevezi és előlépteti a tábornokokat;

f) törvényben meghatározott kitüntetéseket, díjakat és címeket adományoz, valamint engedélyezi külföldi állami kitüntetések viselését;

g) gyakorolja az egyéni kegyelmezés jogát;

h) dönt a feladat- és hatáskörébe tartozó területszervezési kérdésekben;

i) dönt az állampolgárság megszerzésével és megszűnésével kapcsolatos ügyekben;

j) dönt mindazokban az ügyekben, amelyeket törvény a hatáskörébe utal.

(5) A köztársasági elnöknek a (4) bekezdésben meghatározott minden intézkedéséhez és döntéséhez a Kormány tagjának ellenjegyzése szükséges. Törvény rendelkezhet úgy, hogy a törvény által a köztársasági elnök hatáskörébe utalt döntéshez ellenjegyzés nem szükséges.

(6) A köztársasági elnök a (4) bekezdés b)–e) pontjában foglaltak teljesítését megtagadja, ha a jogszabályi feltételek hiányoznak, vagy alapos okkal arra következtet, hogy az az államszervezet demokratikus működésének súlyos zavarát eredményezné.

(7) A köztársasági elnök a (4) bekezdés f) pontjában foglaltak teljesítését megtagadja, ha az az Alaptörvény értékrendjét sértené.

10. cikk

(1) A köztársasági elnököt az Országgyűlés öt évre választja.

(2) Köztársasági elnökké megválasztható bármely magyar állampolgár, aki a harmincötödik életévét betöltötte.

(3) A köztársasági elnököt e tisztségre legfeljebb egy alkalommal lehet újraválasztani.

11. cikk

(1) A köztársasági elnököt a korábbi köztársasági elnök megbízásának lejártá előtti legalább harminc, legfeljebb hatvan nappal, ha pedig a megbízás idő előtt szűnt meg, a megszűnéstől számított harminc napon belül kell megválasztani. A köztársasági elnök választását az Országgyűlés elnöke tűzi ki. Az Országgyűlés a köztársasági elnököt titkos szavazással választja.

(2) A köztársasági elnök választását jelölés előzi meg. A jelölés érvényességéhez az országgyűlési képviselők legalább egyötödének írásbeli ajánlása szükséges. A jelölést az Országgyűlés elnökéhez a szavazás elrendelése előtt kell benyújtani. Minden országgyűlési képviselő egy jelöltet ajánlhat. Annak, aki több jelöltet ajánl, mindegyik ajánlása érvénytelen.

(3) Az első szavazás alapján megválasztott köztársasági elnök az, aki az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatát megkapta.

(4) Ha az első szavazás eredménytelen volt, második szavazást kell tartani. A második szavazás során a két legtöbb szavazatot kapott jelöltre lehet szavazni. Ha az első szavazáskor az első helyen szavazategyenlőség alakul ki, azokra a jelöltekre lehet szavazni, akik a legmagasabb számú szavazatot kapták. Ha az első szavazáskor csak a második helyen áll elő szavazategyenlőség, azokra a jelöltekre lehet szavazni, akik a két legmagasabb számú szavazatot kapták. A második szavazás alapján megválasztott köztársasági elnök az, aki – tekintet nélkül a szavazásban részt vevők számára – a legtöbb érvényes szavazatot kapta. Ha a második szavazás is eredménytelen, ismételt jelölés alapján új választást kell tartani.

(5) A szavazási eljárást legfeljebb két egymást követő nap alatt be kell fejezni.

(6) A megválasztott köztársasági elnök a korábbi köztársasági elnök megbízatásának lejártakor, a megbízatás idő előtti megszűnése esetén a választás eredményének kihirdetését követő nyolcadik napon lép hivatalba, hivatalba lépését megelőzően az Országgyűlés előtt esküt tesz.

12. cikk

(1) A köztársasági elnök személye sérthetetlen.

(2) A köztársasági elnöki tisztség összeegyeztethetetlen minden más állami, társadalmi, gazdasági és politikai tisztséggel vagy megbízatással. A köztársasági elnök más keresőfoglalkozást nem folytathat, és egyéb tevékenységéért – a szerzői jogi védelem alá eső tevékenység kivételével – díjazást nem fogadhat el.

(3) A köztársasági elnök megbízatása megszűnik

a) megbízatási idejének lejártával;

b) halálával;

c) ha kilencven napot meghaladó időn át képtelen feladatköreinek ellátására;

d) ha a megválasztásához szükséges feltételek már nem állnak fenn;

e) összeférhetlenség kimondásával;

f) lemondásával;

g) a köztársasági elnöki tisztségtől való megfosztással.

(4) A köztársasági elnök feladatkörei ellátását kilencven napon túl lehetetlenné tevő állapotának és a megválasztásához szükséges feltételek hiányának megállapításáról, valamint az összeférhetlenség kimondásáról az Országgyűlés a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával határoz.

(5) A köztársasági elnök jogállásának részletes szabályait és javadalmazását sarkalatos törvény határozza meg.

13. cikk

(1) A köztársasági elnök ellen büntetőeljárást csak megbízatásának megszűnése után lehet indítani.

(2) Az Alaptörvényt vagy tisztsége gyakorlásával összefüggésben valamely törvényt szándékosan megsértő, illetve szándékos bűncselekményt elkövető köztársasági elnökkel szemben az országgyűlési képviselők egyötöde indítványozhatja a tisztségtől való megfosztást.

(3) A megfosztási eljárás megindításához az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges. A szavazás titkos.

(4) Az Országgyűlés határozatának meghozatalától kezdődően a megfosztási eljárás befejezéséig a köztársasági elnök nem gyakorolhatja hatásköreit.

(5) A cselekmény elbírálása az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik.

(6) Ha az Alkotmánybíróság az eljárás eredményeként a köztársasági elnök közjogi felelősségét megállapítja, a köztársasági elnököt tisztségétől megfoszthatja.

14. cikk

(1) A köztársasági elnök átmeneti akadályoztatása esetén az akadályoztatás megszűnéséig vagy a köztársasági elnök megbízásának megszűnése esetén az új köztársasági elnök hivatalba lépéséig a köztársasági elnök feladat- és hatásköreit az Országgyűlés elnöke gyakorolja.

(2) A köztársasági elnök átmeneti akadályoztatásának tényét a köztársasági elnök, a Kormány vagy bármely országgyűlési képviselő kezdeményezésére az Országgyűlés állapítja meg.

(3) A köztársasági elnök helyettesítése idején az Országgyűlés elnöke országgyűlési képviselői jogait nem gyakorolhatja, és helyette az Országgyűlés elnökének feladatait az Országgyűlés által kijelölt alelnök látja el.

A Kormány

15. cikk

(1) A Kormány a végrehajtó hatalom általános szerve, amelynek feladat- és hatásköre kiterjed mindarra, amit az Alaptörvény vagy jogszabály kifejezetten nem utal más szerv feladat- és hatáskörébe. A Kormány az Országgyűlésnek felelős.

(2) A Kormány a közigazgatás legfőbb szerve, törvényben meghatározottak szerint államigazgatási szerveket hozhat létre.

(3) Feladatkörében eljárva a Kormány törvényben nem szabályozott tárgykörben, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján rendeletet alkot.

(4) A Kormány rendelete törvénnyel nem lehet ellentétes.

16. cikk

(1) A Kormány tagjai a miniszterelnök és a miniszterek.

(2) A miniszterelnök rendeletben a miniszterek közül egy vagy több miniszterelnök-helyettest jelöl ki.

(3) A miniszterelnököt az Országgyűlés a köztársasági elnök javaslatára választja meg.

(4) A miniszterelnök megválasztásához az országgyűlési képviselők több mint a felének szavazata szükséges. A miniszterelnök a megválasztásával hivatalba lép.

- (5) A köztársasági elnök a (3) bekezdés szerinti javaslatát,
- a) ha a miniszterelnök megbízatása az újonnan megválasztott Országgyűlés megalakulásával szűnt meg, az új Országgyűlés alakuló ülésén teszi meg;
 - b) ha a miniszterelnök megbízatása lemondásával, halálával, összeférhetetlenség kimondásával, a megválasztásához szükséges feltételek hiánya miatt vagy azért szűnt meg, mert az Országgyűlés a bizalmi szavazáson a miniszterelnökkel szemben bizalmatlanságát fejezte ki, a miniszterelnök megbízatása megszűnésétől számított tizenöt napon belül teszi meg.
- (6) Ha az (5) bekezdés szerint miniszterelnöknek javasolt személyt az Országgyűlés nem választotta meg, a köztársasági elnök új javaslatát tizenöt napon belül teszi meg.
- (7) A minisztert a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki. A miniszter a kinevezésében megjelölt időpontban, ennek hiányában a kinevezésével hivatalba lép.
- (8) A Kormány a miniszterek kinevezésével alakul meg.
 - (9) A Kormány tagja az Országgyűlés előtt esküt tesz.

17. cikk

- (1) A minisztériumok felsorolásáról törvény rendelkezik.
- (2) Tárcá nélküli miniszter a Kormány által meghatározott feladatkör ellátására nevezhető ki.
- (3) A Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve a fővárosi és megyei kormányhivatal.
- (4) Sarkalatos törvény minisztérium, miniszter vagy közigazgatási szerv megjelölésére vonatkozó rendelkezését törvény módosíthatja.
- (5) A kormánytisztviselők jogállását törvény szabályozza.

18. cikk

- (1) A miniszterelnök meghatározza a Kormány általános politikáját.
- (2) A miniszter a Kormány általános politikájának keretei között önállóan irányítja az államigazgatásnak a feladatkörébe tartozó ágazatait és az alárendelt szerveket, valamint ellátja a Kormány vagy a miniszterelnök által meghatározott feladatokat.
- (3) A Kormány tagja törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazás alapján, feladatkörében eljárva, önállóan vagy más miniszter egyetértésével rendeletet alkot, amely törvénnyel, kormányrendelettel és a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletével nem lehet ellentétes.
- (4) A Kormány tagja tevékenységéért felelős az Országgyűlésnek, valamint a miniszter a miniszterelnöknek. A Kormány tagja részt vehet és felszólalhat az Országgyűlés ülésein. Az Országgyűlés és országgyűlési bizottság az ülésén való megjelenésre kötelezheti a Kormány tagját.
- (5) A Kormány tagja jogállásának részletes szabályait, javadalmazását, valamint a miniszterek helyettesítésének rendjét törvény határozza meg.

19. cikk

Az Országgyűlés tájékoztatást kérhet a Kormánytól az Európai Unió kormányzati részvétellel működő intézményeinek döntéshozatali eljárásában képviselendő kormányálláspontokról, és állást foglalhat az eljárásban napirenden szereplő tervezetről. A Kormány az európai uniós döntéshozatal során az Országgyűlés állásfoglalásának alapulvételével jár el.

20. cikk

(1) A miniszterelnök megbízásának megszűnésével a Kormány megbízása megszűnik.

(2) A miniszterelnök megbízása megszűnik

a) az újonnan megválasztott Országgyűlés megalakulásával;

b) ha az Országgyűlés a miniszterelnökkel szemben bizalmatlanságát fejezi ki, és új miniszterelnököt választ;

c) ha az Országgyűlés a miniszterelnök által kezdeményezett bizalmi szavazáson a miniszterelnökkel szemben bizalmatlanságát fejezi ki;

d) lemondásával;

e) halálával;

f) összeférhetlenség kimondásával;

g) ha a megválasztásához szükséges feltételek már nem állnak fenn.

(3) A miniszter megbízása megszűnik

a) a miniszterelnök megbízásának megszűnésével;

b) a miniszter lemondásával;

c) felmentésével;

d) halálával.

(4) A miniszterelnök megválasztásához szükséges feltételek hiányának megállapításáról és az összeférhetlenség kimondásáról az Országgyűlés a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával határoz.

21. cikk

(1) Az országgyűlési képviselők egyötöde a miniszterelnökkel szemben írásban – a miniszterelnöki tisztségre javasolt személy megjelölésével – bizalmatlansági indítványt nyújthat be.

(2) Ha az Országgyűlés a bizalmatlansági indítványt támogatja, ezzel bizalmatlanságát fejezi ki a miniszterelnökkel szemben, egyben miniszterelnöknek megválasztja a bizalmatlansági indítványban miniszterelnöki tisztségre javasolt személyt. Az Országgyűlés döntéséhez az országgyűlési képviselők több mint a felének szavazata szükséges.

(3) A miniszterelnök bizalmi szavazást indíthat. Az Országgyűlés a miniszterelnökkel szemben bizalmatlanságát fejezi ki, ha a miniszterelnök javaslatára tartott bizalmi szavazáson az országgyűlési képviselők több mint a fele nem támogatja a miniszterelnököt.

(4) A miniszterelnök indíthat, hogy a Kormány által benyújtott előterjesztés feletti szavazás egyben bizalmi szavazás legyen. Az Országgyűlés a miniszterelnökkel szemben bizalmatlanságát fejezi ki, ha a Kormány által benyújtott előterjesztést nem támogatja.

(5) Az Országgyűlés bizalmi kérdésről való döntését a bizalmatlansági indítvány vagy a miniszterelnöknek a (3) és (4) bekezdés szerinti indítványa betérjesztésétől számított három nap után, de legkésőbb a betérjesztéstől számított nyolc napon belül hozza meg.

22. cikk

(1) A Kormány a megbízása megszűnésétől az új Kormány megalakulásáig ügyvezető kormányként gyakorolja hatáskörét, nemzetközi szerződés kötelező hatályát azonban nem ismerheti el, rendeletet csak törvény felhatalmazása alapján, halaszthatatlan esetben alkothat.

(2) Ha a miniszterelnök megbízása lemondásával vagy az újonnan megválasztott Országgyűlés megalakulásával szűnik meg, a miniszterelnök az új miniszterelnök megválasztásáig ügyvezető miniszterelnökként gyakorolja hatáskörét, azonban miniszter felmentésére vagy új miniszter kinevezésére javaslatot nem tehet, rendeletet csak törvény felhatalmazása alapján, halaszthatatlan esetben alkothat.

(3) Ha a miniszterelnök megbízása halálával, összeférhetetlenség kimondásával, a megválasztásához szükséges feltételek hiánya miatt vagy azért szűnt meg, mert az Országgyűlés bizalmi szavazáson a miniszterelnökkel szemben bizalmatlanságát fejezte ki, az új miniszterelnök megválasztásáig a miniszterelnök hatáskörét a (2) bekezdésben meghatározott korlátozásokkal a miniszterelnök-helyettes vagy – több miniszterelnök-helyettes esetén – az első helyen kijelölt miniszterelnök-helyettes gyakorolja.

(4) A miniszter a miniszterelnök megbízásának megszűnésétől az új miniszter kinevezéséig vagy az új Kormány más tagjának a miniszteri feladatok ideiglenes ellátásával való megbízásáig ügyvezető miniszterként gyakorolja hatáskörét, rendeletet azonban csak halaszthatatlan esetben alkothat.

Önálló szabályozó szervek

23. cikk

(1) Az Országgyűlés sarkalatos törvényben a végrehajtó hatalom körébe tartozó egyes feladat- és hatáskörök ellátására és gyakorlására önálló szabályozó szerveket hozhat létre.

(2) Az önálló szabályozó szerv vezetőjét a miniszterelnök, vagy a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki sarkalatos törvényben meghatározott időtartamra. Az önálló szabályozó szerv vezetője kinevezi helyettesét vagy helyetteseit.

(3) Az önálló szabályozó szerv évente beszámol az Országgyűlésnek.

(4) Az önálló szabályozó szerv vezetője törvényben kapott felhatalmazás alapján, sarkalatos törvényben meghatározott feladatkörében rendeletet ad ki, amely törvénnyel, kormányrendelettel, miniszterelnöki rendelettel, miniszteri rendelettel és a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletével nem lehet ellentétes. Az önálló szabályozó szerv vezetőjét rendelet kiadásában az általa rendeletben kijelölt helyettese helyettesítheti.

Az Alkotmánybíróság

24. cikk

- (1) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve.
- (2) Az Alkotmánybíróság
 - a) az Alaptörvénnyel való összhang szempontjából megvizsgálja az elfogadott, de ki nem hirdetett törvényeket;
 - b) bírói kezdeményezésre felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját;
 - c) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját;
 - d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangját;
 - e) a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede vagy az alapvető jogok biztosa kezdeményezésére felülvizsgálja a jogszabályok Alaptörvénnyel való összhangját;
 - f) vizsgálja a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközését;
 - g) az Alaptörvényben, illetve sarkalatos törvényben meghatározott további feladat- és hatásköröket gyakorol.
- (3) Az Alkotmánybíróság a (2) bekezdés b), c), és e) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést, a (2) bekezdés d) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést, a (2) bekezdés f) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisítheti a nemzetközi szerződésbe ütköző jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést, illetve sarkalatos törvényben meghatározott jogkövetkezményt állapít meg.
- (4) Az Alkotmánybíróság tizenöt tagból álló testület, amelynek tagjait az Országgyűlés az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával tizenkét évre választja. Az Országgyűlés az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával az Alkotmánybíróság tagjai közül elnököt választ, az elnök megbízatása az alkotmánybírói hivatali ideje lejártáig tart. Az Alkotmánybíróság tagjai nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.
- (5) Az Alkotmánybíróság hatáskörének, szervezetének, működésének részletes szabályait sarkalatos törvény határozza meg.

A bíróság

25. cikk

- (1) A bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. A legfőbb bírósági szerv a Kúria.
- (2) A bíróság dönt
 - a) büntetőügyben, magánjogi jogvitában, törvényben meghatározott egyéb ügyben;
 - b) a közigazgatási határozatok törvényességéről;
 - c) az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről.
- (3) A Kúria a (2) bekezdésben meghatározottak mellett biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.
- (4) A bírósági szervezet többszintű. Az ügyek meghatározott csoportjaira – különösen a közigazgatási és munkaügyi jogvitákra – külön bíróságok létesíthetők.

- (5) A bírói önkormányzati szervek közreműködnek a bíróságok igazgatásában.
- (6) Törvény egyes jogvitákban más szervek eljárását is lehetővé teheti.
- (7) A bíróságok szerveztének és igazgatásának, a bírák jogállásának részletes szabályait, valamint a bírák javadalmazását sarkalatos törvény határozza meg.

26. cikk

(1) A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatók. A bírakat tisztségükből csak törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.

(2) A hivatásos bírakat – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – a köztársasági elnök nevezi ki. Bíróvá az nevezhető ki, aki a harmincadik életévét betöltötte. A bírói szolgálati jogviszony az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig állhat fenn.

(3) A Kúria elnökét a bírák közül kilenc évre a köztársasági elnök javaslatára az Országgyűlés választja. A Kúria elnökének megválasztásához az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

27. cikk

(1) A bíróság – ha törvény másképpen nem rendelkezik – tanácsban ítélkezik.

(2) Törvény által meghatározott ügyekben és módon nem hivatásos bírák is részt vesznek az ítélkezésben.

(3) Egyesbíróként és a tanács elnökeként csak hivatásos bíró járhat el. Törvény által meghatározott ügyekben, egyesbíró hatáskörében bírósági titkár is eljárhat, akire e tevékenysége során alkalmazni kell a 26. cikk (1) bekezdését.

28. cikk

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy azok a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

Az ügyészség

29. cikk

(1) A legfőbb ügyész és az ügyészség az igazságszolgáltatás közreműködőjeként az állam büntetőigényét érvényesíti. Az ügyészség üldözi a bűncselekményeket, fellép más jogsértő cselekményekkel és mulasztásokkal szemben, valamint elősegíti a jogellenes cselekmények megelőzését.

(2) A legfőbb ügyész és az ügyészség törvényben meghatározottak szerint

- a) jogokat gyakorol a nyomozással összefüggésben;

- b) képviseli a közvádat a bírósági eljárásban;
 - c) felügyeletet gyakorol a büntetés-végrehajtás törvényessége felett;
 - d) törvény által meghatározott további feladat- és hatásköröket gyakorol.
- (3) Az ügyészi szervezetet a legfőbb ügyész vezeti és irányítja, kinevezi az ügyészeket.
- (4) A legfőbb ügyészt az ügyészek közül a köztársasági elnök javaslatára az Országgyűlés választja kilenc évre. A legfőbb ügyész megválasztásához az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.
- (5) A legfőbb ügyész tevékenységéről évente beszámol az Országgyűlésnek.
- (6) Az ügyészek nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.
- (7) Az ügyészség szervezetének és működésének, a legfőbb ügyész és az ügyészek jogállásának részletes szabályait, valamint javadalmazásukat sarkalatos törvény határozza meg.

Az alapvető jogok biztosa

30. cikk

- (1) Az alapvető jogok biztosa alapjogvédelmi tevékenységet lát el, eljárását bárki kezdeményezheti.
- (2) Az alapvető jogok biztosa az alapvető jogokkal kapcsolatban tudomására jutott viisszásságokat kivizsgálja vagy kivizsgáltatja, orvoslásuk érdekében általános vagy egyedi intézkedéseket kezdeményez.
- (3) Az alapvető jogok biztosát az Országgyűlés az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával hat évre választja. Az alapvető jogok biztosa helyettest nevez ki a jövő nemzedékek érdekeinek, valamint a hazai nemzetiségek jogainak védelmére. Az alapvető jogok biztosa és helyettesei nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.
- (4) Az alapvető jogok biztosa tevékenységéről évente beszámol az Országgyűlésnek.
- (5) Az alapvető jogok biztosára és helyetteseire vonatkozó részletes szabályokat törvény határozza meg.

A helyi önkormányzatok

31. cikk

- (1) Magyarországon a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében helyi önkormányzatok működnek.
- (2) A helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyről törvényben meghatározottak szerint helyi népszavazást lehet tartani.
- (3) A helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.

32. cikk

- (1) A helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között
- a) rendeletet alkot;
 - b) határozatot hoz;
 - c) önállóan igazgat;
 - d) meghatározza szervezeti és működési rendjét;
 - e) gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat;
 - f) meghatározza költségvetését, annak alapján önállóan gazdálkodik;
 - g) e célra felhasználható vagyonával és bevételeivel kötelező feladatai ellátásának veszélyeztetése nélkül vállalkozást folytathat;
 - h) dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről;
 - i) önkormányzati jelképeket alkothat, helyi kitüntetéseket és elismerő címeket alapíthat;
 - j) a hatáskörrel rendelkező szervtől tájékoztatást kérhet, döntést kezdeményezhet, véleményt nyilváníthat;
 - k) szabadon társulhat más önkormányzattal, érdekképviselői szövetséget hozhat létre, feladatkörében együttműködhet más országok helyi önkormányzatával, és tagja lehet nemzetközi önkormányzati szervezetnek;
 - l) törvényben meghatározott további feladat- és hatásköröket gyakorol.
- (2) Feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot.
- (3) Az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.
- (4) A helyi önkormányzat az önkormányzati rendeletet annak kihirdetését követően haladéktalanul megküldi a fővárosi és megyei kormányhivatalnak. Ha a fővárosi és megyei kormányhivatal az önkormányzati rendeletet vagy annak valamely rendelkezését jogszabálysértőnek találja, kezdeményezheti a bíróságnál az önkormányzati rendelet felülvizsgálatát.
- (5) A helyi önkormányzatok tulajdona köztulajdon, amely feladataik ellátását szolgálja.

33. cikk

- (1) A helyi önkormányzat feladat- és hatáskörét a képviselő-testület gyakorolja.
- (2) A helyi képviselő-testületet a polgármester vezeti. A megyei képviselő-testület elnökét a megyei képviselő-testület saját tagjai közül választja megbízatásának időtartamára.
- (3) A képviselő-testület sarkalatos törvényben meghatározottak szerint bizottságot választhat, és hivatalt hozhat létre.

34. cikk

- (1) A helyi önkormányzat és az állam a közösségi célok elérése érdekében együttműködik. A helyi önkormányzat részére kötelező feladat- és hatáskört törvény állapíthat meg. A helyi önkormányzat kötelező feladat- és hatásköreinek ellátásához azokkal arányban álló költségvetési, illetve más vagyoni támogatásra jogosult.

(2) Törvény elrendelheti a helyi önkormányzat kötelező feladatának társulásban történő ellátását.

(3) A polgármester és a megyei képviselő-testület elnöke önkormányzati feladatain kívül törvény vagy törvényi felhatalmazáson alapuló kormányrendelet alapján kivételesen államigazgatási feladat- és hatáskört is elláthat.

(4) A Kormány a fővárosi és megyei kormányhivatal útján biztosítja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét.

(5) Törvény a költségvetési egyensúly megőrzése érdekében a helyi önkormányzat törvényben meghatározott mértékű kölcsönfelvételét vagy más kötelezettségvállalását feltételhez, illetve a Kormány hozzájárulásához kötheti.

35. cikk

(1) A helyi önkormányzati képviselőket és polgármestereket a választópolgárok általános és egyenlő választójog alapján, közvetlen és titkos szavazással, a választók akaratának szabad kifejezését biztosító választáson, sarkalatos törvényben meghatározott módon választják.

(2) A helyi önkormányzati képviselőket és polgármestereket sarkalatos törvényben meghatározottak szerint öt évre választják.

(3) A képviselő-testület megbízatása az önkormányzati általános választás napjáig tart. Jelöltek hiányában elmaradt választás esetén a képviselő-testület megbízatása meghosszabbodik az időközi választás napjáig. A polgármester megbízatása az új polgármester megválasztásáig tart.

(4) A képviselő-testület – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – kimondhatja feloszlását.

(5) Az Országgyűlés a Kormány – az Alkotmánybíróság véleményének kikérését követően előterjesztett – indítványára feloszlatja az alaptörvény-ellenesen működő képviselő-testületet.

(6) A feloszlás és a feloszlítás a polgármester megbízatását is megszünteti.

A közpénzügyek

36. cikk

(1) Az Országgyűlés minden évre vonatkozóan törvényt alkot a központi költségvetésről és a központi költségvetés végrehajtásáról. A központi költségvetésről és a központi költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatokat a Kormány törvényben előírt határidőben az Országgyűlés elé terjeszti.

(2) A központi költségvetésről és az annak végrehajtásáról szóló törvényjavaslatoknak azonos szerkezetben, átlátható módon és ésszerű részletezettséggel valamennyi állami kiadást és bevételt tartalmazniuk kell.

(3) A központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával az Országgyűlés felhatalmazza a Kormányt az abban meghatározott bevételek beszedésére és kiadások teljesítésére.

(4) Az Országgyűlés csak olyan központi költségvetésről szóló törvényt fogadhat el, amely nem eredményezi az államadósság mértékének növekedését.

(5) Mindaddig, amíg az államadósság mértéke a 37. cikk (2) bekezdésében meghatározott értéket meghaladja, az Országgyűlés csak olyan központi költségvetésről szóló törvényt fogadhat el, amely az államadósság csökkentését tartalmazza.

(6) A (4) és (5) bekezdésben foglaltaktól csak különleges jogrend idején, az azt kiváltó körülmények okozta következmények enyhítéséhez szükséges mértékben vagy a nemzetgazdaság tartós és jelentős visszaesése esetén, a nemzetgazdasági egyensúly helyreállításához szükséges mértékben lehet eltérni.

(7) Ha a központi költségvetésről szóló törvényt az Országgyűlés a naptári év kezdetéig nem fogadta el, a Kormány jogosult a jogszabályok szerinti bevételeket beszedni, és az előző naptári évre a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott kiadási előirányzatok keretei között a kiadásokat időarányosan teljesíteni.

37. cikk

(1) A Kormány a központi költségvetést törvényesen és célszerűen, a közpénzek eredményes kezelésével és az átláthatóság biztosításával köteles végrehajtani.

(2) A központi költségvetés végrehajtása során – a 36. cikk (6) bekezdésében meghatározott kivételekkel – a Kormány az állam nevében nem vehet fel olyan kölcsönt, és nem vállalhat olyan pénzügyi kötelezettséget, amely azt eredményezné, hogy az államadósság szintje meghaladja a megelőző naptári év teljes hazai összterméke értékének felét. Az államadósság szintjének és az éves teljes hazai össztermék értékének számítási módját törvény állapítja meg.

(3) A 36. cikk (5) bekezdése szerinti időszakban – a 36. cikk (6) bekezdésében meghatározott kivételekkel – a központi költségvetés végrehajtása során a Kormány az állam nevében nem vehet fel olyan kölcsönt, és nem vállalhat olyan pénzügyi kötelezettséget, amelynek következtében az államadósság a megelőző naptári évben fennálló mértékhez képest növekedne.

(4) Mindaddig, amíg az államadósság mértéke a (2) bekezdésében meghatározott értéket meghaladja, az Alkotmánybíróság a 24. cikk (2) bekezdés b)-e) pontjában foglalt hatáskörében a központi költségvetésről, a központi költségvetés végrehajtásáról, a központi adónemekről, az illetékekről és járulékokról, a vámokról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvények Alaptörvénnyel való összhangját kizárólag az élethez és az emberi méltósághoz való joggal, a személyes adatok védelméhez való joggal, a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához való joggal vagy a magyar állampolgársághoz kapcsolódó jogokkal összefüggésben vizsgálhatja felül, és ezek sérelme miatt semmisítheti meg. Az Alkotmánybíróság az e tárgykörbe tartozó törvényeket is korlátozás nélkül jogosult megsemmisíteni, ha a törvény megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények nem teljesültek.

38. cikk

(1) A magyar állam és a helyi önkormányzatok tulajdona nemzeti vagyon. A nemzeti vagyon kezelésének és védelmének célja a közérdek szolgálata, a közös szükségletek kielégítése és a természeti erőforrások megóvása, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevétele. A nemzeti vagyon megőrzésének, védelmének és a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodásnak a követelményeit sarkalatos törvény határozza meg.

(2) Az állam kizárólagos tulajdonának és kizárólagos gazdasági tevékenységének körét, valamint a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyon elidegenítésének korlátait és feltételeit az (1) bekezdés szerinti célokra tekintettel sarkalatos törvény határozza meg.

(3) Nemzeti vagyont csak törvényben meghatározott célból lehet átruházni, törvényben meghatározott kivételekkel az értékarányosság követelményének figyelembevétele mellett.

(4) Nemzeti vagyon átruházására vagy hasznosítására vonatkozó szerződés csak olyan szervezettel köthető, amelynek tulajdonosi szerkezete, felépítése, valamint az átruházott vagy hasznosításra átengedett nemzeti vagyon kezelésére vonatkozó tevékenysége átlátható.

(5) Az állam és a helyi önkormányzatok tulajdonában álló gazdálkodó szervezetek törvényben meghatározott módon, önállóan és felelősen gazdálkodnak a törvényesség, a célszerűség és az eredményesség követelményei szerint.

39. cikk

(1) A központi költségvetésből csak olyan szervezet részére nyújtható támogatás, vagy teljesíthető szerződés alapján kifizetés, amelynek tulajdonosi szerkezete, felépítése, valamint a támogatás felhasználására irányuló tevékenysége átlátható.

(2) A közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adatok.

40. cikk

A közteherviselés és a nyugdíjrendszer alapvető szabályait a közös szükségletek kielégítéséhez való kiszámítható hozzájárulás és az időskori létbiztonság érdekében sarkalatos törvény határozza meg.

41. cikk

(1) A Magyar Nemzeti Bank Magyarország központi bankja. A Magyar Nemzeti Bank sarkalatos törvényben meghatározott módon felelős a monetáris politikáért.

(2) A Magyar Nemzeti Bank elnökét és alelnökeit a köztársasági elnök hat évre nevezi ki.

(3) A Magyar Nemzeti Bank elnöke a Magyar Nemzeti Bank tevékenységéről évente beszámol az Országgyűlésnek.

(4) A Magyar Nemzeti Bank elnöke törvényben kapott felhatalmazás alapján, sarkalatos törvényben meghatározott feladatkörében rendeletet ad ki, amely törvénnyel nem lehet ellentétes. A Magyar Nemzeti Bank elnökét rendelet kiadásában az általa rendeletben kijelölt alelnök helyettesítheti.

(5) A Magyar Nemzeti Bank szervezetének és működésének részletes szabályait sarkalatos törvény határozza meg.

(6) A pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét ellátó szervre vonatkozó szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.

42. cikk

(1) Az Állami Számvevőszék az Országgyűlés pénzügyi és gazdasági ellenőrző szerve. Az Állami Számvevőszék törvényben meghatározott feladatkörében ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtását, az államháztartás gazdálkodását, az államháztartásból származó források felhasználását és a nemzeti vagyon kezelését. Az Állami Számvevőszék ellenőrzéseit törvényességi, célszerűségi és eredményességi szempontok szerint végzi.

(2) Az Állami Számvevőszék elnökét az Országgyűlés az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával, tizenkét évre választja meg.

(3) Az Állami Számvevőszék elnöke az Állami Számvevőszék tevékenységéről évente beszámol az Országgyűlésnek.

(4) Az Állami Számvevőszék szervezetének és működésének részletes szabályait sarkalatos törvény határozza meg.

43. cikk

(1) A Költségvetési Tanács az Országgyűlés törvényhozó tevékenységét támogató szerv, amely a központi költségvetés megalapozottságát vizsgálja.

(2) A Költségvetési Tanács törvényben meghatározott módon közreműködik a központi költségvetésről szóló törvény előkészítésében.

(3) A központi költségvetésről szóló törvény elfogadásához a 36. cikk (4) és (5) bekezdésében foglaltak betartása érdekében a Költségvetési Tanács előzetes hozzájárulása szükséges.

(4) A Költségvetési Tanács tagja a Költségvetési Tanács elnöke, a Magyar Nemzeti Bank elnöke és az Állami Számvevőszék elnöke. A Költségvetési Tanács elnökét a köztársasági elnök nevezi ki hat évre.

(5) A Költségvetési Tanács működésének részletes szabályait sarkalatos törvény határozza meg.

A Magyar Honvédség**44. cikk**

(1) Magyarország fegyveres ereje a Magyar Honvédség. A Magyar Honvédség alapvető feladata Magyarország függetlenségének, területi épségének és határainak katonai védelme, a nemzetközi szerződésből eredő közös védelmi és békefenntartó feladatok ellátása, valamint a nemzetközi jog szabályaival összhangban humanitárius tevékenység végzése.

(2) A Magyar Honvédség irányítására – ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik – az Alaptörvényben és sarkalatos törvényben meghatározott keretek között az Országgyűlés, a köztársasági elnök, a Honvédelmi Tanács, a Kormány, valamint a feladat- és hatáskörrel rendelkező miniszter jogosult. A Magyar Honvédség működését a Kormány irányítja.

(3) A Magyar Honvédség közreműködik a katasztrófák megelőzésében, következményeik elhárításában és felszámolásában.

(4) A Magyar Honvédség hivatásos állományú tagjai nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.

(5) A Magyar Honvédség szervezetére, feladataira, irányítására és vezetésére, működésére vonatkozó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.

A rendőrség és a nemzetbiztonsági szolgálatok

45. cikk

(1) A rendőrség alapvető feladata a bűncselekmények megakadályozása, felderítése, a közbiztonság, a közrend és az államhatár rendjének védelme.

(2) A rendőrség működését a Kormány irányítja.

(3) A nemzetbiztonsági szolgálatok alapvető feladata Magyarország függetlenségének és törvényes rendjének védelme, nemzetbiztonsági érdekeinek érvényesítése.

(4) A nemzetbiztonsági szolgálatok működését a Kormány irányítja.

(5) A rendőrség és a nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagjai nem lehetnek tagjai pártoknak, és politikai tevékenységet nem folytathatnak.

(6) A rendőrség és a nemzetbiztonsági szolgálatok szervezetére, működésére vonatkozó részletes szabályokat, a titkosszolgálati eszközök és módszerek alkalmazásának szabályait, valamint a nemzetbiztonsági tevékenységgel összefüggő szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.

Döntés katonai műveletekben való részvételről

46. cikk

(1) A Kormány dönt a Magyar Honvédség és a külföldi fegyveres erők határátlépéssel járó csapatmozgásairól.

(2) Az Országgyűlés a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával dönt – a (3) bekezdésben meghatározott esetek kivételével – a Magyar Honvédség külföldi vagy magyarországi alkalmazásáról, külföldi állomásozásáról, valamint a külföldi fegyveres erők magyarországi vagy Magyarország területéről kiinduló alkalmazásáról, magyarországi állomásozásáról.

(3) A Kormány dönt a Magyar Honvédség és a külföldi fegyveres erők (2) bekezdés szerinti, az Európai Unió vagy az Észak-atlanti Szerződés Szervezete döntésén alapuló alkalmazásáról, valamint más csapatmozgásáról.

(4) A Kormány – a köztársasági elnök egyidejű tájékoztatása mellett – haladéktalanul beszámol az Országgyűlésnek a (3) bekezdés alapján, valamint a Magyar Honvédség békefenntartásban való részvételének vagy külföldi hadműveleti területen végzett humanitárius tevékenységének engedélyezése tárgyában hozott döntéséről.

A KÜLÖNLEGES JOGREND

A rendkívüli állapotra és a szükségállapotra vonatkozó közös szabályok

47. cikk

(1) Az Országgyűlés

a) hadiállapot kinyilvánítása vagy idegen hatalom fegyveres támadásának közvetlen veszélye (háborús veszély) esetén kihirdeti a rendkívüli állapotot, és Honvédelmi Tanácsot hoz létre;

b) a törvényes rend megdöntésére vagy a hatalom kizárólagos megszerzésére irányuló fegyveres cselekmények, továbbá az élet- és vagyonbiztonságot tömeges méretekben veszélyeztető, fegyveresen vagy felfegyverkezve elkövetett súlyos, erőszakos cselekmények esetén szükségállapotot hirdet ki.

(2) A hadiállapot kinyilvánításához, a békekötéshez, valamint az (1) bekezdés szerinti különleges jogrend kihirdetéséhez az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

(3) A köztársasági elnök jogosult a hadiállapot kinyilvánítására, a rendkívüli állapot kihirdetésére és a Honvédelmi Tanács létrehozására, valamint a szükségállapot kihirdetésére, ha az Országgyűlés e döntések meghozatalában akadályoztatva van.

(4) Az Országgyűlés e döntések meghozatalában akkor van akadályoztatva, ha nem ülésezik, és összehívása az idő rövidebbé, továbbá a hadiállapotot, a rendkívüli állapotot vagy a szükségállapotot kiváltó események miatt elháríthatatlan akadályba ütközik.

(5) Az akadályoztatás tényét, továbbá a hadiállapot kinyilvánításának, a rendkívüli állapot vagy a szükségállapot kihirdetésének indokoltságát az Országgyűlés elnöke, az Alkotmánybíróság elnöke és a miniszterelnök egybehangzóan állapítja meg.

(6) Az Országgyűlés a hadiállapot kinyilvánításának, a rendkívüli állapot vagy a szükségállapot kihirdetésének indokoltságát az akadályoztatásának megszűnése utáni első ülésén felülvizsgálja, és dönt az alkalmazott intézkedések jogszerűségéről. E döntéshez az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

(7) Rendkívüli állapot vagy szükségállapot idején az Országgyűlés nem mondhatja ki feloszlását, és nem osztható fel. Az országgyűlési képviselők általános választását rendkívüli állapot és szükségállapot idején nem lehet kitűzni, és nem lehet megtartani, ilyen esetben a rendkívüli állapot vagy a szükségállapot megszűnésétől számított kilencven napon belül új Országgyűlést kell választani. Ha az országgyűlési képviselők általános választását már megtartották, de az új Országgyűlés még nem alakult meg, a köztársasági elnök az alakuló ülést a rendkívüli állapot vagy a szükségállapot megszűnésétől számított harminc napon belüli időpontra hívja össze.

(8) A feloszlott vagy felosztatott Országgyűlést rendkívüli állapot idején a Honvédelmi Tanács, szükségállapot idején a köztársasági elnök is összehívhatja.

A rendkívüli állapot

48. cikk

(1) A Honvédelmi Tanács elnöke a köztársasági elnök, tagjai az Országgyűlés elnöke, az Országgyűlésben képviselettel rendelkező pártok képviselőcsoportjainak vezetői, a miniszterelnök, a miniszterek és – tanácskozási joggal – a Honvéd Vezérkar főnöke.

(2) A Honvédelmi Tanács gyakorolja

a) az Országgyűlés által rá átruházott jogokat;

b) a köztársasági elnök jogait;

c) a Kormány jogait.

(3) A Honvédelmi Tanács dönt

a) a Magyar Honvédség magyarországi vagy külföldi alkalmazásáról, békefenntartásban való részvételéről, külföldi hadműveleti területen végzett humanitárius tevékenységéről, valamint külföldi állomásozásáról;

b) külföldi fegyveres erők magyarországi vagy Magyarország területéről kiinduló alkalmazásáról, valamint magyarországi állomásozásáról;

c) a sarkalatos törvényben meghatározott rendkívüli intézkedések bevezetéséről.

(4) A Honvédelmi Tanács rendeletet alkothat, amellyel – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

(5) A Honvédelmi Tanács rendelete a rendkívüli állapot megszűnésével hatályát veszti, kivéve, ha az Országgyűlés a rendelet hatályát meghosszabbítja.

A szükségállapot

49. cikk

(1) A Magyar Honvédséget szükségállapot idején akkor lehet felhasználni, ha a rendőrség és a nemzetbiztonsági szolgálatok alkalmazása nem elegendő.

(2) A szükségállapot idején az Országgyűlés akadályoztatása esetén a köztársasági elnök dönt a Magyar Honvédség (1) bekezdés szerinti felhasználásáról.

(3) Szükségállapot idején a sarkalatos törvényben meghatározott rendkívüli intézkedéseket rendeleti úton a köztársasági elnök vezeti be. A köztársasági elnök rendeletével – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

(4) A köztársasági elnök a bevezetett rendkívüli intézkedésekről haladéktalanul tájékoztatja az Országgyűlés elnökét. A szükségállapot idején az Országgyűlés – akadályoztatása esetén az Országgyűlés honvédelmi ügyekkel foglalkozó bizottsága – folyamatosan ülésezik. Az Országgyűlés – akadályoztatása esetén az Országgyűlés honvédelmi ügyekkel foglalkozó bizottsága – a köztársasági elnök által bevezetett rendkívüli intézkedések alkalmazását felfüggesztheti.

(5) A rendeleti úton bevezetett rendkívüli intézkedések harminc napig maradnak hatályban, kivéve, ha hatályukat az Országgyűlés – akadályoztatása esetén az Országgyűlés honvédelmi ügyekkel foglalkozó bizottsága – meghosszabbítja.

(6) A köztársasági elnök rendelete a szükségállapot megszűnésével hatályát veszti.

A megelőző védelmi helyzet

50. cikk

(1) Az Országgyűlés külső fegyveres támadás veszélye esetén vagy szövetségi kötelezettség teljesítése érdekében meghatározott időre kihirdeti a megelőző védelmi helyzetet, ezzel egyidejűleg felhatalmazza a Kormányt sarkalatos törvényben meghatározott rendkívüli intézkedések bevezetésére. A megelőző védelmi helyzet időtartama meghosszabbítható.

(2) Az (1) bekezdés szerinti különleges jogrend kihirdetéséhez, meghosszabbításához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

(3) A Kormány rendeletben a megelőző védelmi helyzet kihirdetésének kezdeményezését követően a közigazgatás, a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek működését érintő törvényektől eltérő intézkedéseket vezethet be, amelyekről a köztársasági elnököt és az Országgyűlés tárgykör szerint feladat- és hatáskörrel rendelkező állandó bizottságait folyamatosan tájékoztatja. Az így bevezetett intézkedések hatálya az Országgyűlés megelőző védelmi helyzet kihirdetésére vonatkozó döntéséig, de legfeljebb hatvan napig tart.

(4) A Kormány a megelőző védelmi helyzet idején rendeletet alkothat, amellyel – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

(5) A Kormány rendelete a megelőző védelmi helyzet megszűnésével hatályát veszti.

A váratlan támadás

51. cikk

(1) A Kormány külső fegyveres csoportoknak Magyarország területére történő váratlan betörése esetén a támadás elhárítására, Magyarország területének a honi és szövetséges légvédelmi és repülő készségi erőikkel való oltalmazására, a törvényes rend, az élet- és vagyonbiztonság, a közrend és a közbiztonság védelme érdekében – szükség esetén a köztársasági elnök által jóváhagyott fegyveres védelmi terv szerint – a szükségállapot vagy a rendkívüli állapot kihirdetésére vonatkozó döntésig a támadással arányos és arra felkészített erőkkel azonnal intézkedni köteles.

(2) A Kormány az (1) bekezdés alapján megtett intézkedéséről haladéktalanul tájékoztatja az Országgyűlést és a köztársasági elnököt.

(3) A Kormány váratlan támadás esetén sarkalatos törvényben meghatározott rendkívüli intézkedéseket vezethet be, valamint rendeletet alkothat, amellyel – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

(4) A Kormány rendelete a váratlan támadás megszűnésével hatályát veszti.

A veszélyhelyzet

52. cikk

(1) A Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető elemi csapás vagy ipari szerencsétlenség esetén, valamint következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzetet hirdet ki, és sarkalatos törvényben meghatározott rendkívüli intézkedéseket vezethet be.

(2) A Kormány a veszélyhelyzetben rendeletet alkothat, amellyel – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

(3) A Kormány (2) bekezdés szerinti rendelete tizenöt napig marad hatályban, kivéve, ha a Kormány – az Országgyűlés felhatalmazása alapján – a rendelet hatályát meghosszabbítja.

(4) A Kormány rendelete a veszélyhelyzet megszűnésével hatályát veszti.

A különleges jogrendre vonatkozó közös szabályok

53. cikk

(1) Különleges jogrendben az alapvető jogok gyakorlása – a II. és III. cikk, valamint a XXVI. cikk (2)–(5) bekezdésében megállapított alapvető jogok kivételével – felfüggeszthető vagy az I. cikk (3) bekezdése szerinti mértéken túl korlátozható.

(2) Különleges jogrendben az Alaptörvény alkalmazása nem függeszthető fel, az Alkotmánybíróság működése nem korlátozható.

(3) A különleges jogrendet a különleges jogrend bevezetésére jogosult szerv megszünteti, ha kihirdetésének feltételei már nem állnak fenn.

(4) A különleges jogrendben alkalmazandó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. Magyarország Alaptörvénye 2012. január 1-jén lép hatályba.

2. Ezt az Alaptörvényt az Országgyűlés az 1949. évi XX. törvény 19. § (3) bekezdés a) pontja és 24. § (3) bekezdése alapján fogadja el.

3. Az ezen Alaptörvényhez kapcsolódó átmeneti rendelkezéseket az Országgyűlés a 2. pont szerinti eljárásban, külön fogadja el.

4. A Kormány köteles az Alaptörvény végrehajtásához szükséges törvényjavaslatokat az Országgyűlés elé terjeszteni.

*

Mi, a 2010. április 25-én megválasztott Országgyűlés képviselői, Isten és ember előtti felelősségünk tudatában, élve alkotmányozó hatalmunkkal, Magyarország első egységes Alaptörvényét a fentiek szerint állapítjuk meg.

Legyen béke, szabadság és egyetértés.

Az alaptörvény ezen, zárószavazásra szánt egységes javaslatához, 2011. április 18-án többek között Lázár János, akkori kancelláriaminiszter, tizenhat zárószavazás előtti módosító indítványt nyújtott be, [lásd pl. a T2627/167., 170., 176. számon benyújtott javaslatokat] amelyek kifejezetten, új, érdemi módosításra irányuló rendelkezéseket tartalmaztak. Tehát ezek a módosítási javaslatok nem csak a tervezet belső összhangjának helyreállítását – a koherenciazavar kiküszöbölését – szolgálták. Az előterjesztések például az önkormányzatok működésével vagy az egészséghez való alkotmányos joggal összefüggésben is teljesen új, addig a Parlament előtt nem ismert szabályokat tartalmaztak. Ezek az új, zárószavazás keretében beterjesztett módosítók koncepcionálisan változtatták meg az Országgyűlésben addigra már, a törvényalkotáson átment és már csak zárószavazásra váró egységes javaslatot.

Ezek, a Lázár János által, a zárószavazás keretében beterjesztett módosító javaslatok a zárószavazást megelőzően nem voltak a törvényalkotás asztalán, ezek kapcsán semmiféle törvényalkotási folyamat nem volt. A törvényalkotó zárószavazásra szánt egységes javaslatát a kormány nevében Lázár János, mint miniszter lényegében egyedül felülírta és a módosító javaslataival az egységes, zárószavazásra szánt alaptörvényi javaslatot, tartalmában, egyszemélyben, érdemben és koncepcionálisan megváltoztatta.,

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Országgyűlési Hivatal

komáromi szám T/2627/180

Érkezett: 2011. APR. 18.

Kövér László
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Zárószavazás előtti módosító javaslat

Tisztelt Elnök Úr!

A Házszabály 107. §-a alapján a „Magyarország Alaptörvénye” címmel benyújtott T/2627. számú törvényjavaslat T/2627/165. számú egységes javaslatához (a továbbiakban: Egységes javaslat) a következő

zárószavazás előtti módosító javaslatot

terjesztem elő:

Az egységes javaslat „ALAPVETÉS” fejezet H. cikk (2) bekezdésének a következő módosítását javaslom:

„(2) Magyarország védi a magyar nyelvet [és a Magyarországon élő nemzetiségek nyelvét].”

Indokolás

Az államhatalom, az államok alapfeladatai közé tartozik az állam által hivatalos eljárásokban használt, a társadalom jelentős része, meghatározó csoportjai által beszélt, törvényi szinten elismert államnyelv védelme, fejlesztése. Magyarország államnyelve, hivatalos nyelve a magyar, így a javaslat deklarálja a magyar állam kizárólag magyar nyelv irányában meglévő nyelvvédelmi kötelezettségét.

Budapest, 2011. április 18.

László Kovér
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

ORSZÁGGYÜLÉSI KÉPVISELŐ

Országgyűlési Képviselő

Irományszám: T/2627/179

Érkezett: 2011. ÁPR. 18.

Kövér László
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Zárószavazás előtti módosító javaslat

Tisztelt Elnök Úr!

A Házszabály 107. §-a alapján a „Magyarország Alaptörvénye” címmel benyújtott T/2627. számú törvényjavaslat T/2627/165. számú egységes javaslatához (a továbbiakban: Egységes javaslat) a következő

zárószavazás előtti módosító javaslatot

terjesztem elő:

Az egységes javaslat „ALAPVETÉS” fejezet 1. cikk (2) bekezdésének a következő módosítását javaslom:

„(2) Magyarország zászlaja három, egyenlő szélességű, sorrendben felülről piros, fehér és zöld színű, vízszintes sávból áll, amelyben[ek közül] a [felső] piros szín az erő, a [középső] fehér szín a hűség, a [z alsó] zöld szín a remény [szimbóluma] jelképe.”

Indokolás

A módosító javaslat a zászló meghatározásának egyértelművé tételére és színei jelentésének rögzítésére irányul.

Budapest, 2011. április 18.

László Kovér

Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Kövér László
az Országgyűlés Elnöke részére

Országgyűlési Hivatal
Trombitázás: T/2627/178

Érkezett: 2011. APR. 18.

Helyben

Zárószavazás előtti módosító javaslat

Tisztelt Elnök Úr!

A Házszabály 107. §-a alapján a „Magyarország Alaptörvénye” címmel benyújtott T/2627. számú törvényjavaslat T/2627/165. számú egységes javaslatához (a továbbiakban: Egységes javaslat) a következő

zárószavazás előtti módosító javaslatot

terjesztem elő:

Az Egységes javaslat „ALAPVETÉS” fejezet I. cikk (3) bekezdéséből a kotta feltüntetésének elhagyását javaslom:

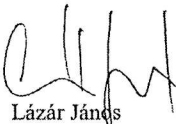
„(3) Magyarország himnusza Kölcsey Ferenc Himnusz című költeménye Erkel Ferenc zenéjével.
[

Indokolás

A módosító javaslat a kotta megjelenítésének az elhagyására irányul.

Budapest, 2011. április 18.

László Kovér
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Irányműszáma: T/2627/177

Érkezett: 2011 APR 10.

Kövér László
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Zárószavazás előtti módosító javaslat

Tisztelt Elnök Úr!

A Házszabály 107. §-a alapján a „Magyarország Alaptörvénye” címmel benyújtott T/2627. számú törvényjavaslat T/2627/165. számú egységes javaslatához (a továbbiakban: Egységes javaslat) a következő

zárószavazás előtti módosító javaslatot

terjesztem elő:

Az Egységes javaslat „ALAPVETÉS” fejezet M. cikk (2) bekezdésének a következő módosítását javaslom:

„(2) Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit[.], Magyarország fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait.”

Indokolás

A módosító javaslat pontosításra irányul.

Budapest, 2011. április 18.

László Kövér
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

ORSZÁGGYÜLÉSI KÉPVISELŐ

Országgyűlési Képviselő
Törvényjavaslat T/2627/176
Érkezett: 2011 APR 18.

Kövér László
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Zárószavazás előtti módosító javaslat

Tisztelt Elnök Úr!

A Házszabály 107. §-a alapján a „Magyarország Alaptörvénye” címmel benyújtott T/2627. számú törvényjavaslat T/2627/165. számú egységes javaslatához (a továbbiakban: Egységes javaslat) a következő

zárószavazás előtti módosító javaslatot

terjesztem elő :

Az Egységes javaslat „SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG” fejezet X. cikk. (1) bekezdésének a következő módosítását javaslom:

“(1) Magyarország biztosítja a tudományos kutatás és művészeti alkotás szabadságát, továbbá - a lehető legmagasabb szintű tudás megszerzése érdekében - a tanulás, valamint [a közoktatásban] törvényben meghatározott keretek között a tanítás szabadságát.”

Indokolás

A módosító javaslat szövegpontosításra irányul. A tanítás kiemelt társadalmi szerepe miatt, szükséges e cikkben is megerősíteni az Alaptörvény Szabadság és felelősség fejezet I. cikk (3) bekezdésében meghatározott rendelkezést, miszerint meghatározott keretek között törvényi rendelkezés az alapjogokat keretek közé rendelheti.

Budapest, 2011. április 18.

László Kovér
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Országgyűlési Hivatal

Dokumentumszám: T/2627/175

Érkezett: 2011. ÁPR. 18.

Kövér László
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Zárószavazás előtti módosító javaslat

Tisztelt Elnök Úr!

A Házszabály 107. §-a alapján a „Magyarország Alaptörvénye” címmel benyújtott T/2627. számú törvényjavaslat T/2627/165. számú egységes javaslatához (a továbbiakban: Egységes javaslat) a következő

zárószavazás előtti módosító javaslatot

terjesztem elő:

Az Egységes javaslat „SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG” fejezet XXIII. cikk (6) bekezdésének a következő módosítását javaslom:

„(6) Nem rendelkezik választójoggal az, akit bűncselekmény elkövetése vagy belátási képességének korlátozottsága miatt a bíróság a választójogból kizárt. Nem választható az Európai Unió más tagállamának magyarországi lakóhellyel rendelkező állampolgára, ha az állampolgársága szerinti állam jogszabálya, bírósági vagy hatósági döntése alapján hazájában kizárták e jog gyakorlásából. [Polgármesterré magyar állampolgár választható.]”

Indokolás

A módosító javaslat az Alaptörvény Szabadság és felelősség fejezet XXIII. cikk (2) bekezdésével való koherencia megteremtésére irányul.

Budapest, 2011. április 18.

László Kövér
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség